

NOMASCUS

ZOO JIHLAVA

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2024

THE ANNUAL REPORT

ZOO JIHLAVA

Zoologická zahrada Jihlava,
příspěvková organizace
Březinovy sady 5642/10
586 01 Jihlava
Czech Republic

Právní forma

IČO

DIČ

Telefon

E-mail

www

Název

Sídlo

příspěvková organizace

00404454

CZ00404454

+420 565 596 999

info@zoojihlava.cz

www.zoojihlava.cz

Zoologická zahrada Jihlava,

příspěvková organizace

Březinovy sady 5642/10

586 01 Jihlava

Česká republika

Zřizovatel

Sídlo

IČO

Statutární město Jihlava

Masarykovo náměstí č. 1

586 01 Jihlava

00286010

Jihlava

Primátor města

Mgr. Petr Ryška

Statutární zástupce zoo

Ředitel

Adresa

Ing. Jan Vašák

Bradlo 16, 588 21 Velký Beranov

Zoo Jihlava je členem

Zoo Jihlava is a Member of

UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

INTERNATIONAL ZOO
EDUCATORS
ASSOCIATION

Changing the Future for Wildlife

Fotografie na obálce:
hrošík liberijský (*Choeropsis liberiensis*)
foto Daniela Oberreiterová

VÝROČNÍ ZPRÁVA

THE ANNUAL REPORT

2024

kočkodan Rolowayův (*Cercopithecus roloway*)

Úvodní slovo ředitele / Director's opening words	4
Hospodaření a ekonomická činnost / Financial report	6
Státní dotace Ministerstva životního prostředí ČR program „Příspěvek zoologickým zahradám“ Funds from the state budget granted by the Ministry of the environment of the Czech Republic, the financial scheme to support licensed zoological gardens	9
Personální obsazení / Staff	10
Pracovní výročí / Employment anniversary	11
Akce pořádané pro veřejnost / Visitor events	12
Centrum environmentální výchovy PodpoVRCH / "PodpoVRCH" Environmental Education Centre	14
Symbolická adopce zvířat v Zoo Jihlava / Symbolic animal adoption in Jihlava Zoo	16
Marketing v roce 2024 / Marketing in 2024	22
Spolupráce s médii / Cooperation with the media	24
Zoo Jihlava přivítala slavného cestovatele / Jihlava Zoo welcomes a famous traveller	25
Nová venkovní zoohra: Po stopách tygra Šer chána / New outdoor zoo game: In the footsteps of Sher khan the tiger	26
Aplikace Zoo Jihlava: Moderní průvodce světem zvířat / Jihlava Zoo app: Modern guide to the animal world	27
Fotosoutěž „Prázdniny u vody“ / Photo competition: „Vacations by the water“	28
Zoouniverzita 3V / Zoo-university (U3A)	30
Zahradnická činnost / Horticulture	31
Chovatelská činnost / Animal management	32
Gueréza běloramenná (<i>Colobus polykomos</i>) / King colobus (<i>Colobus polykomos</i>)	44
Narození mláděte hrošíka liberijského (<i>Choeropsis liberiensis</i>) / A Pygmy hippo (<i>Choeropsis liberiensis</i>) born in jihlava	46
Odchov leguána fidžijského (<i>Brachylophus fasciatus</i>) / A Fiji banded iguana (<i>Brachylophus fasciatus</i>) born and reared in Jihlava Zoo	48
Účast na konferencích a zasedáních odborných komisí UCSZOO Participation in conferences and UCSZOO specialist committee meetings	50
Spolupráce Zoo Jihlava na vědeckovýzkumné činnosti / Co-operation on science and research activities	51
Výstavba a údržba / Construction work and maintenance	54

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE DIRECTOR'S OPENING WORDS

Vážení kolegové, přátelé a příznivci Zoologické zahrady Jihlava. S odstupem si dovoluji zhodnotit průběh roku 2024. Při zpětném pohledu musím říct, že v řadě aspektů byl tento rok tak trochu jako „na houpačce“, přičemž ta zhoupnutí nás vychýlila oběma směry. To ale asi není nic, co by v životě fungovalo jinak.

Ono vychýlení bylo velmi markantní v počtech návštěvníků. Ze začátku roku, tedy už od února a března, abych byl přesnější, chodily na toto období až nezvykle vysoké počty lidí. Čísla byla závratná až do vlastních návštěvnických sezón, která nás poněkud zradila počasím. Prázdniny přinesly v rámci počasí od každého letního extrému něco. Jednou to byla skutečně úmorná vedra, pak zase deštivé a relativně chladné počasí. Dnů s ideální teplotou pro návštěvy zoo tak bylo v rámci hlavní sezóny poměrně málo. Po prázdninách pak následovalo vyložení studené a deštivé září, které nám vzalo naději na překonání loňského návštěvnického rekordu. Kromě toho jsme strávili několik dní v povodňové pohotovosti ve spolupráci s povodňovým štábem města. Jako jediné pozitivum těchto návštěvnických zcela odepsaných dnů, včetně víkendu, tak zůstává velmi dobrý dojem z fungování města ve chvílích, kdy hrozí živelná katastrofa. Vynikající byla zejména komunikace s vedoucím štábu a zároveň odboru technických služeb, s panem Michalem Horňákem, kdy jsme byli v neustálém spojení ohledně hladiny řeky a také aktuálního stavu s upouštěním rybníků ležících proti proudu. Výsledkem byl, kromě protelefonovaných dlouhých minut, fakt, že korytem řeky Jihlávky se během vydatného a prudkého deště valilo dokonce méně vody, než tomu bylo v prosinci 2023. K tomu jistě přispělo i štěstí spočívající v distribuci srážek, které k nám bylo příznivější, než v jiných lokalitách, ale to určitě nijak nesráží perfektně odvedenou práci zmíněných lidí. Po takto nevydařeném září nám už nijak zásadně nepomohl ani nijak hezký říjen a situaci pak trochu pomohl narovnat konec prosince, kdy k nám již tradičně našlo cestu poměrně hodně návštěvníků v době vánočních prázdnin. V konečném součtu k nám našel cestu celkem 345 001 návštěvník, což je stále velice dobrý výsledek. Dlužno dodat, že podobný trend v počtech návštěvníků v průběhu roku zaznamenala většina dalších zoologických zahrad.

Dalším zhoupnutím byl pro mě proces akreditace našeho členství v EAZA. Po jeho průběhu mi bylo jasné, že se budeme muset rozloučit s letovými ukázkami dravců. Je mi jasné, že potřebujeme postoupit dále s prezentací hrošíků liberijských (*Choeropsis liberiensis*) a tygrů sumaterských (*Panthera tigris sumatrae*), proto jsme od samého začátku byli v kontaktu s vedením města, abychom tyto projekty postupně tlačili do investic města. V tuto chvíli probíhá zpracování studií na oba tyto projekty. Musím říct, že bych se rád v rámci těchto projektů posunul nejen prezentačně, ale také chovatelsky. Je pravda, že ve stávajících objektech se s těmito zvířaty sice pracovat dá, ale je to práce, která má daleko k ideálnímu stavu. Chci tedy věřit, že se v průběhu dalších let u zmíněných dvou druhů ohrožených zvířat posuneme s podporou zřizovatele dále. Některé další drobnější výhrady se víceméně podařilo posunout svépomocí, respektive se nastartoval proces posunu ke zlepšení. Proto pro mě bylo velmi nepřijemným překvapením, když jsem se po konferenci (Director's Days) v Corku dozvěděl, že konečné hodnocení naší zoologické zahrady znělo „dočasné členství“, tedy ekvivalentně pozastavení členství. Musím říct, že jsem pocítoval, a dodnes vlastně cítím, strašný pocit krivdy a že od té doby si při každé návštěvě dalších zoologických zahrad říkám, v čem jsou vlastně tihle lepší, než my. EAZA byla následně i ze strany náměstků města Jihlava ujištěna, že s investicemi do zmíněných projektů se počítá a odeslal jsem žádost na přezkoumání udělení našeho dočasného členství. Výsledkem bylo schválení našeho opětovného plného členství v EAZA už na výroční konferenci v Lipsku v říjnu 2024. Hofka pachut' nicméně stále zůstává. A musím říct, že ta je i podpořena faktem, že stejným procesem si prošly zoologické zahrady v Duisburgu, nebo třeba Tallinu, které považuji za výborné. Ze současných mě v negativním slova smyslu značně překvapuje pozastavení členství třeba zoologickým

Ing. Jan Vašák
ředitel / Director

zahrádám v Chemnitz a Krakově. Jednoduše řečeno, tyto signály mi naznačují, že je vždy co zlepšovat nejenom u nás hodnocených, ale velice často také u těch, kteří hodnotí.

Přes ona dvě „zhoupnutí“ se dostávám k mojí srdeční záležitosti, což je chov zvířat. Velmi stručným hodnocením bych rád vyzdvihl narození mláďat irbisů (*Panthera uncia*) ve třetí generaci. Tedy jejich matka i babička už byly odchovné v naší zoo. Dlouhá a systematická práce je to, co dává smysl v případech záchranných chovů. Jednotlivý odchov může být dobrým začátkem, ale pokud na něj nenaváže ona dlouhá, úmorná a vlastně nikdy nekončící práce s dalšími generacemi, je to pouze výkřik do tmy. Přestože jedno z mláďat uhynulo po vakcinaci, pravděpodobně po reakci na nějakou probíhající virózu, je tento odchov velmi přínosným. Dalším významným odchovem bylo mládě levharta perského (*Panthera pardus tulliana*), kdy po prvotních potížích se spojením zvířat a dalších komplikací se podařilo odchovat mládě od samice třináct let staré, která rodila poprvé ve svém životě. Dalším posunem pro mě bylo po dlouhých letech odchovné mládě hrošíka liberijského (*Choeropsis liberiensis*), zde se jedná o odchov ve druhé generaci a i zde samice nezačala rodit v optimálním věku. Po dvou předchozích nevydařených porodech si snad můžeme trochu oddechnout a těšit se, že v příštích letech se už bude jednat o vyzkoušenou dobrou matku. Více než potěšujícím bylo narození vůbec prvního mláděte guerézy běloramenné (*Colobus polykomos*) v Jihlavě. Potvrdila se tak uklidňující slova koordinátorky, že u skupin sestavených z mladých zvířat může trvat déle, než se dostaví první porody, přestože je skupina kompatibilní a zvířata se páří. Doufám, že tak naše skupina bude mít potenciál přispět k udržení tohoto druhu v chovech evropských zoologických zahrad (mimo Evropu v chovech nejsou). Velkou radostí, kterou ale těžko odděluji od značné nervozity, je pro mě zavedení chovu asi vůbec nejvzácnější opice, která je chována v rámci zoologických zahrad, kočkodana Rolowayova (*Cercopithecus roloway*). Radostí je vyjádření důvěry úzké komunity jejich chovatelů a svěření perspektivních zvířat do naší péče. Nervozita pramení z faktu, že zvířat je málo, že každá eventuelní chyba může způsobit problém celému druhu a že tak na nás je relativně obrovský podíl zodpovědnosti při nakládání s tak cennými zvířaty. Navíc, když už z minulosti mám zkušenost, že i v případě, kdy se neudělá nic špatně, může být výsledek neuspokojivý prostě vlivem dalších okolností. Přejme si tedy štěstí, abychom mohli úspěšně pracovat na stabilizaci populace tohoto nesmírně vzácného druhu zvířete, který je v primatologické komunitě stabilně řazen mezi 25 nejohroženějších primátů světa.

Jsem rád, že se daří stále vylepšovat naše ekonomické fungování, výborným počinem je vlastní prodej suvenýrů, doufejme, že se podaří lépe ekonomicky zhodnotit i fungování gastro služeb v areálu zahrady, které ale provozujeme pouze jako pronajímatel. Po covidovém období už se zoo dostala na původní počty i ve vzdělávacích programech. Co nás tíží a pravděpodobně ještě nějakou dobu tížit bude, je mnohdy neuspokojivý stav některých budov a expozic. V minulosti byla často zvolena ne zcela optimální technologie, což se nám postupně vrací. V mnoha případech také dožívají masivně používané dřevěné prvky, jejichž výměna je značně náročná jak finančně, tak i organizačně a logisticky.

Závěrem bych chtěl poděkovat našim zaměstnancům za to, že v podmínkách rozpočtové příspěvkové organizace odvádějí práci, která je v řadě případů nad rámec jejich platových tabulek. Rád bych poděkoval zřizovateli, kterým je statutární město Jihlava za stabilní podporu a také za to, že máme možnost prostřednictvím příspěvku v kombinaci s odvodem

a také tvorbou fondu odměn, zaplatit našim zaměstnancům o něco více, než by měli pouze na základě oněch platových tabulek. Chtěl bych také poděkovat kraji Vysočina za příspěvek na investiční akci „výběhy pro kočky pouštní karakaly“ nad rámce memoranda mezi městem a krajem, ale také za příspěvky v rámci memoranda a jak doufám, také za budoucí podporu v rámci rozsáhlejších oprav a investic. Děkuji všem bezproblémovým úředníkům, zejména pak odboru školství kultury, a tělovýchovy v rámci MMJ, který je naším nadřízeným odborem. Chtěl bych poděkovat

všem veřejně činným lidem, kteří si uvědomují rozsah fungování zoolo- gických zahrad a kteří mají také vůli dělat něco pro naší podporu. Mé díky určitě směřují i k EAZA úřadu, zejména pak Tomasz Ruskovi a April Adams, kteří mi pomohli se zpracováním navrácení našeho plného členství v EAZA. A děkuji také všem, kteří si to zaslouží a já je neuvdíl. Doufám, že výroční zpráva za rok 2024 bude dobrým průvodcem a zdro- jem užitečných informací. A doufám, že přízeň, které se nám dostává, bude pokračovat i v budoucnosti.

SUMMARY:

Dear colleagues, friends and supporters of the zoo in Jihlava,

With some benefit of hindsight, let me review how things went in 2024. Looking back, I have to say that in many ways this year was a bit of a seesaw, with the pendulum swing- ing in both directions. But I guess that is the way how it works in real life.

The swing was very pronounced in terms of visitor numbers. From the beginning of the year, February and March to be precise, they were unusually high – even stag- gering – for that time of year, until the high season arrived when everything became somewhat tricky due to the weather. The summer vacations brought something of each summer's outer limits. There was the sweltering heat, then the rainy and rather cool weather meaning that there were relatively few days with ideal temperatures for visit- ing a zoo. The vacations were followed by a cold and rainy September, which dashed our hopes of beating last year's visitor record. We also spent a couple of days on flood alert, cooperating with the city's flood board. The only positive thing to come out of these zero visitor days, including the weekend, was a very good impression of how the city functions in the face of natural disasters. The communication with Mr Michal Horňák, the chief of the board and the head of the city's technical services, was particularly ex- cellent, as we were in constant contact regarding the water level of the river and the current situation with the draining of the ponds upstream. As a result, even less water flowed down the bed of the River Jihlávka during the heavy rains than in December 2023, compensating more than well the long minutes spent on the phone. This was undoubtedly because the distribution of the rainfall was more favourable to the zoo grounds than to other places, but it does not detract from the excellent work done by the people mentioned above. After such an unsuccessful September, we were not helped by a good October, and things picked up a little at the end of December when we traditionally get quite many visitors during the Christmas vacations. When we did the final maths, a total of 345,001 visitors found their way to Jihlava Zoo, which is still a very good result. It should be added that most other zoos saw a similar trend in visitor numbers over the year.

To me, the EAZA membership accreditation process was another swing of the year. Af- ter going through it, it was clear to me that we would have to say goodbye to our birds of prey flight shows. It became clear to me that we needed to move forward with how we present the pygmy hippo (*Choeropsis liberiensis*) and the Sumatran tiger (*Panthera tigris sumatrae*), so we were in touch with the City leaders from the very beginning to get these projects included in the City's capital project schemes. Architectonic studies are currently being developed for both projects. I must say that I would like to make some good shift forward as part of these projects, not only in terms of presentation but also when it comes to animal management. While the existing facilities do enable us to do the breeder work, it is a job that is far from ideal. I would therefore like to believe that, with the support of the City, as the founder, we will be able to make progress with these two endangered species in the coming years. Some of the other rather small ob- jections were tackled more or less through the zoo's own resources while for some the process of improvement has started. Based on the above, I felt very uncomfortable to learn, after the EAZA Directors' Days (Cork, Ireland), that the final assessment of our zoo was 'Temporary Membership', i.e. an equivalent of suspension. I must say that I felt, and still feel, a terrible sense of injustice, and since then, every time I visit other zoos, I wonder how they can be better than us. Subsequently, EAZA received assurances from the Jihlava City Council that investing in the above-mentioned projects was under plan- ning and I sent a request for a review of the granting of our temporary membership. As a result, our full membership in EAZA was restored as early as the annual conference in Leipzig in October 2024. The bitter aftertaste remains, however. And I need to say that this is also supported by the fact that the zoos in Duisburg or Tallinn, for example, which I consider to be excellent, have gone through the same process. For the current cases, I am very surprised, in a negative sense, by the suspension of the membership of, for example, the zoos in Chemnitz and Krakow. Simply put, these signals indicate to me that there is always room for improvement, not only for those under assessment but very often also for those who assess.

Through those two 'swings', I have finally come to my personal passion, which is animal breeding and management. Here, I wish to highlight the birth of generation 3 of snow leop- ards (*Panthera uncia*). Generation 3 means that the mother and grandmother were bred and reared already in Jihlava. Long and systematic work is what makes sense in conservation breeding. A single case of offspring bred and reared may be a good start, but if it is not fol- lowed by the long, tedious and virtually never-ending work with the next generations, it is just a cry in the dark. Although one of the young animals died after vaccination, probably as a result of a response to ongoing viral diseases, this breeding success is very rewarding. A Persian leopard (*Panthera pardus tulliana*) was another important breeding success, where after initial difficulties with pairing and other complications, we managed to rear a cub from a thirteen-year-old female who gave birth for the first time in her life. Another breakthrough for me was the rearing of a pygmy hippo (*Choeropsis liberiensis*) calf after many years; this is a second-generation animal and, again, the female was not at its optimum age to start to give birth. After two previous failed births, hopefully, we can breathe a little easier and look forward to having a proven good mother in the years to come. The birth of the very first juvenile king colobus (*Colobus polykomos*) in Jihlava was more than gratifying. This confirmed the coordinator's reassuring words that groups of young animals can take longer to see their first births, even if the group is compatible and the animals mate. I hope that our group has the potential to contribute to the conservation of this species in European zoos; they are not held in captivity outside Europe. A great joy, but one that I find hard to separate from considerable nervousness, is the starting of what is probably the rarest primate ever kept in zoos, the Roloway guenon (*Cercopithecus roloway*). The joy is an expression of trust from the close community of species holders and the entrusting of promising animals to our care. The nervousness comes from the fact that there are so few of them, that any mistake could cause a problem for the whole species, and that we have a relatively large share of responsi- bility in managing such precious animals. Moreover, I have found in the past that even when nothing is done wrong, the outcome can be unsatisfactory, simply because of other circum- stances. So let us wish ourselves luck in successfully working to stabilise the population of this extremely rare species, which is consistently ranked by the primatological community as one of the world's 25 most endangered primates.

I am happy to see that we continue to improve our economy and funding. Running the zoo's own souvenir shop has been an excellent achievement, and hopefully, we will be able to make the most of the catering services operated on the zoo grounds, albeit just as a land- lord. After the COVID period, the zoo has already reached the pre-COVID numbers of educa- tion scheme participants. What is troubling us, and is likely to continue to do so for some time, is the often unsatisfactory condition of some of the buildings and exhibits. Sub-opti- mal technology was often chosen in the past and this is beginning to come back to haunt us. In many cases, the wooden elements used to a massive extent are also showing their age, and replacing them is a considerable financial, organisational and logistical challenge.

To conclude, I would like to thank our staff for the work they do under the conditions of a co-funded organisation, in many cases above and beyond their pay scale. I would like to thank the founder, the City of Jihlava, for its stable support and also for the fact that through their co-funding, combined with other sources, we have the opportunity to pay our employees a little more than they would have based on these pay scales alone. I would also like to thank the Vysočina Region for co-funding the Arabian Sand Cat and Caracal Enclosures, a capital project, beyond the Memorandum of Understanding be- tween the City and the Region, as well as for the funds allocated under the MoU and, I hope, for future support in terms of more extensive repairs and capital projects. I would like to thank all the officials who have worked without difficulty, especially the Depart- ment of Education, Culture and Sport within the Jihlava City Authority, which is our man- aging department. I would like to thank all the public-spirited people who are aware of the importance of zoos and have the will to support us. I would also like to thank the EAZA Office, especially Tomasz Rusek and April Adams, who helped us with restoring the full EAZA membership. Thanks also to all those who deserve thanks but are not listed here.

I hope that the 2024 Annual Report will make a good guide and a source of useful infor- mation and that the favour we have received will continue to flow in the future.

HOSPODAŘENÍ A EKONOMICKÁ ČINNOST

FINANCIAL REPORT

Ing. Petr Sezemský
vedoucí ekonomického odd.
Head of Finances Dpt.

DOTACE, PŘÍSPĚVKY A DARY

Zoologická zahrada Jihlava obdržela na rok 2024 od svého zřizovatele, kterým je statutární město Jihlava, provozní příspěvek v celkové výši 26 500 000 Kč.

Dalšími cizími zdroji financování činnosti zoo byla dotace Ministerstva životního prostředí ČR ve výši 645 997 Kč určená na úhradu nákladů na krmiva spojených s chovem ohrožených druhů světové fauny, na úhradu nákladů souvisejících s chovem zvláště chráněných druhů živočichů, vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat a na realizaci projektu v rámci ekologické výchovy a vzdělávání. Dotace z Kraje Vysočina byla ve výši 539 600 Kč.

V oblasti financování nákladů spojených s vytvářením pracovních míst veřejně prospěšných prací a společensky účelných pracovních míst získala zoo účelovou dotaci od Úřadu práce Jihlava ve výši 345 690 Kč.

Do rezervního fondu přispěli zoologické zahradě dárci v rámci projektu symbolická adopce zvířat v zoo celkovou částkou 1 540 578 Kč, prostřednictvím veřejné sbírky 125 677,84 Kč a od ostatních dárců získala zoo prostředky ve výši 17 504 Kč.

VÝNOSY

Celkové výnosy dosáhly výše 99 967 685,22 Kč, z toho 25 980 345,11 Kč činí celkové výnosy z doplňkové činnosti. Z výnosů v hlavní činnosti tvoří největší podíl tržby ze vstupného a souvisejících programů, které byly 45 485 089,50 Kč. V doplňkové činnosti patří mezi nejvyšší výnosy tržby z prodeje zboží ve výši 11 804 693,41 Kč, tržby z parkovného 7 105 495,93 Kč a tržby z pronájmů 4 135 743,82 Kč.

NÁKLADY

Celkové náklady dosahují výše 95 197 221,49 Kč, z toho 16 757 727,34 Kč jsou náklady na doplňkovou činnost.

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

HV hlavní činnost – ztráta	- 4 452 154,04 Kč
HV – doplňková činnost - zisk	11 312 897,77 Kč
HV celkem	6 860 743,73 Kč
Daň z příjmu	2 090 280,00 Kč
HV po zdanění	4 770 463,73 Kč

INVESTICE

Rentgen	507 700 Kč
Elektrovozíky 2 ks	361 503 Kč
Inhalační anestezie	121 713 Kč
PCgrafik	48 990 Kč

ÚDAJE O MAJETKU

DLOUHODOBÝ MAJETEK VE VLASTNICTVÍ ZŘIZOVATELE SVĚŘENÝ K HOSPODAŘENÍ

druh majetku	SÚ	stav k 1. 1. 2024	nově pořízeno		vyřazeno	stav k 31. 12. 2024
			koupí	předáním od zřiz.		
Software	013	324 272,16				324 272,16
DDNM	018	472 774,11			94 298,22	378 475,89
Pozemky	031	16 179 930,00	4 352,00		4 352,00	16 179 930,00
Kulturní předměty	032					
Stavby	021	197 571 027,52				197 571 027,52
DHM	022	13 423 244,05	1 039 906,20		188 161,80	14 274 988,45
DDHM	028	12 209 562,07	681 238,03	67 970,00	322 358,48	12 636 411,62
Ostatní DHM	029					
Nedokončený majetek	042	476 550,00	2 433 206,20		1 039 906,20	1 869 850,00

DLOUHODOBÝ MAJETEK VE VLASTNICTVÍ ZOO

druh majetku	SÚ	stav k 1. 1. 2024	nově pořízeno		vyřazeno	stav k 31. 12. 2024
			z dotací	z darů		
Drobný hmotný	028	6 500	0	0	0	6 500

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

PRODEJ ZBOŽÍ

Tržby z prodeje zboží dosahují výše 11 804 693,41 Kč. V porovnání s předcházejícím rokem došlo k meziročnímu růstu o 5%. Tržby z prodeje suvenýrů byly 10 013 108,17 Kč a prostřednictvím e-shopu 111 825,88 Kč. Tržby za prodej zboží kelímky do občerstvení byly 981 383,47 Kč. Tržba z krmných automatů umístěných u expozice ovcí a koz byla ve výši 658 975,24 Kč. Ostatní prodej (čipové karty pro permanentky) byl 10 306,31 Kč.

PROVOZOVÁNÍ PARKOVIŠTĚ

Poplatek za využití parkovacího místa, činí 150 Kč/den za osobní automobil a 400 Kč/den za autobus.

Celková tržba 7 105 495,93 Kč v porovnání s rokem 2023 vzrostla o 411 993 Kč. Celkem zde za rok 2024 parkovalo 55 999 osobních automobilů a 439 autobusů.

PRONÁJEM PROSTOR

Tržby z nájemného ve výši 4 135 743,82 Kč byly v porovnání s předcházejícím rokem vyšší o 70 331 Kč.

PRODEJ ZVÍŘAT

Jedná se o prodej zvířat fyzickým a právnickým osobám jiným než jsou zoologické zahrady.

Mezi nejvíce obchodovatelné druhy patří tradičně plazi, drobní savci, ptáci a hospodářská zvířata (ovce valašské, kozy kamerunské). Tržby z prodeje zvířat dosáhly výše 36 570,24 Kč, tj. meziroční snížení o 20 346 Kč.

REKLAMNÍ ČINNOST

Jedná se o výnosy za poskytnutí prostor pro reklamu nejen významným partnerům, ale i ostatním subjektům, kteří mají zájem o pronájem reklamních ploch. Celkový výnos z reklamy byl 1 436 488,73 Kč. V porovnání s předcházejícím rokem došlo k nárůstu o 680 890 Kč.

TRANSPORT ZVÍŘAT

V rámci této služby poskytované zoologickým zahradám bylo dosaženo tržeb ve výši 552 931,09 Kč, v porovnání s rokem 2023 došlo k poklesu o 84 720 Kč.

OSTATNÍ VÝNOSY

Ostatními výnosy byly služby k nájům (energie) ve výši 562 618,46 Kč, kde oproti roku 2023 došlo k nárůstu o 323 684 Kč a dále jde o poštovné z objednávek z e-shopu ve výši 139 738,97 Kč, kde došlo k nárůstu o 67 987 Kč.

ZAMĚSTNANCI

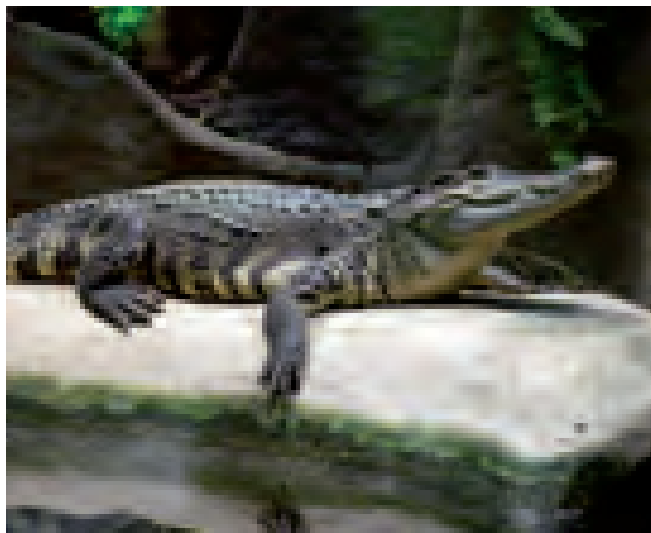
Celkový fyzický počet zaměstnanců k 31. 12.	68,00
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců za rok	64,31
Průměrný měsíční hrubý plat	36 818 Kč

NÁVŠTĚVNOST

Do zoologické zahrady přišlo v roce 2024 celkem 345 001 návštěvníků, což je mírný pokles o 2,5% oproti loňskému, rekordnímu roku nejvyšší návštěvnosti v historii zoo.

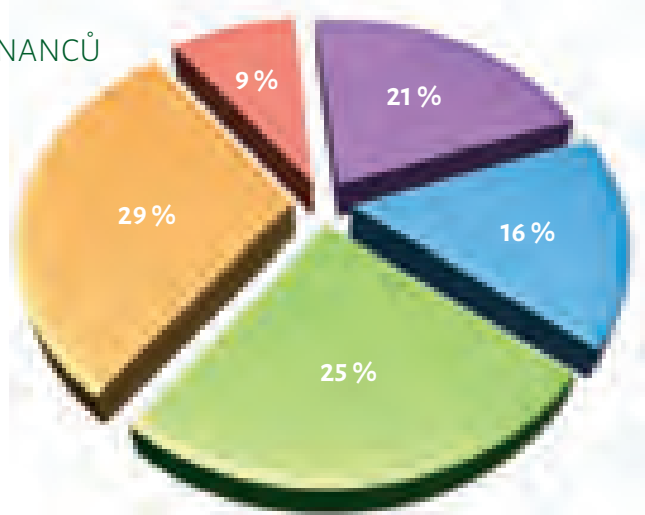
Tropický pavilon

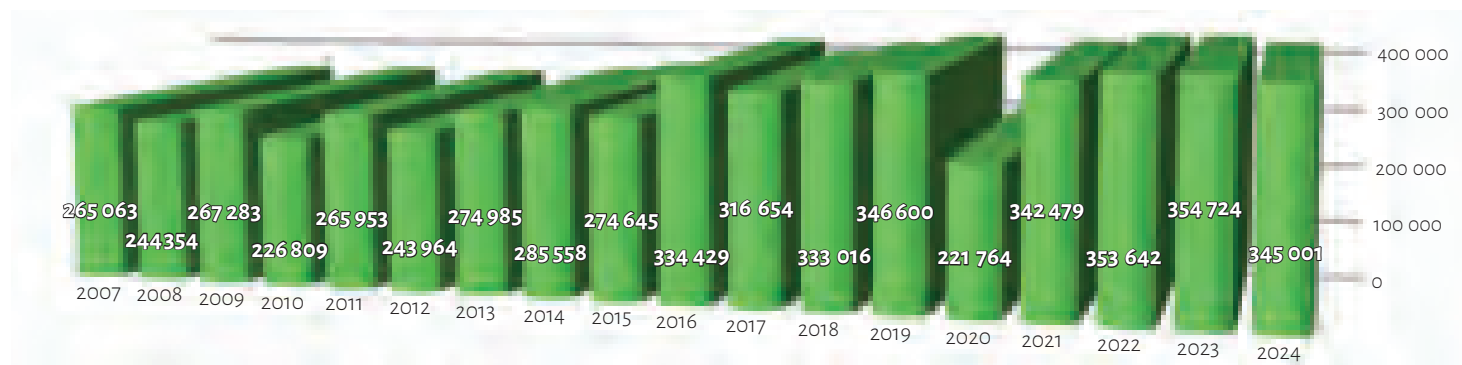
krokodýl siamský (*Crocodylus siamensis*)

VĚKOVÁ STRUKTURA ZAMĚSTNANCŮ

- do 30 let
- nad 30 do 40 let
- nad 40 do 50 let
- nad 50 do 60 let
- nad 60 let

PŘEHLED POČTU NÁVŠTĚVNÍKŮ ZOO OD ROKU 2007 DO ROKU 2024

SUMMARY

To cover the operational expenditure in 2024, Jihlava Zoo received funds from the following entities:

City of Jihlava (Founder)	26,500,000.00 CZK
The Ministry of the Environment of the Czech Republic	645,997.00 CZK
Vysočina Region	539,600.00 CZK
Jihlava Labour Authority	345,690.00 CZK
Total	28,031,287.00 Kč

Total income amounted to 99,967,685.22 CZK. Of this, admission fees amounted to 45,485,089.50 CZK.

The total expenditure was 95,197,221.49 CZK.

The overall operating result (after taxation) was a profit of 4,770,463.73 CZK.

As of 31-12-2024, the zoo had 68 full-time employees on file.

The zoo grounds received a total of 345,001 visitors.

STÁTNÍ DOTACE MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR PROGRAM „PŘÍSPĚVEK ZOOLOGICKÝM ZAHRADÁM“ FUNDS FROM THE STATE BUDGET GRANTED BY THE MINISTRY OF THE ENVIRONMENT OF THE CZECH REPUBLIC, THE FINANCIAL SCHEME TO SUPPORT LICENSED ZOOLOGICAL GARDENS

Ing. Petr Sezemský
vedoucí ekonomického odd.
Head of Finances Dpt.

Dotace ve výši 645 997 Kč byla v průběhu roku 2024 průběžně čerpána na vymezené účely. Peněžní prostředky určené na chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách ve výši 460 908 Kč byly využity v plné výši, stejně tak prostředky určené na zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky ve výši 185 089 Kč byly použity v plné výši.

Ministerstvo životního prostředí

CELKOVÁ REKAPITULACE

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
645 997	182 432,83	828 429,83
78 %	22 %	100 %

ROZPIS PODLE JEDNOTLIVÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ

1. CHOV OHROŽENÝCH DRUHŮ SVĚTOVÉ FAUNY V ČESKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRADÁCH

bod 1.1. Chov ohrožených druhů světové fauny chráněných podle zvláštního právního předpisu.

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
460 908	115 227	576 135
80 %	20 %	100 %

2. ZAPOJENÍ ČESKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD DO SYSTÉMU OCHRANY PŘÍRODY ČESKÉ REPUBLIKY

- bod 2.2 Chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu a zapojení zoologické zahrady do záchranných programů těchto druhů.
- bod 2.3 Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečného genofondu.
- Bod 2.5 Realizace vzdělávacích programů a zapojení do vzdělávání veřejnosti a osvěty v oblasti ochrany přírody, především ve smyslu Úmluvy o biologické rozmanitosti, a s tím související publikační činnost.

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
bod 2.2		
17 156	4 289	21 445
bod 2.3		
3 133	783,25	3 916,25
bod 2.5		
164 800	62 133,58	226 933,58
CELKEM dotační titul 2		
185 089	67 205,83	252 294,83
73,36 %	26,64 %	100 %

kočkodan Lowéův (Cercopithecus lowei)

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ STAFF

Ing. Jan Vašák
ředitel / Director

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Ing. Sezemský Petr (od 1. 8. 2024)

Dvořáková Lenka, Hässlerová Naděžda, Bc. Hyršová Eva, Jelínková Zdeňka, Metelková Lucie, Milostná Helena (do 31. 12. 2024), Němcová Michaela, Řektořík Zbyněk, Roubíčková Michaela, Sedláčková Kamila (od 1. 6. 2024), Stloukalová Jana, Šalanda Petr, Bc. Šoukalová Eva (od 6. 6. 2024), Šustrová Renata

MARKETINGOVÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Kubičková Simona

Oberreiterová Daniela, Pařížková Zuzana, Špejtek Marek (od 1. 10. 2024)

ODDĚLENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Jarošová Pavla

Hálová Renata, Dis. (od 1. 4. do 31. 12. 2024), Bc. Kotíková Olena, Martínková Kateřina, Ing. Tvrdá Karolína

ZOOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Viduna Richard

Bauerová Veronika, Dohnal Marek, Hájek Pavel, Hlatká Barbora, Hrušková Michaela, Jarošová Radmila, Kašíková Hana, Mgr. Kašparová Michaela, Khol Ondřej (od 1. 9. 2024), Kopečná Martina, Kratochvíl Michal, Ing. Krčilová Šárka, Kříž Petr, Ing. Kucírková Kateřina, Kudrálková Hana, Leitch Callum Andrew, Moslerová Markéta, Pospíchal Josef, Rodová Petra, Sihelníková Eliška, Ševčíková Lubomíra, Škárková Petra, Tomek Martin, Vařejka František (od 1. 3. do 31. 10. 2024), Vítek Jan (od 16. 1. do 6. 2. 2024)

ODDĚLENÍ ÚDRŽBY A VÝSTAVBY

VEDOUCÍ / HEAD: Plachý Ondřej (od 15. 1. 2024)

Čeloud Milan, Douchová Radka, Hořejší Karel, Kabelka Jaroslav (od 16. 3. 2024), Křepinský Hanuš, Merunka Karel, Navrátilová Eva, Nováková Marcela (od 19. 3. 2024), Rosička Jakub (od 6. 5. 2024), Rychnovský Jiří (do 30. 4. 2024), Sklenář David, Skoumal Petr, Šimoničková Věra, Urbánek Václav, Vedra Jaromír

ODDĚLENÍ ZAHRADNICKÉ

VEDOUCÍ / HEAD: Ing. Mangová Katarína

Chytil Bohumír, Řektoříková Jolana, Wasserbauer Jiří, Zedník Josef (od 12. 2. 2024), Šrámek Martin, Ing. Walter Petr (do 29. 2. 2024)

MATEŘSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ

MATERNITY AND PATERNAL LEAVE

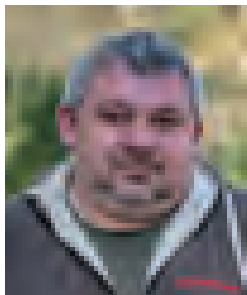
Bc. Havlová Michaela, Ing. Kotoun Aneta, Kratochvílová Simona (do 30. 4. 2024), Štěpánová Štěpánka, Mgr. Vaňková Radka

SEZÓNNÍ ZAMĚSTNANCI

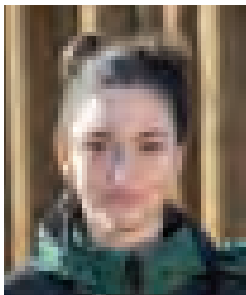
SEASONAL WORKERS

Bílý Gabriel, Hronová Iveta, Kejvalová Iveta, Kroupa Karel, Pavlásková Soňa, Pavlíček Jaroslav, Pejšková Eliška

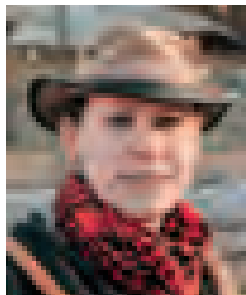
PRACOVNÍ VÝROČÍ EMPLOYMENT ANNIVERSARY

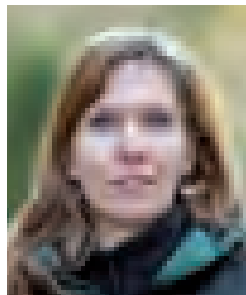
Milan Čeloud
truhlář
5 let v Zoo Jihlava

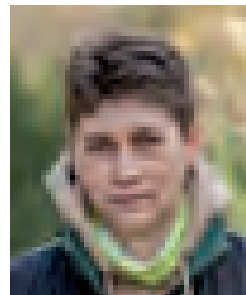
Aneta Kotoun
lektorka vzdělávání
5 let v Zoo Jihlava

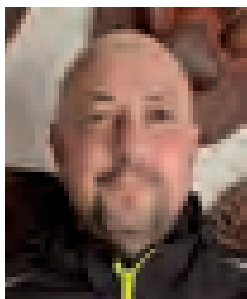
Šimona Kubičková
vedoucí marketing. odd.
5 let v Zoo Jihlava

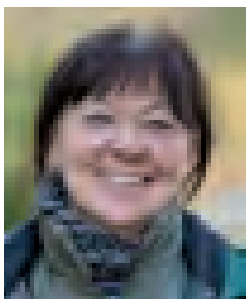
Zuzana Pařízková
grafik
5 let v Zoo Jihlava

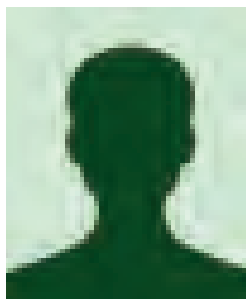
Jolana Rektoříková
zahradnice
5 let v Zoo Jihlava

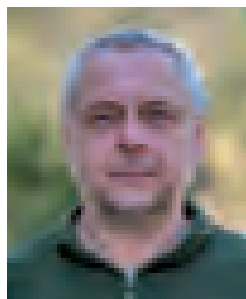
David Sklenář
úklid
5 let v Zoo Jihlava

Věra Šimoničková
úklid
5 let v Zoo Jihlava

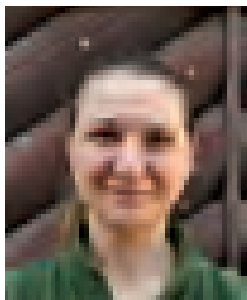
Jiří Wasserbauer
zahradník
5 let v Zoo Jihlava

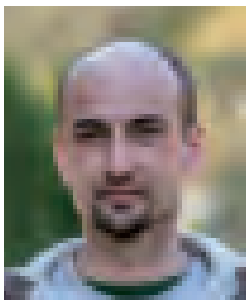
Karel Hořejší
řidič
10 let v Zoo Jihlava

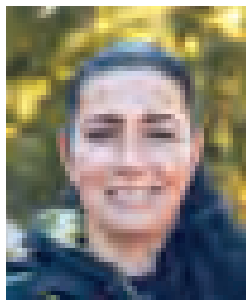
Michaela Němcová
pokladní
10 let v Zoo Jihlava

Michaela Roubíčková
pokladní
10 let v Zoo Jihlava

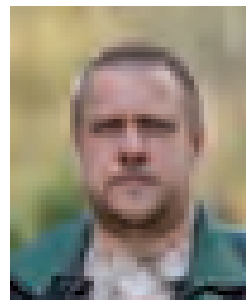
Václav Urbánek
instalatér
10 let v Zoo Jihlava

Šárka Krčilová
chovatelka
15 let v Zoo Jihlava

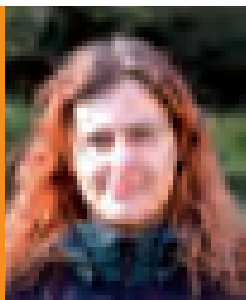
Kateřina Martínková
lektorka vzdělávání
20 let v Zoo Jihlava

Jan Vašák
ředitel
30 let v Zoo Jihlava

Bc. Eva Hyršová

Ing. Karolína Tvrdá

Ocenění Nejlepší pracovník

Od roku 2013 uděluje statutární město Jihlava na základě návrhu vedení organizace ocenění Nejlepší pracovník. Společně s dalšími navrženými pracovníky z ostatních příspěvkových organizací města Jihlavy přebírají ocenění z rukou primátora města Jihlavy v prostorách radnice při společenské akci s kulturním programem.

Za rok 2024 byly oceněny **Bc. Eva Hyršová**, hlavní účetní
a **Ing. Karolína Tvrdá**, lektorka vzdělávání

AKCE POŘÁDANÉ PRO VEŘEJNOST VISITOR EVENTS

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

leden

31. 1. – 4. 2. Za vysvědčení do zoo (do zoo jen za 1 Kč)
31. 1. Den zeber (komentované setkání u zeber)

únor

13. 2. Masopust v zoo (karnevalové hry PodpoVRCHem, masopustní průvod zoo)

březen

22. 3. Noc s Andersenem – Pohádkové čtení a nocování PodpoVRCHem (hosté z HDJ Lenka Schreiberová a Martin Kollár)
30. 3. Den ptactva a Velikonoce v zoo (hledání velikonočních vajec, jarní řemeslné trhy, dílny PodpoVRCHem, ČSOP Jihlava, folklorní soubor Dřeváček, komentovaná setkání)

květen

1. 5. Den pro zoo (kampaň EAZA – Vietnamazing, Projekt Tarsius, den otevřených dveří PodpoVRCHem)
25. 5. Úprava bonsají – kurz (Petr Hron)

červen

1. 6. Den dětí (hry a soutěže pro děti, kolo štěstí, komentovaná krmení)
7. 6. Noc snů – Speciální večerní prohlídka pro rodiny s vážně nemocnými dětmi (vystoupení hudební skupiny Raraši – žáci a pedagogové Základní školy speciální a Praktické školy Jihlava)

červenec

1. 7. – 31. 8. Komentovaná krmení zvířat (surikaty, žirafy, nosáři, lamy, babirusy, medvědi, lemuři, tapíři)
1. 7. Prázdniny začínají v zoo (Zoostánek „Mládí v zoo“, Den s antilopou Derbyho, Den v zoo s VZP, komentovaná krmení zvířat)
12. 7. Letní večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – Letní sportovní hry v zoo
19. 7. Letní večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – Letní sportovní hry v zoo

srpen

9. 8. Letní večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – Letní sportovní hry v zoo
16. 8. Letní večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – Letní sportovní hry v zoo
17. 8. TITI day – Oslava mezinárodního dne tamarinů pinčích („Pinčič“ aktivity pro děti, komentované setkání s tamaríny)
31. 8. Škola volá aneb prázdniny končí v zoo (zoo stánek, Muzeum rekordů, řemeslné dílny, Český rozhlas Vysočina, Den v zoo s VZP, S vysloužilci do zoo)

září

22. 9. Světový den králíků (komentovaná krmení, králíčí program)
28. 9. Den s Nikonem (Nikon stánek s instruktorem Filipem Bartákem, vyhlášení výsledků fotosoutěže „PRÁZDNINY U VODY“, tygří fotokoutek)

říjen

5. 10. Den zvířat (komentovaná krmení, promítání dokumentárního filmu – Kávová budoucnost, výstava na stromech – Fairtrade funguje, Hitrádio Vysočina)
28. 10. Podzimní slavnost (jarmark, podzimní dílna PodpoVRCHem, rodinný víceboj, dýňová hodování zvířat, Hitrádio Vysočina)
29. – 30. 10. Dýňové hodování (podzimně vyzdobený areál, dýňové hodování zvířat, komentovaná krmení)

listopad

2. 11. Večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – večerní zoo s lampiony
8. 11. „Jak to dělají“ – Sexuální život zvířat
30. 11. Putování za betlémskou hvězdou (Betlém, vánoční vyrábění, koledy a rozsvícení vánočního stromčku, Horácké divadlo Jihlava, Český rozhlas Vysočina)

prosinec

13. 12. „Jak to dělají“ – Sexuální život zvířat
19. 12. Křest knihy – Pohádky z nosálího pelíšku aneb Pohádky z jihlavské zoologické zahrady (Pavel Bezděčka)
28. 12. Vánoční večerní prohlídky pro rodiny s dětmi – Cesta kolem světa za 80 minut

Klubové večery a přednášky PodpoVRCHem

4. 1. Pasáž střední Evropa aneb o druzích expanzivních a invazivních, původních i nepůvodních (Pavel Bezděčka)
1. 2. Austrálie – země unikátní krajiny, zvířat, rostlin a tradic (Eliška Kubíková)
7. 3. Slon nad zlato? (Tomáš Jůnek)
4. 4. Milé pobřeží v nemilé oblasti: Pobřeží slonoviny (Jan Pluháček)
5. 9. 1 000 km s koloběžkou po Islandu (Veronika Jiřčková alias Neklidné nohy)
3. 10. Peru – od pralesů po ledovce, aneb jak jsem přišla k motorovce (Pavla Slavíčková)
7. 11. Západní Austrálie – 7 714 kilometrů od severu k jihu (Vlastimil Tichý a jeho žena Iva)
5. 12. Pralesy tří kontinentů (Michal Černý)

Prohlídky s průvodcem

Prohlídky s průvodcem proběhly celkem 10× a zúčastnilo se jich 278 návštěvníků.

Etologické prohlídky

V roce 2024 jsme nově zavedli i etologické přednášky spojené s prohlídkou zoo, realizovali jsme je celkem 3× pro dohromady 15 návštěvníků.

Večerní prohlídka se zoologem

Prohlídky s odborným zoologickým výkladem ve večerních hodinách proběhly 9× a zúčastnilo se jich 133 návštěvníků.

Zážitkové programy

V roce 2024 proběhlo 30 zážitkových vzdělávacích programů:

- Setkání s žirafami 5×
Setkání s drápkatými opičkami 5×
Setkání s tapíry 6×
Setkání s lemuři 1×
Setkání s lamami 1×
Setkání s aligátory a krokodýly 1×
Jeden den chovatelem 11×

Speciální rodinné prohlídky

V roce 2024 jsme připravili 4 speciální prohlídky pro rodiny s dětmi, pro celkem 17 osob.

Letní večerní prohlídky

Účast na akcích mimo areál zoo

- 9. 2. Masopust na ledu – Masarykovo náměstí Jihlava
- 3. 3. Dětská neděle v Cinestaru (Kung fu panda 4)
- 19. 4. Den Země – Masarykovo náměstí Jihlava
- 20. 4. Maker Faire – Modeta
- 22. 4. Den Země Třebíč
- 12. 5. Dětská neděle v Cinestaru (Garfield ve filmu)
- 18. 5. Den přírody Počátky
- 22. 9. Běh pro ZOO Jihlava – Letní amfiteátr Jihlava (Charitativní běh pro ZOO Jihlava, Atletika Jihlava, Enviropol Jihlava, Město Jihlava, Zmrzlina Snová, Městská policie Jihlava, VZP)

Výstavy v zoo

Africká vesnice Matongo – škola:

duben–květen Rozvoj zoo - Modeta (práce studentů Fakulty architektury VUT Brno)

červen–září Výtvarné práce žáků ZUŠ Jihlava

Louka před Australskou farmou:

říjen „Fairtrade funguje“ - výstava na stromech

Centrum PodpoVRCHem – vstupní prostor:

říjen – prosinec Soutěžní snímky fotosoutěže „Prázdniny u vody“

Výstavy mimo zoo

Muzeum Vysočiny Jihlava – Kavárna Muzeum

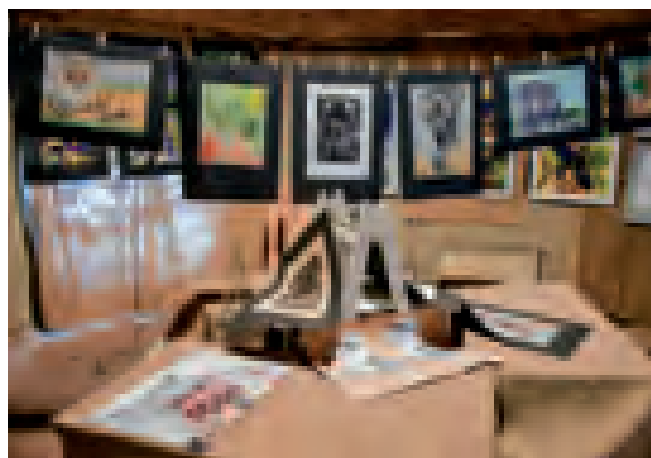
červenec – září Pojdte s námi do zoo – výstava fotografií Danieli Oberreiterové

SUMMARY

In 2024, Jihlava Zoo offered a varied programme full of theme-based events, guided animal encounters and special tours. Visitors were welcome to enjoy events such as The Birds Day, Easter Time, Summer Evening Guided Tours or The Pumpkin Feast in the autumn. There were also presentations of specialists and ethological field trips, now combined with a tour of the zoo. Experience schemes such as 'meet a giraffe' or a 'breeder for one day' were also a great success. The zoo became actively involved in off-site events, including Mardi Gras on Ice and Earth Day. Visitors were also offered many exhibitions, including The Holidays by the Water photo competition.

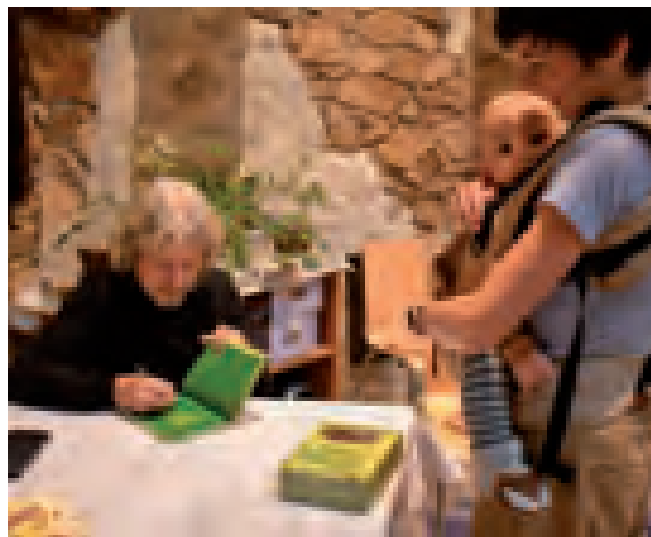
Masopust Jihlava

Výstava ZUŠ

Noc snů

Pavel Bezděčka při křtu své knihy

CENTRUM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY PODPOVRCH "PODPOVRCH" ENVIRONMENTAL EDUCATION CENTRE

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

Stále pokračuje vzestupná tendence počtu výukových programů v Centru PodpoVRCH. V tomto roce jsme zrealizovali celkem 594 programů pro 11 518 žáků mateřských, základních i středních škol, což je opět největší počet v naší historii od zahájení činnosti vzdělávacího centra. Jako vždy největší zájem je o programy v květnu a červnu. Naše nabídka 38 vzdělávacích programů je zveřejněna na webových stránkách, kde je k dispozici také rezervační formulář na objednávání.

Nejoblíbenější programy pro MŠ:

- 1 Putování skřítky Lesníčka
- 2 Ptáčky zpěváčci
- 3 Zoo v krabici I.
- 4 Mořský svět
- 5 Africké putování

Nejoblíbenější programy pro ZŠ

- 1 Zoo v krabici II.
- 2 Mazlíčci
- 3 Život savců
- 4 Opičí se opice?
- 5 Šelmy na vlastní oči

Pro školy připravujeme i pravidelně různé soutěže. Velmi oblíbenou se stala soutěž KvíZOOvání, do které se zapojilo ve školním kole 5300 žáků z 31 základních škol. Žáci soutěží ve třech věkových kategoriích. Finálové kolo se uskutečnilo v zoo ve formě soutěžní stezky ve spolupráci se střední školou Montessori Polná. Nejlepší výsledky dosáhli v nejmladší kategorii žáci ZŠ

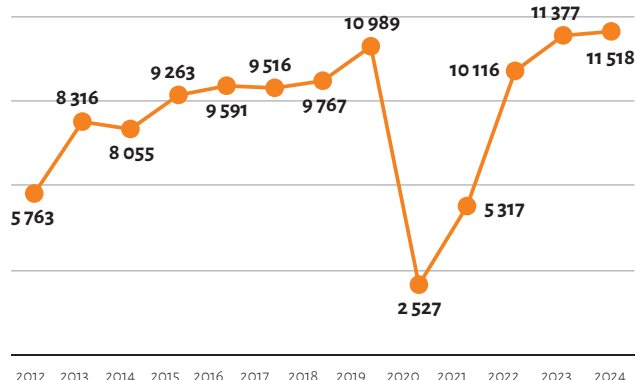

Jungmannova Jihlava, v prostřední ZŠ Polná a vítězi nejstarší kategorie se stali žáci z Gymnázia Pelhřimov. Díky podpoře Fondu Vysočina a Statutárního města Jihlava jsme mohli účastníky finálového kola odměnit knihami o zvířatech a dalšími drobnými propagačními předměty.

Nová kampaň Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) Vietnamazing se zaměřuje na ochranu přírody ve Vietnamu. Pro školy jsme připravili soutěž „Úžasná příroda Vietnamu“. Mladší děti vytvářely plakát „Hledáme v pralese“ s vlajkovými druhy kampaně, zvířaty z naší zoo a plody, které rostou ve Vietnamu. Starší žáci tvořili zvířecí jídelníček pro medvěda malajského a krokodýla siamského. Své výsledky a výtvary nám přišly žáci zapojených škol předvést 31. května na závěrečném setkání. Velmi nás překvapily úžasné výtvary i sada her k tématu, kterou vytvořili studenti Gymnázia Chrudim. Určitě jejich nápady využijeme během příštího roku.

V centru se věnujeme i volnočasovým aktivitám, do našich 5 zookroužků chodí pravidelně téměř 60 dětí. O příměstské tábory je stále obrovský zájem (obsazeno během minuty od spuštění rezervace), v létě jsme měli 6 turnusů pro 180 dětí na téma „Cesta kolem světa za 5 dní“. Součástí programu tábora byl výlet do záchrané stanice Pavlov, která děti velmi zaujala a moc se jim líbila. V době vedlejších prázdnin (jarní, podzimní) jsme zrealizovali 5 jednotlivých dní pro 102 dětí. Uspořádali jsme opět Noc s Andersenem, akci vyhlášenou knihovnami na podporu dětského čtení. Číst nám přišli herci Horáckého divadla Lenka Schreiberová a Martin Kollár. Bylo to moc pěkné a tak 30 dětí strávilo nezapomenutelný večer a noc v zoo.

POČET ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

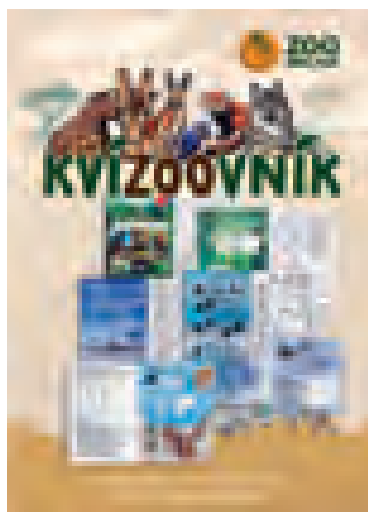
Finálové kolo soutěže KvíZOOvání

Kampaň Vietnamazing

Tvoření palety z rostlin na zootáboř

Sešit KvíZOOvník

POČET VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PODLE TYPU ŠKOLY

Po úspěšném prvním ročníku ZOOUNIVERZITY 3V určené zájemcům z věkové kategorie 60+, jsme od října 2024 zahájili druhý cyklus. Podrobněji jsme tuto aktivitu popsali v samostatném článku.

Díky dotaci MŽP jsme jako doplněk k našim aktivitám vytvořili sešit kvízů KvíZOOvník, který získají účastníci soutěže KvíZOOvání, děti na táborech i senioři v rámci ZOOUniverzity 3V. Jednotlivé úkoly se věnují kampaním EAZA i ochrannářským aktivitám. Radí i jak každý může přírodě pomoci. Pro zpestření návštěvy naší zoo rodinám s dětmi jsme přichystali již třetí variantu procházky v zoo s úkoly „Rodinka III“, tentokrát věnované rekordům v zoo.

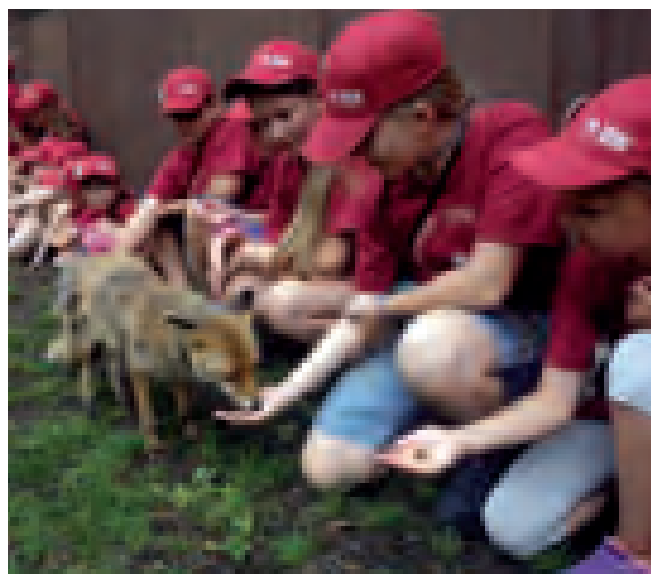
Mezi naši další činnost patří zajištění akcí pro veřejnost, přednášek PodpoVRCHem, prohlídek s průvodcem, výjezdů na akce nebo do domovů seniorů. Jejich výčet a krátký popis najdete v přehledu akcí. Poprvé jsme například uspořádali pro nejmenší děti karnevalové hrátky nebo lampionový průvod. Při organizaci těchto akcí spolupracujeme hlavně s marketingovým oddělením, protože pro zajištění některých aktivit je nutné větší personální obsazení.

V našem centru je i několik zájmových chovů hlodavců, plazů, ryb i bezobratlých, které jsou nedílnou součástí našich aktivit – programů, chovatelského kroužku a programů pro veřejnost. V letošním roce jsme doplnili venkovní prostor u centra o venkovní domečky s výběhy pro letní pobyt morčat a králíka.

Protože u mnoha aktivit již narážíme na personální a prostorové kapacity, plánujeme během příštího roku využít volný prostor ve areálu továrny Modety k jejich rozšíření (výstavy, tábory, nové programy věnované klimatu nebo setkávání rodičů s malými dětmi). Věřím, že se nám podaří prostory opravit a vybavit tak, abychom mohli stále více zájemců seznamovat se zvířaty, přírodou a životem na Zemi.

SUMMARY

In 2024, we delivered 594 lessons for 11,518 students of nursery, primary and secondary schools, which is one highest number in our history since the Centre was launched. A quiz competition was very popular, with 5,300 students from 31 primary schools taking part at the school level. The final round took place at the zoo in the form of a competition trail. We also prepared and produced a competition dedicated to the EAZA Vietnamazing campaign. Other than the above, the Centre organised summer camps, lectures for the general public and the elderly, special interest groups and clubs, as well as visitor events at the zoo.

Zootábor v Záchraně stanici Pavlov

Zootábor PodpoVRCHem

SYMBOLICKÁ ADOPCE ZVÍŘAT V ZOO JIHLAVA SYMBOLIC ANIMAL ADOPTION IN JIHLAVA ZOO

V roce 2024 adoptovalo pro sebe, nebo jako dárek opět velké množství dárců. Přispěli tak celkovou částkou 1. 470 998,00 Kč a bylo uzavřeno 419 platných darovacích smluv. Adoptováno bylo 485 jedinců ze 144 druhů zvířat.

Adoptivním rodičem se může stát jednotlivec, společnost, kolektiv, firma či škola. Adoptci můžete věnovat někomu i jako dárek. Adoptovat zvíře v Zoo Jihlava obnáší uzavření darovací smlouvy, ve které je potřeba uvést jméno, adresu, e-mailovou adresu či telefon – pro případnou komunikaci. Smlouva se uzavírá na jeden rok, a aby byla platná, je potřeba ji vždy vyplnit a podepsat. Jedno vyhotovení si nechává dárcé a druhé obdarovaný, tedy Zoo Jihlava. Je proto třeba, ze strany dárce podepsanou smlouvu do zoo zaslat, aby bylo možné, bude-li si dárcé přát, uvést jméno na cedulce u expozice adoptovaného zvířete, na webových stránkách nebo ve výroční zprávě.

Adoptivní rodič kromě dobrého pocitu získá adoptční certifikát a volné vstupenky do zoo, jejichž počet závisí na darované částce. Adoptci je možné vyřídit telefonicky, emailem či velmi pohodlně pomocí služby e-shop, která umožňuje i okamžitou platbu.

Olena Kotíková
vzdělávací oddělení
Education Dpt.

Velmi si vážíme přízně všech adoptivních rodičů!

DĚKUJEME VÁM!

Na následujících stránkách uvádíme seznam adoptivních rodičů, kteří dali souhlas se svým zveřejněním ve výroční zprávě:

SUMMARY

In 2024, the amount of CZK 1. 470 998,00 supported 485 animals (144 species) kept in the Jihlava zoo. And 419 donation contracts were concluded.

HLAVNÍ PARTNER KEY PARTNER

Plzeňský Prazdroj a.s.

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI IMPORTANT PARTNER

primazmrzlina.cz

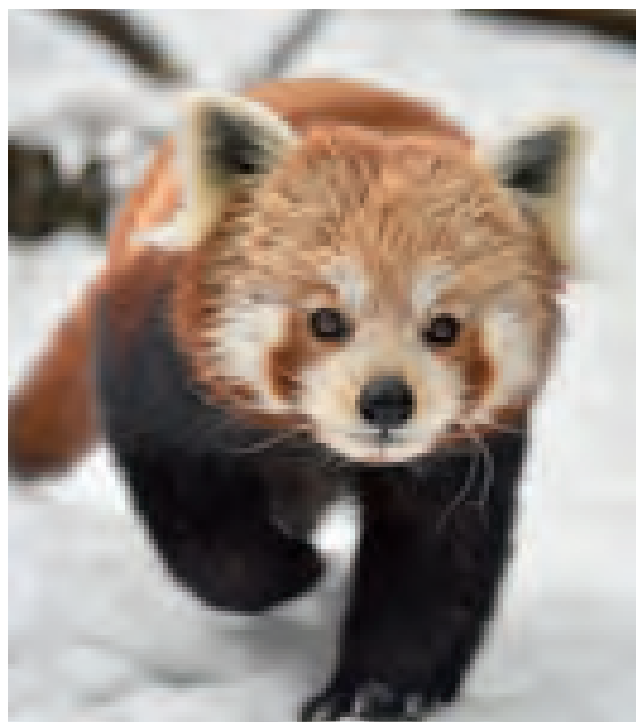
PEPSICO CZ, s. r. o.

Bidfood Czech Republic s.r.o.

firmy a spolky	částka	zvíře
Běhámespolu.cz	45 000	lenochod dvoupřstý
BHM Žahřistě - Larpisté sobě	41 800	gibon zlatolící
221. vrtulníková letka 22. zVrL	20 000	tygr sumaterský
KMS software s. ro	20 000	tygr sumaterský
MUDr. Doležalová, Psychiatrie HB s.ro.	20 000	žirafa síťovaná
222. vrtulníková letka 22. zVrL	10 000	hrošík liberijský
Josef Biža, BICODE s.ro., Břevnice	10 000	panda červená
APIS-GYN s.ro. - MUDr. Andrea Pišecká	10 000	tuleň obecný
Správa městských lesů Jihlava, s. r. o.	10 000	vlk iberský
DAGMAR OLIVER - butik s originální českou módou Jihlava	5 000	ara hyacintový
Jihlavská daňová společnost, s.ro.	5 000	ara hyacintový
Rostislav Hájek RH TRANSPORT s.ro.	5 000	kočkodan Lowéúv
WEB a MARKETING s úsměvem, Brno	5 000	lenochod dvoupřstý
Ohrenstein spol. s ro. - Martin Macošek, Štítary	5 000	nyala nížinná
223. letka oprav letecké techniky 22. zVrL	5 000	orel mořský
KMS software s. ro	4 000	karakal
tým Bageterie Boulevard Jihlava	4 000	klokan horský
Bohemians 1905 Fanklub Jihlava a Pétanque Jihlava	4 000	klokan horský východní
Zastupitelky města Jihlavy	4 000	kočka divoká
členové Katedry ekonomických studií VŠPJ	4 000	kočka divoká evropská
Petr Chromek- Delta	4 000	kočka pouštní
Pivovar MadCat	4 000	manul
Salesiánské hnutí mládeže klub Telč, z. s.	4 000	prase visajanské negroské
KRAMPUS ERICIUS, z. s.	3 000	dikobraz srstnatonosý
CZ.NIC, z. s. p. o.	3 000	kasuár přílbový
Služby města Jihlavy, s.ro., Jihlava	3 000	mýval severní
ÚČETNÍ KANCELÁŘ Ing. Hutař, s.ro., Hrotovice	3 000	nosál bělohubý
Sklárna KRYF s.ro., Jihlava	3 000	pelikán bílý
Petr Chromek- Delta	3 000	surikata
Kaufland team	3 000	vakoveverka létavá
Petr Chromek- Delta	3 000	vydra malá
Přátelé Geocachingu	2 190	scink šalamounský
Rohozenská husa.cz	2 000	husa velká
Pracovní kolektiv, Centrum pracovního lékařství, Pardubice	2 000	ibis rudý
Překladatelská agentura České překlady s.ro.	2 000	kapybara
Akrobaté TJ Bohemians Praha	2 000	klokánek králíkovitý Ogilbyův
Petr Váša - kovovýroba, Kutná Hora	2 000	labuť černá
Reality - Ing. Jana Kolářová, Jihlava	2 000	labuť černá
Kukabara Austrálie s.ro, Praha	2 000	ledňák obrovský
Reality Jebavá s.ro., Chrudim	2 000	ledňák obrovský
Pétanque SK Jihlava	2 000	pásovec kulovitý
Jsem Královna s.ro.	2 000	želva tlustohrdlá
Jihlavská daňová společnost, s.ro.	1 000	gundi saharský
redakce magazínu Ježkovy oči, Jihlava	1 000	ježek ušatý
SK Jihlava - hokejbal	1 000	ježek ušatý
Matěj Mětl Velké Meziříčí WWW.FOTICIBEDYNKA.CZ	1 000	vakoveverka létavá

školy	částka	zvíře
žáci a učitelé 1. stupně, ZŠ a MŠ Luka nad Jihlavou	7 000	jeřáb mandžuský
žáci ZŠ Benešova, Třebíč	6 000	surikata
žáci ZŠ E. Rošického z. Jihlava	6 000	surikata
SRPDŠ při SpZŠ Chrudim, z. s.	5 000	krokodýl siamský
Děti z 8. MŠ Vysočánek, Žďár nad Sázavou	4 000	klokan horský
ZŠ Třemošnice, Třemošnice	4 000	rys ostrovid
druhý stupeň ZŠ Luka nad Jihlavou	3 447	klokan uru
1. A, ZŠ Pardubice – Studánka	3 100	fenek
Přírodovědný kroužek I, II ZŠ Ždírec nad Doubravou	3 000	lviček zlatý
ZŠ Leandra Čecha, Nové Město na Moravě	3 000	lviček zlatý
Základní škola Bobrová	3 000	vydra malá
1. B, ZŠ Pardubice – Studánka	2 100	velemýš obláčková
6. A ZŠ Štefánikova, Hradec Králové	2 000	kapybara
6. třída KZŠ NOE, Pardubice	2 000	kapybara
ZŠ a MŠ Bohuslava Reynka Lípa	2 000	klokan uru
Žlutá třída Dukovanská, Třebíč	2 000	klokan uru
Mateřská škola Býchory	2 000	lori mnohobarvý horský
děti ze ZŠ a MŠ Bohdalov	2 000	trnorep zdobený
1. C, ZŠ Pardubice – Studánka	2 000	výřeček malý
ZŠ a MŠ Štoky	2 000	výřeček malý
ZŠ a MŠ Bohuslava Reynka Lípa	2 000	želva tlustohrdlá
Rodiče a žáci ze ZŠ Únanov	1 200	vakoveverka létavá
Děti z 8. MŠ Vysočánek, Žďár nad Sázavou	1 000	bazilišek zelený
Školička Kamarád, Nové Veselí	1 000	ježek ušatý
ZŠ a MŠ Bohuslava Reynka Lípa	1 000	ježek ušatý
ZŠ a MŠ Štoky	1 000	ježek ušatý
ZŠ a MŠ Bohuslava Reynka Lípa	1 000	králík domácí
Mateřská škola Pokřikov	1 000	pralesnička azurová
ZŠ a MŠ Bohuslava Reynka Lípa	1 000	vakoveverka létavá

panda červená (*Ailurus fulgens fulgens*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
MgA. Eva Rosová	40 000	levhart cejlonský
JUDr. Josef Novotný, Praha	30 000	tapír jihoamerický
JUDr. Eva Pelikánová, Praha	20 000	hyena žíhaná arabská
Ondřej Dubják, Jiřice	20 000	tygr sumaterský
Vitalitas pojišťovna, a.s.	20 000	žirafa síťovaná
MDDr. Dana Gurková, Jihlava	15 000	hrošík liberijský
Alena Vydláková, Chotěboř	10 000	hrošík liberijský
Míla a Jiří Maláškovi, Velké Meziříčí	10 000	hrošík liberijský
Černí Markéta a Václav	10 000	panda červená
Manželé Řezáčovi	10 000	panda červená
Tereška a Tomík Šediví, Jihlava	10 000	panda červená
Valentýna, Jan a Julie Pejchalovi, Jihlava	10 000	panda červená
Iva Novotná Čermáková	10 000	tapír jihoamerický
Radek Kučera, Souňov	10 000	vlk iberský
Agáta Štastníková, Přibyslav	6 000	jezek ušatý
rodina Linkova, Nová Brtnice	6 000	marabu africký
Daniel Žilka, Blansko	5 000	kočkodan Lowéúv
Lenka Wolfová, Velká Losenice	5 000	kočkodan Lowéúv
Lenka a Vláda Brožovi, Jihlava	5 000	krokodýl siamský
Lucie Ludvíková, Myslibořice	5 000	kůň domácí - pony
Barča Krejčí, Moravské Budějovice	5 000	lenochod dvoupřstý
Jenda Beeran, Olešinka	5 000	lenochod dvoupřstý
Johanka, Kristián, Gabriela a Jan Veselých, Český Brod	5 000	lenochod dvoupřstý
Lucka Hanová a Hanka Šyrovtková, Červená Řečice	5 000	lenochod dvoupřstý
Ondřej a Veronika Mikešovi	5 000	lenochod dvoupřstý
Pavčina Hovětáková, Jihlava	5 000	lenochod dvoupřstý
Petra Gregorová a Jarmil Gregor	5 000	plameňák růžový
Kateřina Nováková, Tomáš Tecl, Polná	4 000	alpaka
Markéta Sedláčková, Velké Meziříčí	4 000	alpaka
Lucie Milfajtová, Havlíčkův Brod	4 000	babirusa sulaweská
Ludmila Protivinská, Brno	4 000	babirusa sulaweská
Ondřej Mokry, Čelákovice	4 000	babirusa sulaweská
Páta a Happy Karlovy Vary	4 000	babirusa sulaweská
Radka a Lubomír Houfkovi	4 000	guanako
Amálka Vavroušková, Píšťov	4 000	karakal
Blanka Heřmanová, Lučice	4 000	karakal
J+V Zichovi, Zruč nad Sázavou	4 000	karakal
Petra a Bohuslav Svobodovi, Mrákotín	4 000	karakal
Andrea Jelínková, Třešť	4 000	klokán horský
Diana Morávková, Jihlava	4 000	klokán horský
Kateřina Dubjáková, Jiřice	4 000	klokán horský
Miroslav Oliva, Dyjákovice	4 000	klokán horský východní
Fischerovi, Praha	4 000	kočka arabská
Hana Houzarová, Třebíč	4 000	kočka arabská
Martina Kuncová	4 000	kočka arabská
Holka, Vatička, Renata Kopečková a Tom Hochmuth, Třebíč	4 000	kočka bažinná
Vlastimil Havlíček, Rančívov	4 000	kočka bažinná
Nikola Trojanová	4 000	kočka palawanská
Soňa Pelclová a Jiří Chvojka, Trhová Kamenice	4 000	kočka palawanská
Libor Přivětivý, Dačice	4 000	kočka divoká
Naděžda Marková, Třebíč	4 000	kočka divoká
Petr Janda, Praha	4 000	kočka palawanská
Elen Svobodová, Brno	4 000	kočka pouštní
Jana Gerhard Černá, Jihlava	4 000	kočka pouštní
Marcela Bižová, Havlíčkův Brod	4 000	kočka pouštní

jméno a příjmení	částka	zvíře
Palátovi, Třebíč	4 000	kočka pouštní
Radim a Monika Velcovi, Vranov	4 000	kočka pouštní
Aleš Milfajt	4 000	lemur černý
Dana a Láda Dopitovi, Chrudim	4 000	lemur černý
Viktorka a Anička Stoklasovy, Voleč	4 000	lemur černý
Brabencovi, Pavlice	4 000	lemur kata
Dana a Láda Dopitovi, Chrudim	4 000	lemur kata
Mirka a Pavel Šotovi, Jihlava	4 000	lemur kata
Květoslava a Jiří Kallovi, Brno	4 000	lemur rudočelý
Jolana Tuhá a Václav Bober, Přelouč	4 000	manul
Soňa Vašková, Panenská Rozsídka	4 000	manul
Veronika Druláková, Březová	4 000	manul
Elen Svobodová, Brno	4 000	margay
Ivana Piptová	4 000	margay
Olino, Terounek a Hufas	4 000	margay
Lenka Kubíčková, Pláček	4 000	margay
Elinka a Davídek Řezáčovi, Jihlava	4 000	pekari Wagnerův
Motykoví, Kladruhy u Vlašim	4 000	pekari Wagnerův
Jana Skopalová, Čáslav	4 000	prase visajanské negroské
Michaela Franková a Matěj Dohnal	4 000	prase visajanské negroské
Dagmar Žoudlíková, Jihlava	4 000	serval
Martina Vyskočilová, Popice	4 000	serval
RNDr. Jana Knápková, Olomouc- Nemilany	4 000	varan novoguinejský
Áňa a Kamča Volkovoy, Kukle	4 000	vari červený
Dana Milfajtová, Havlíčkův Brod	3 000	dikdik Kirkův
Jonáš a Matěj Drápalovi, Jihlava	3 000	dikdik Kirkův
Natálie Kupská, Dolní Rožinka	3 000	dikdik Kirkův
Vítek a Barbora Šilhaví, Kostelec	3 000	dikdik Kirkův
Honza a Markéta, Rantířov	3 000	dikobraz srstnatonosý
Kristýna Bendová, Třebíč	3 000	dikobraz srstnatonosý
Alena Pešková, Chotěboř	3 000	emu hnědý
Ema Pišová, Český Krumlov	3 000	emu hnědý
Pavel Klobas, Telč	3 000	hroznýš madagaskarský a hroznýšovec kubánský
Bohumila Dubjáková, Jiřice	3 000	chvostan bělolící
Martin a Jáchym Procházkoví, Pelhřimov	3 000	chvostan bělolící
Matěj Špaček, Třebíč	3 000	chvostan bělolící
Mgr. Jitka Lichtenbergová, Hruškové Dvory	3 000	ibis rudý
Honza a Markéta, Rantířov	3 000	jezek ušatý
Libor, Klára, Šimon Sobotkovi, Zhoř	3 000	komba Garnettova
Ina Bartoňová, Jihlava	3 000	komba ušatá
Jindřiška Čechová, Brno	3 000	komba ušatá
manželé Trojanovi, Jihlava	3 000	komba ušatá
Dana Flekalová, Přibyslav	3 000	kosman stříbřitý
MUDr. Sýkora Miloslav, Radostín	3 000	kosman stříbřitý
Ivana Žiškova a Libor Durčák	3 000	kosman zakrslý
Jiří TOMEK, Jihlava	3 000	kosman zakrslý
Ivana Bendová, Třebíč	3 000	leguán fidžijský
Petra Hradečková	3 000	leguán fidžijský
Anna a Tomáš Radovi, Praha	3 000	leguán chutný
Lucinka a Daneček Smolovi	3 000	lvíček zlatý
Radek Flekal, Přibyslav	3 000	lvíček zlatý
Jan Seidler, Praha	3 000	nosál bělohubý
Martina a Kryštof a Tomáš, Brno	3 000	nosál bělohubý
Pavlík Fejtl, Svatý Kříž	3 000	nosál bělohubý
Radek Soška, Jihlava	3 000	nosál bělohubý

jméno a příjmení	částka	zvíře
Zuzka Bouchnerová a Dan Matějka, Jihlava	3 000	nosál bělohubý
Míla Farkašová, ČR	3 000	orlicie bornejská
Jana Prachařová, Lhota	3 000	outloň malý
Miroslava Jurkasová, Měříň	3 000	ovíječ skvrnitý filipínský
Věra Kaufová	3 000	ovíječ skvrnitý filipínský
Andrea Moravcová, Humpolec	3 000	pes pralesní
Bohumil Nechvátal	3 000	pes pralesní
Johana a Veronika Vodičkovy, Živanice	3 000	pes pralesní
Lenka Čahová, Lenka Procházková, Radek Dostálek, Třebíč	3 000	pes pralesní
Miroslav Šuler, Přibyslavice	3 000	pes pralesní
Pavčina Hlavová	3 000	pes pralesní
Hana Dvořáková, Nová Cerekve	3 000	surikata
Ing. Vavřinec Karst	3 000	surikata
Jára a Vendulka Petřiví, Jihlava	3 000	surikata
Jindřich Čech, Brno	3 000	surikata
Jirka, Martina a Viktor, Slavonice	3 000	surikata
Kristýnka Mahelová	3 000	surikata
Martina a Roman Jelínkovi, Třešť	3 000	surikata
Petra, Nikoleta a Martin Noví, Veselý Žďár	3 000	surikata
Tomáš Herr, Havlíčkův Brod	3 000	surikata
Vendula Havlíčková, Kolín	3 000	surikata
Elen Svobodová, Brno	3 000	tamarin pinčí
Lucie Machková, Praha Spořilov	3 000	tamarin pinčí
Monika & Lukas On The road	3 000	tamarin pinčí
Petra Svobodová, Mrákotín	3 000	tamarin pinčí
Zdenka Kuřtková, Velké Meziříčí	3 000	tamarin pinčí
Kamil Čapka a Kristýna Galková	3 000	tamarin vousatý
Lenka, Eliška a Libor Břendovi, Velká Bíteš	3 000	tamarin vousatý
Rodina Dvořáková, Svěpravice	3 000	tamarin vousatý
Jiří Svoboda, Moravské Budějovice	3 000	vydra malá
manželé Fišaroví, Jihlava	3 000	vydra malá
Martin Adamec a Monika Šariková, Jihlava	3 000	vydra malá
Martin Němec, Mirošov	3 000	vydra malá
Mgr. Jana Sochorová, Nižkov	3 000	vydra malá
Monika Hružová, Lukov	3 000	vydra malá
Tomáš Dvořák, Benešov	3 000	vydra malá
Mgr. Michaela Sopko, Batelov	2 000	bazilišek zelený
Monika Kyselová, Včelná	2 000	bodlín Telfairův
Mgr. Eva Hortová, Velké Meziříčí	2 000	čaja obojková
Pavla Jakoubková	2 000	dvojazyčník haitský
Iveta Autratová, Brno	2 000	dvojazyčník haitský
P + P + Rarášek Chaloupkovi, Měříň	2 000	flétnák tasmanický
Mgr. Jan Hrdina, Žďár nad Sázavou	2 000	gundi saharský
Peta, Vašík a Mikuláš Texlovi, Znojmo	2 000	gundi saharský
MUDr. Sýkora Miloslav, Radostín	2 000	hroznýš Dumerilův
Mgret Mgr. Kateřina Hortová, Velké Meziříčí	2 000	husa kuří
Nikol Štefánková, Havlíčkův Brod	2 000	ibis rudý
Ondra a Kuba Sušířovi s rodiči	2 000	ježek ušatý
Stodulkovi, Vídeň	2 000	ježek ušatý
Vavřkovi, Brno	2 000	ježek ušatý
Evžen Zámek	2 000	kaloň rodriguezský
Apolenka Magalová, Vlasatice	2 000	kapybara
Barbora Sládková, Albrechtice nad Vltavou	2 000	kapybara
Barbora Sydorová, Zbuzany u Prahy	2 000	kapybara
Bencovi, Kozárov	2 000	kapybara
Casková a Michal Cihlář, Ledec nad Sázavou	2 000	kapybara

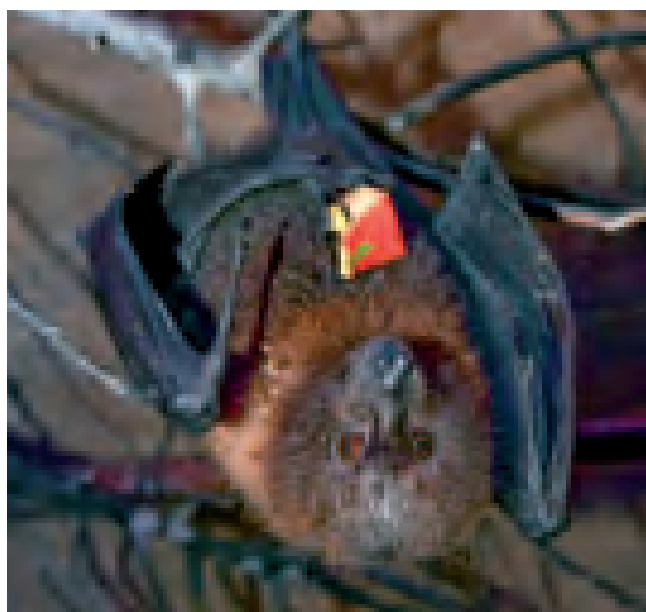
jméno a příjmení	částka	zvíře
Cyril Grötschel, Praha	2 000	kapybara
Eliška Matyášová, Praha Žižkov	2 000	kapybara
Evelínka Gregorovičová, Chrudim	2 000	kapybara
Filda, Karel, Jitka Nápravníkovi	2 000	kapybara
Fürstovi, Jihlava	2 000	kapybara
Jakub a Štěpánka Zablíkovi	2 000	kapybara
Julie Machová	2 000	kapybara
Lóránt Kovács, Jesenské	2 000	kapybara
Martin Vávra, Choceň	2 000	kapybara
Matěj a Šimon Rapouchovi, Třebíč	2 000	kapybara
Maty Skvašík, Kutná Hora	2 000	kapybara
Olaf Skwara, Antwerp, Belgium	2 000	kapybara
Pavla Stráňková, Brno	2 000	kapybara
Sára Smejkalová, Třebíč	2 000	kapybara
Sebastian Zeitoun, Modra, SK	2 000	kapybara
Tomáš Dvořák, Šumperk	2 000	kapybara
Tonda Plešner, Praha	2 000	kapybara
Věra Součková, Havlíčkův Brod	2 000	kapybara
Viktorka Havlová, Pelhřimov	2 000	kapybara
Vladimír Procházka, Brno	2 000	kapybara
Vojta Valach, Peklo nad Zdobnicí	2 000	kapybara
Alžbětka Jurášová, Znojmo	2 000	klokán uru
Edita Požárová, Vlčatín	2 000	klokán uru
Hana a Simonka Procházkovy, Kamenice	2 000	klokán uru
Katrin a Martin, Jihlava	2 000	klokán uru
Zuzana a Martin Hudíkovi, Chotěboř	2 000	klokán uru
Ing. Vávrová J., Mostiště	2 000	klokánek králíkovitý Ogilbyův
Tomáš Burda, Čáslav	2 000	klokánek králíkovitý Ogilbyův
Andrea Kozaková a Milan Rohony	2 000	klokánek krysí
Eliška Podhorná, Kadaň	2 000	koza domácí - kamerunská
Libor Straka, Peč	2 000	koza domácí - kamerunská
Terka a Kuřa, Černovice u Tábora	2 000	koza domácí - kamerunská
Leona Požárová, Vlčatín	2 000	koza domácí - kamerunská
Kristýna Bendová, Třebíč	2 000	krajta hnědohlavá
rodina Mašterova, Dolní Vilémovice	2 000	křeček velký
Pavla Glacová, Petr Závodský, Lukavec	2 000	kuskus pozemní novoguinejský
Cihlářovi, Týnec nad Labem	2 000	kuskus pozemní novoguinejský
Dominika a Radek Babičkoví, Tišnov	2 000	kuskus pozemní novoguinejský
Ellinka a Ondra Ottovi, Vlkava	2 000	kuřa liščí
Jan Korous a Jana Lattonová, Praha	2 000	kuřa liščí
Dinara Mandzjuková	2 000	labuť černá
Matyáš Studnička, Hradec Králové	2 000	labuť černá
Pavlatovi	2 000	latam vlašťovčí
Jindřiška Dejmková, Pelhřimov	2 000	ledňák obrovský
Jitka Gricová, Třebíč	2 000	ledňák obrovský
Anička a Štěpán Martinkovi, Rokytice nad Jizerou	2 000	lori horský
Táňa, Tom a Viky Horská, Praha	2 000	lori horský
Kristýna Bendová, Třebíč	2 000	majna Rothschildova
Kristýna Budínová	2 000	mara slaniční
Barbora Motyková, Kladruhy u Vlašimi	2 000	ovce domácí valašská
Petra Vodičková, Petrovice	2 000	ovce domácí valašská
Rozárka a Míša Medonosovi	2 000	ovce domácí valašská
Alena Gilllová, Hradec Králové	2 000	pásovec kulovitý

jméno a příjmení	částka	zvíře
Kačenka Fejtllová, Svatý Kříž	2 000	pásovec kulovitý
Martin Havel, Lípa	2 000	pásovec kulovitý
Michal Skvašík, Kutná Hora	2 000	pásovec kulovitý
Ondřej Husák	2 000	pásovec kulovitý
Petr Pilný a Alena Pilná, Pardubice	2 000	pižmovka ostruhatá
Chudíkov, Jihlava	2 000	scink šalomounský
Helena Houzarová, Třebíč	2 000	seriema rudozobá
Daniel a Zuzana Konířovi, Polnička	2 000	vakoveverka létavá
Chalupníkov, Brťoví	2 000	varan modrý
Janíkov, Třebíč	2 000	varan modrý
Adélka Herrová, Havlíčkův Brod	2 000	velemyš obláčková
Jakub Večeřa, Znojmo	2 000	velemyš obláčková
Lenka a Hynek z Kojátek	2 000	velemyš obláčková
Otec Václav, Suchá	2 000	velemyš obláčková
Ema a Eliška Soukopovi, Račice-Pístovice	2 000	výreček malý
Olga Kopáčová, Praha	2 000	výreček malý
Jana Čemusová, Praha	2 000	želva tlustohrdlá
Alena a Milan, Bojnice, Slovensko	1 000	anolis šedý
Agátka a Tobík Kratochvílov, Pelhřimov	1 000	aratinga sluneční
Bára a Ella Pospíchalovy	1 000	aratinga sluneční
Jana a Milan Kopicovi, Světlá nad Sázavou	1 000	aratinga sluneční
Justýnka a Šimonek Šafaříkovi, Kunčičky u Bašky	1 000	aratinga sluneční
Kryštof Dvořák, Nové Město na Moravě	1 000	aratinga sluneční
Luděček, Dačice	1 000	aratinga sluneční
manželé Vyoralovi, Jihlava	1 000	aratinga sluneční
Pavel Zamazal, Kolín	1 000	aratinga sluneční
Pepa Štědý, Ždírec nad Doubravou	1 000	aratinga sluneční
Vojtěch a Jakub Kunkelovi, Jihlava	1 000	aratinga sluneční
Daniel Vyskočil	1 000	bazilišek zelený
Jarda a Verča Petřiví, Jihlava	1 000	bazilišek zelený
Kristina Čahová, Dobronín	1 000	bazilišek zelený
Matěj a Marek Eliášovi, Praha - Uhřetěves	1 000	bazilišek zelený
Petra Březinová, Ledec nad Sázavou	1 000	bazilišek zelený
Anna Miřátská a Pavel Kváč, Třemošnice	1 000	bažant Edwardsův
Míla Farkašová, ČR	1 000	bažant Edwardsův
Adam Ez Langer, Praha	1 000	bodlín Telfairův
Jarka Blažková, Kostelec nad Orlicí	1 000	bodlín Telfairův
Kristýna Budínová	1 000	bodlín Telfairův
Milan Richter, Kostelec nad Orlicí	1 000	bodlín Telfairův
Oliver Volf, Praha - Kbely	1 000	bodlín Telfairův
Ivana Bendová, Třebíč	1 000	egernie ostnitá
Petra a Bohuslav Svobodovi, Mrákotín	1 000	egernie ostnitá
Oravcovi, Třebíč	1 000	felzuma Standingova
Hana Tichá, Domamil	1 000	gekon létavý
Valentin Živora, Třebíč	1 000	gekon létavý
Andrea Jelínková, Třešť	1 000	gundi saharský
Jana Navrátilová, Římov Visky	1 000	gundi saharský
PharmDr. Miloslav Vrzal, Brtnice	1 000	gundi saharský
Jan Stráník, Brno	1 000	holub domácí
Kristína Tarasovičová, Dolní Cerekev	1 000	holub domácí
Naděžda Mertová, Třebíč	1 000	holub domácí
Mgr. Miloš Bambula, Jihlava	1 000	husa velká
Olga Kopáčová, Praha	1 000	husice egyptská
Olga Kopáčová, Praha	1 000	husice magellanská
Aleš Pišín, Jihlava	1 000	husička vdovka
Magda Krestová, Brno	1 000	husička vdovka

jméno a příjmení	částka	zvíře
Andrea Jelínková, Třešť	1 000	ježek ušatý
Eliška, Anežka a Dana Dvořákovy, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Hana Sošková, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Jana Martinů, Třebíč	1 000	ježek ušatý
Johanka, Jiří a Barbora Hruškoví, Kralice nad Oslavou	1 000	ježek ušatý
Lucie Karasová, Chotěboř	1 000	ježek ušatý
rodina Zinkova	1 000	ježek ušatý
Tomáš Ježek	1 000	ježek ušatý
Nela Pivokonská, Pardubice	1 000	kachnička šedoboká
Naděžda Marková, Třebíč	1 000	kančík citronový
Ondra Pivokonský, Pardubice	1 000	kančík citronový
Roman Sedlák, Jihlava	1 000	kančík citronový
Rodina Volavkova, Jihlava	1 000	korálovka
Sedlákovi, Jihlava	1 000	korálovka sedlatá
Zdeněk Kuřítka, Velké Meziříčí	1 000	korálovka sinalojská
Štěpán Dvořák, Nové Město na Moravě	1 000	králík domácí
Vašík P, Brno	1 000	králík domácí
Dorota Ovadová, Svitavy	1 000	leguán kubánský/ještěrka paví
Julinka s rodiči, Třebíč	1 000	lžičák tečkovaný
Bc. Lukáš Tvrz, Jihlava	1 000	moko skalní
Darja a Martin Petrů, Mníšek pod Brdy	1 000	moko skalní
PharmDr. Miloslav Vrzal, Brtnice	1 000	moko skalní
Veronika a Petr Novotní, Havlíčkův Brod	1 000	moko skalní
Jana Dvořáková, Okříšky	1 000	morče divoké
Kateřina Šťastná, Třebíč	1 000	morče divoké
Lucie Ranglová	1 000	morče divoké
Kateřina Šťastná, Třebíč	1 000	morče domácí - cuy
Vilém Antoš, Praha	1 000	morče domácí - cuy
Daniela a Beáta Zemanovy, Jihlava	1 000	morče uruguayské
Tobiáš, Sebastián a Sofie Mátlvi, Luka nad Jihlavou	1 000	morče uruguayské
Jakub Pospíšil, Kluky	1 000	myš bobří
Leni Miška Hajšmanová, Okrouhlice	1 000	myš bobří
Tomáš David a Fuji	1 000	myš bobří
Vymazalovi, Třebíč	1 000	myš bobří
Petra Svobodová, Mrákotín	1 000	osinák africký
Štěpánka a Luci	1 000	pagekon řasnatý
Dočekalovi, Dukovany	1 000	papoušek vlnkový
Marta Teplá, Jihlava	1 000	papoušek vlnkový
Marta Teplá, Jihlava	1 000	papoušek vlnkový
Martin Bartoš, Nymburk	1 000	papoušek vlnkový
Matěj Bros, Petrovice	1 000	papoušek vlnkový
Jan Macháček	1 000	piraňa plodožravá
Naděžda Marková, Třebíč	1 000	piraňa plodožravá
Saša Herr, Havlíčkův Brod	1 000	piraňa plodožravá
Adam Ez Langer, Praha	1 000	poletuška slovanská
Anna Miřátská a Pavel Kváč, Třemošnice	1 000	poletuška slovanská
Eliška, Ráda a Hanička Řezníčkoví, Kr. Vážany	1 000	poletuška slovanská
Jan Turay, Praha 10	1 000	poletuška slovanská
Jára a Vendulka Petřiví, Jihlava	1 000	poletuška slovanská
Michal Homola, Třebíč	1 000	poletuška slovanská
Simona Mihoková, Třebíč	1 000	poletuška slovanská
Andrea Vyskočilová, Brno	1 000	pralesnička azurová
Eliška Hladíková Velké Meziříčí	1 000	pralesnička azurová
Kristýna Bendová, Třebíč	1 000	pralesnička azurová
Tomáš a Vojtík Větrovcovi, Třebíč	1 000	pralesnička azurová
H. a M. Machalovi, Horní Cerekev	1 000	pralesnička barvířská

jméno a příjmení	částka	zvíře
Kateřina a Maruška Větrovcovi, Třebíč	1 000	pralesnička batiková
Lenka Jonášová, Znojmo	1 000	pralesnička batiková
Marcela Bršlicová, Znojmo	1 000	pralesnička batiková
Míla Farkašová, ČR	1 000	pralesnička batiková
Žofie a Ondřej Habrovi, Jihlava	1 000	pralesnička batiková
Kateryna Zadniprovská, Ukrajina	1 000	pralesnička harlekýn
Mikuláš Kupský, Dolní Rožínka	1 000	pralesnička harlekýn
Petr Urban, Třebíč	1 000	pralesnička strašná
Marika a Jiří Zadražilovi, Třebíč	1 000	rohatka Cranwellova
František Plemml, Brno i Jihlava	1 000	ropucha obrovská
Marie Vošvrlová, Veselá u Semil	1 000	ropucha obrovská
Matěj Němec, Jihlava	1 000	ropucha obrovská
Emil Dočekal	1 000	rosela žlutobřichá
Ekaterina Monakhova, Karlovy Vary	1 000	rosnička včelí
Jana Štávková, Jihlava	1 000	rosnička včelí
Marek Páral, Eliška Faltová, Žďár nad Sázavou	1 000	rosnička včelí
Petr Urban, Třebíč	1 000	scink tanimbarský
Alena Brabcová, Žďáru nad Sázavou	1 000	trnorep zdobený
Klárka, Šimon, Lucie a Jiří Puskeilerovi	1 000	užovka červená
Barbora, Jiří a Johana Hruškovi, Kralice nad Oslavou	1 000	vakoveverka létavá
Ing. Tereza Obrdlíková, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Jana Švecová, Přibyslav	1 000	vakoveverka létavá
Julinka ŠKARKOVÁ z Kutné Hory, MŠ Sedmikráska, JAHŮDKY	1 000	vakoveverka létavá
Ondřej Havlík, Vacenovice	1 000	vakoveverka létavá
PharmDr. Miloslav Vrzal, Brtnice	1 000	vakoveverka létavá
rodina Fidlerova, Třebíč	1 000	vakoveverka létavá
rodina Konupkova, Štoky	1 000	vakoveverka létavá
Z+ K+ E+ M, Dačice	1 000	vakoveverka létavá
Jana Hradecká, Jihlava	1 000	varan modrý
Petr Pilný, Pardubice	1 000	zrzhlávka peposaka
Klára Dvořáková	1 000	pralesnička azurová
Kristýna Bendová, Třebíč	1 000	pralesnička azurová
Anna Miřátská a Pavel Kváč	1 000	pralesnička barvířská
H. a M. Machalovi, Horní Cerekev	1 000	pralesnička barvířská
Klára Uhlířová, Sedlejšov	1 000	pralesnička batiková
Lenka Jonášová, Znojmo	1 000	pralesnička batiková
Míla Farkašová, ČR	1 000	pralesnička batiková
Žofie a Ondřej Habrovi, Jihlava	1 000	pralesnička batiková
Mikuláš Kupský, Dolní Rožínka	1 000	pralesnička harlekýn
Petr Urban, Třebíč	1 000	pralesnička strašná
Marika a Jiří Zadražilovi, Třebíč	1 000	rohatka Cranwellova
Milena Zelená, Pelhřimov	1 000	ropucha obrovská
Ekaterina Monakhova, Karlovy Vary	1 000	rosnička včelí
Lenka Fabešová, Dačice	1 000	rosnička včelí
Marek Páral, Eliška Faltová, Žďár nad Sázavou	1 000	rosnička včelí
Ivana Bendová, Třebíč	1 000	scink ostnitý
Petr Urban, Třebíč	1 000	scink tanimbarský
Alena Brabcová, Žďáru nad Sázavou	1 000	trnorep zdobený
Klárka, Šimon, Lucie a Jiří Puskeilerovi	1 000	užovka červená
Maty Petřík, Termesivy	1 000	užovka červená
rodina Kašíkova a Pavlíčková	1 000	užovka červená
Barbora, Jiří a Johana Hruškovi, Kralice nad Oslavou	1 000	vakoveverka létavá
Blanka Ondráčková, Hodice	1 000	vakoveverka létavá
Evča Čurdová, Dolní Němčice, Dačice	1 000	vakoveverka létavá
Hana Tauschová, Batelov	1 000	vakoveverka létavá

jméno a příjmení	částka	zvíře
Ing. Tereza Obrdlíková, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Jakub Zeržánek, Žďár nad Sázavou 2	1 000	vakoveverka létavá
Jana Švecová, Přibyslav	1 000	vakoveverka létavá
Jiří Mahdal a Anna Vacková, Údolíčko	1 000	vakoveverka létavá
Klára Dvořáková	1 000	vakoveverka létavá
Lenka Paulová	1 000	vakoveverka létavá
Magdaléna Křížová(Majda), Dobšice	1 000	vakoveverka létavá
manželé Horákovi, Humpolec	1 000	vakoveverka létavá
Marek Zavadil, Lísk	1 000	vakoveverka létavá
Naďa a František, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Ondřej Havlík, Vacenovice	1 000	vakoveverka létavá
PharmDr. Miloslav Vrzal, Brtnice	1 000	vakoveverka létavá
Rodina Fidlerova, Třebíč	1 000	vakoveverka létavá
rodina Konupkova, Štoky	1 000	vakoveverka létavá
Tatiana a Petr, Písek	1 000	vakoveverka létavá
Tereza Karlová, Kuklík	1 000	vakoveverka létavá
Vojtěšek Kunkela, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Z+ K+ E+ M z Dačic	1 000	vakoveverka létavá
Janíkovi, Třebíč	1 000	varan modrý
Jana Hradecká, Jihlava	1 000	varan timorský
Paterovi, Zruč nad Sázavou	1 000	želva tlustohrdlá
Pavel Vondrák, Vyskytná nad Jihlavou	500	veleštír Petersův

kaloň rodriguezský (*Pteropus rodricensis*)

Firma Palm vyrábí zdarma adopční cedulky k expozicím.

MARKETING V ROCE 2024

MARKETING IN 2024

Rok 2024 byl pro marketingový tým Zoo Jihlava rokem plným nových projektů, spoluprací a kreativních výzev. Neustále jsme hledali způsoby, jak přiblížit svět zvířat návštěvníkům a posílit povědomí o naší zoo.

Díky podpoře Ministerstva životního prostředí jsme mohli realizovat naučné panely Hory a doly, které návštěvníkům přibližují fascinující prostředí lesních a horských ekosystémů. Tento interaktivní prvek rozšířil vzdělávací nabídku zoo a zaujal malé i velké návštěvníky. Dalším velkým úspěchem bylo spuštění venkovní únikové hry, která kombinuje dobrodružství, vzdělávání a interaktivní prvky a přináší návštěvníkům nový rozměr zábavy (více v samostatném textu). Dále jsme pracovali na dokončení projektu nových jmenovek – doplnili jsme je do pavilonu Hacienda Escondido a Tropickeho pavilonu. K tomu se připojili i opravy a inovace stávajících prvků v zoologické zahradě.

O Zoo Jihlava byl v roce 2024 velký zájem i v televizním světě! Natáčely u nás štáby České televize, TV Nova a dalších médií. V rámci pořadu Těžká dřina si moderátorka Soňa Edde vyzkoušela náročnou práci našich chovatelů. Pořad Máme rádi zvířata s Petrem Hradilem přinesl poutavé pohledy na naše zvířata a jejich příběhy. Hned na začátku roku jsme měli velký televizní úspěch – ve Snídani s Novou jsme během živého vysílání představili zajímavosti ze zákulisí zoo.

Významným projektem byla i spolupráce s Českým rozhlasem Vysočina. Návštěvníci si nyní mohou pořídit tematické fotografie v novém fotokoutku, který je propojený s naším pořadem Pojďte s námi do zoo, vysílaným každou neděli.

Aktivně jsme propagovali zoo i mimo její areál. Účastnili jsme se Dne dětí s Hitrádiem Vysočina a pokračovali ve spolupráci s kinem Cinestar, čímž jsme oslovili filmové fanoušky. Kromě toho jsme se účastnili také různých veletrhů cestovního ruchu a dalších akcí mimo zoo.

Jedním z vrcholů roku byla návštěva slavného přírodovědce Nigela Marvena, který natáčel materiály pro své projekty. Jeho přítomnost byla pro nás velkou ctí a zároveň potvrzením, že naše zoo má co nabídnout i odborníkům světového formátu.

Na konci roku jsme ve spolupráci s Horáckým divadlem Jihlava uspořádali tradiční Betlém v zoo, který přilákal mnoho rodin a přinesl do adventního období jedinečnou atmosféru propojením živých zvířat a vánočního příběhu.

Během letních měsíců jsme organizovali prohlídky a komentované krmení, která probíhala denně v červenci a srpnu a byly velmi oblíbené mezi návštěvníky.

Spravujeme také e-shop, kde nabízíme nejen suvenýry, ale i zážitkové programy, jako je krmení zvířat nebo speciální prohlídky. Velký zájem je také o adopce zvířat, díky nimž se mohou návštěvníci stát adoptivními rodiči svého oblíbeného zvířete. Suvenýry také navrhujeme.

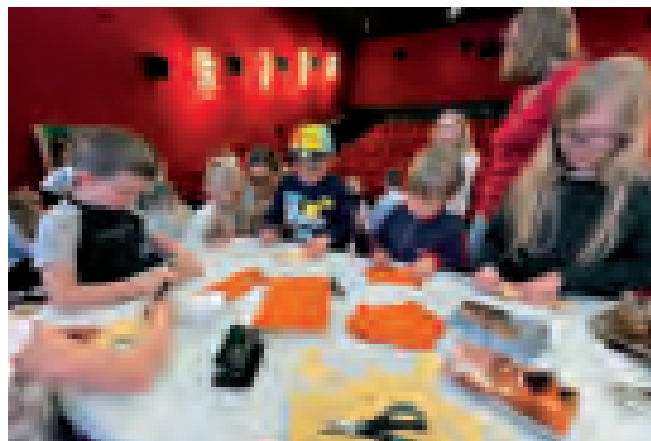
Zoo Jihlava se podílela na řadě komunitních a charitativních akcí. Škola Trivis opět uspořádala orientační běh se zastávkou s úkolem v zoo. Zahradu otevřela své brány běhu pro Světlušku na podporu nevidomých. Firma Nikon přilákala nadšené fotografy díky fotokurzu a studenti Střední umělecké školy grafické vytvořili nádherné dřevěné zvířecí sochy.

Naše facebooková i instagramová stránka zaznamenala významný nárůst sledujících, což svědčí o rostoucím zájmu veřejnosti o dění v zoo. Pravidelně jsme sdíleli aktuality, fotografie a videa ze života zvířat, čímž jsme posílili interakci s našimi fanoušky. Ke konci roku jsme začali pracovat na nových videoprojektech, kde pomocí krátkých videí představujeme jednotlivá zvířata. V roce 2025 plánujeme další mediální aktivity a nové formy propagace zoo.

Rok 2024 byl pro náš tým výzvou, ale také obdobím plným skvělých projektů a pozitivních ohlasů. Děkujeme všem kolegům z marketingu i ostatních oddělení za skvělou spolupráci a nasazení. Velké díky patří chovatelům, kteří se podílejí na natáčení jak do rozhlasu tak i televize a dělají se s námi o zážitky u zvířat, díky čemuž můžeme propagovat naši zoo. Úsilí všech kolegů je neocenitelné a věřím, že i v roce 2025 společně dosáhneme dalších úžasných úspěchů!

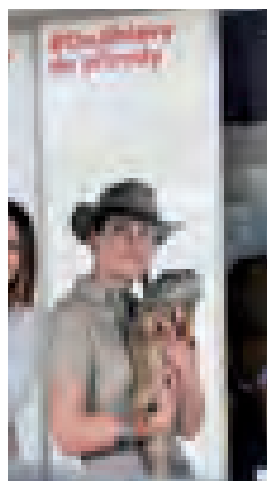
Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

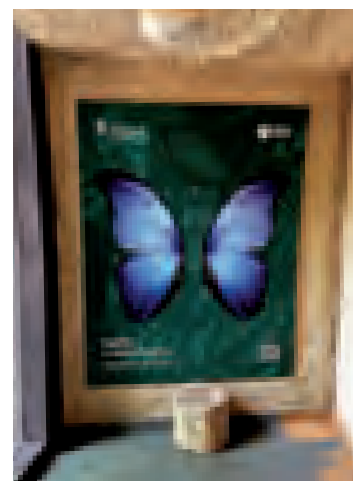
Dětská neděle v kině Cinestar

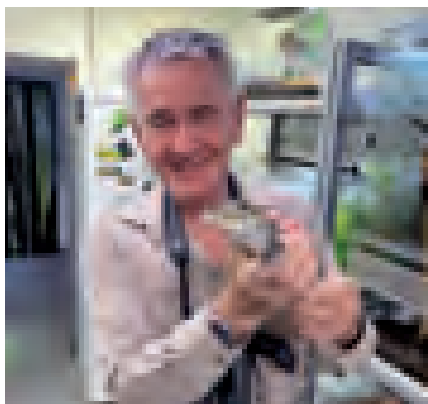
Den Země v Třebíči

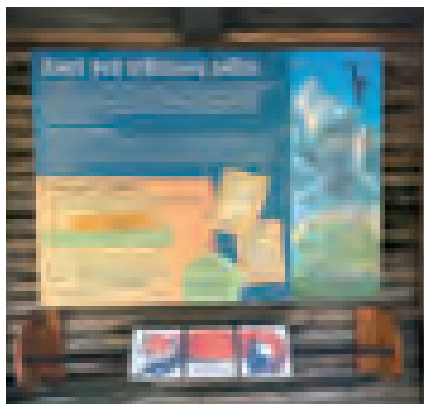
Reklama na jihlavském náměstí

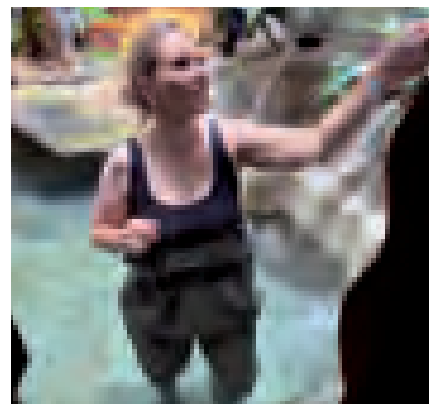
Fotokoutek ve spolupráci
s Českým rozhlasem Vysočina

Návštěva popularizátora přírody Nigela Marvena

Nové edukační panely Hory, doly

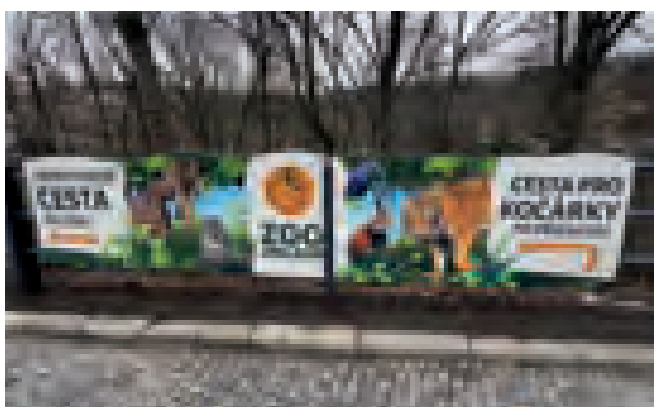
Lepení jmenovek v Tropickém pavilonu

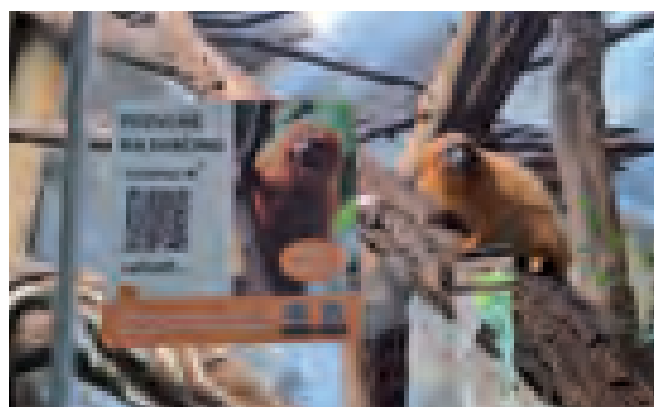
Betlémské putování

Den dětí s Hitrádiem Vysočina

Reklamní bannery na nové zastávce MHD

Nálepky s QR kódy na finanční příspěvek

SUMMARY

The year 2024 was full of new projects, collaborations and media activities for the zoo's marketing team. Thanks to the financial support of the Ministry for the Environment, a series of education panels entitled Mountains and Valleys was produced to expand what the zoo offers in education. We also launched an outdoor escape game that combines adventure and education. We upgraded species plates in the Hacienda Escondido pavilion and repaired some other elements. The zoo got into the media – Czech Television, TV Nova and others filmed here. The programme entitled Hard Work showed the work of keepers; the We Love Animals show introduced the zoo's animals and, last but not least, we appeared in a live show called Breakfast with Nova TV. A new photo corner was set up under the auspices of the Czech Radio Vysočina station, connected with the programme Come with Us to the Zoo. We actively participated in events outside the zoo, whether it was The Children's Day with

Hitrádio Vysočina, film premieres in cooperation with CineStar and tourism fairs. The visit of naturalist Nigel Marven, who filmed materials for his projects at the zoo, was a big event. At the end of the year, the traditional Christmas Crib at the Zoo took place in collaboration with the theatre of Horácké divadlo. We organised narrated feeding demonstrations in the summer. We continued to develop our online store adding merchandise, adoption schemes and experience programmes. We collaborated on community projects: The Fireflies Run and the Nikon photo course took place at the zoo; in addition, art school students created wooden sculptures of animals. At the end of the year, we started video projects in which we presented individual animals. In 2025 we are planning further media activities and new forms of promotion. Many thanks to all colleagues who help spread the word.

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ COOPERATION WITH THE MEDIA

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Rok 2024 byl z pohledu spolupráce s médii opět velice úspěšný! Celkem jsme zaznamenali 1098 mediálních výstupů, z toho 217 v tisku, 39 v televizi, 111 v rozhlasu a 731 na internetových portálech. Mezi nejzajímavější a nejdiskutovanější témata patřila:

- Rekordní návštěvnost 2023 – Ohlédnutí za extrémně úspěšnou sezónou přitáhlo velkou pozornost médií.
- První mláďata 2024 – Každé nově narozené mládě v zoo budilo velký zájem.
- Legenda Rocco – Příběh, který se v médiích opakovaně objevoval.
- Příchod vzácných kočkodanů Rolowayových – Velká událost spojená s jejich expozicí.
- Masopust v zoo – Oblíbená akce s velkou mediální odezvou.
- Mláďata Emu – Přírůstky do zoo byly velmi populárním tématem.
- Dvojčata irbisů – Chovatelský úspěch, který si získal média.
- Mládě hrošíka – Nejsledovanější událost roku v zoo, která vyvolala největší zájem médií.

Naše spolupráce s médii nebyla jen o pasivním zasílání tiskových zpráv. Aktivně jsme se zapojovali do televizních a rozhlasových pořadů, kde jsme nejen představovali naše zvířata, ale také řešili důležitá témata ochrany přírody. Velký úspěch měla naše účast v pořadu Snídaně s Novou, pak náš pořad „Pojďte s námi do zoo“ na Českém rozhlasu Vysočina a živé vstupy na HitRádiu Vysočina, kde jsme mohli posluchačům přiblížit dění v zoo poutavou formou.

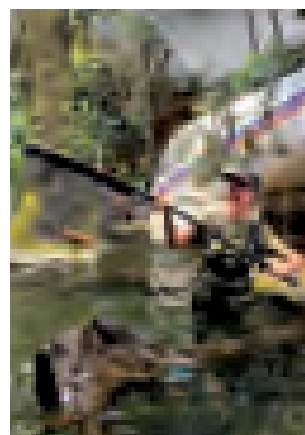
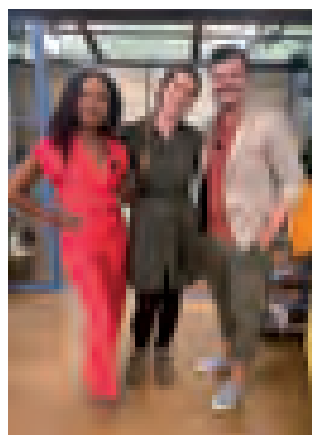
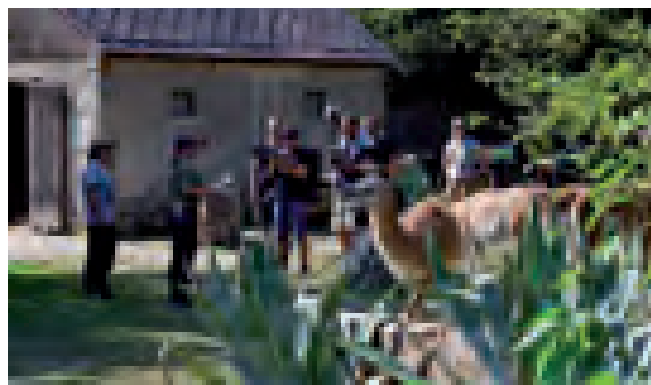
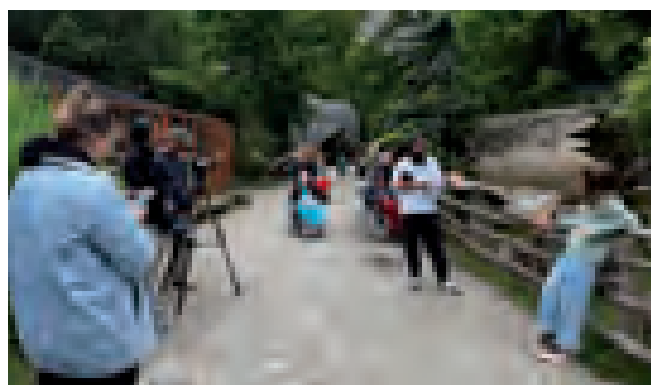
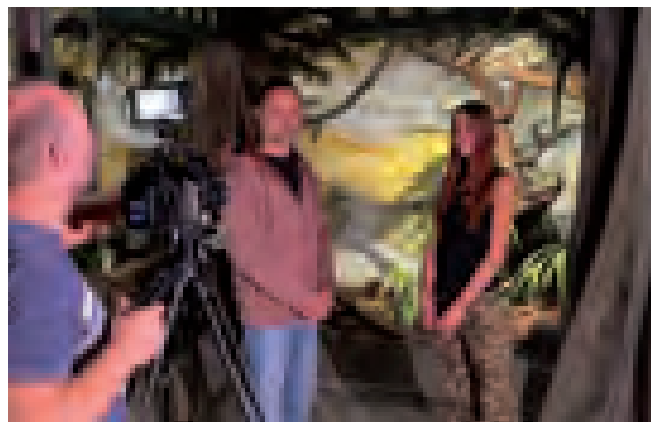
Televizní pořad „Těžká dřina“ se zaměřuje na prezentaci náročných a neobvyklých profesí, přičemž v roce 2024 byla uvedena série, ve které si známé osobnosti vyzkoušely tyto práce na vlastní kůži. Mezi prostředími, kde se natáčelo, byla i naše zoologická zahrada, kde se moderátorka Soňa Edde zapojila do každodenních činností ošetřovatelů a dalších pracovníků zoo.

Novinkou je založení oficiálního profilu zoo na TikToku. Od svého spuštění v říjnu 2024 (@zoohlava) se profil rychle etabloval jako oblíbený kanál pro sdílení zajímavostí ze světa zvířat. Krátká videa, jako například fakta o zebřácích nebo sněžných levhartech překvapila a zaujala širokou veřejnost, což dokazují vysoké počty lajků a pozitivní ohlasy. Tento krok hodnotíme jako úspěšný, neboť umožňuje oslovit mladší publikum a zvyšuje povědomí o naší zoo.

Na závěr bych chtěla vyjádřit upřímné poděkování všem kolegům ze zoo, zejména našim chovatelům, za jejich neocenitelnou pomoc, odborné rady a trpělivost. Spolupráce s médii je pro nás klíčová, protože nám umožňuje přiblížit naši zoo nejen návštěvníkům, ale i širší veřejnosti. Děkujeme všem mediálním partnerům za jejich podporu a těšíme se na další vzrušující projekty v roce 2025!

SUMMARY

2024 was a very successful year for the zoo's cooperation with the media. Following the approach applied in the previous year, we circulated brief updates from the zoo in addition to standard press releases, which proved to be an effective way to spread the word about our activities. Our successes have been the most acclaimed both in the Vysočina Region and in the national media. The most discussed topics in the media included the birth of a pygmy hippo, the arrival of Roloway guenons, the birth of twin snow leopards and the birth of emus. In addition to print media, we also appeared on television and radio to present our work and discuss conservation. We were actively involved in a variety of media events and projects. We set up an official profile on TikTok, which turned out to be a very good step and met with positive feedback from the young audience. Finally, we would like to thank all our amazing colleagues from the zoo for their help and all the media for their support and interest in our zoo. We are excited about the opportunity to share the wonders of our zoo and look forward to working together again in the future.

ZOO JIHLAVA PŘIVÍTALA SLAVNÉHO CESTOVATELE JIHLAVA ZOO WELCOMES A FAMOUS TRAVELLER

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Zoo Jihlava se opět stala dějištěm jedinečného divadelního zážitku! Ve spolupráci s Horáckým divadlem v Jihlavě zde ožila inscenace Velkolepá expedice doktora Emila Holuba, která vtáhla návštěvníky do dobrodružného putování slavného českého cestovatele.

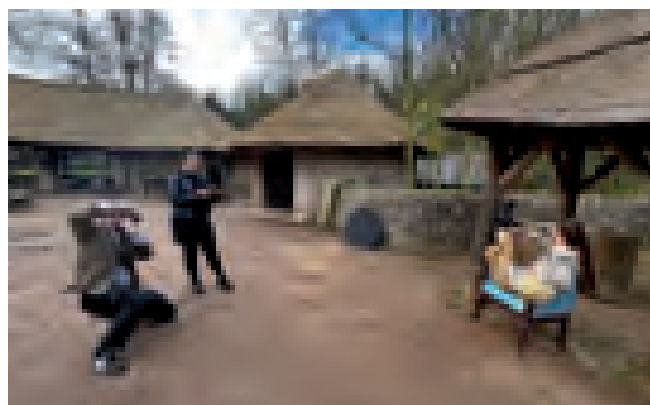
Horácké divadlo Jihlava tak opět přeneslo část svého umění pod širé nebe a přímo mezi zvířata. Herci nejen sehráli poutavý příběh o objevitelských cestách Emila Holuba, ale zároveň divákům přiblížili svět africké přírody, který tento věhlasný badatel tak miloval. Areál zoo poskytl inscenaci autentickou atmosféru, a tak se diváci mohli cítit jako skuteční cestovatelé objevující neznámé končiny.

Podobně jako při předchozím úspěšném projektu Kniha džunglí se herci nejprve seznámovali s prostředím zoologické zahrady, poté následovaly zkoušky a pečlivá příprava jednotlivých scén. Celé představení se odehrávalo ve vesnici Matongo, která posloužila jako kulisy afrického světa.

Mnozí diváci ocenili, že spojení divadla a zoo dodalo inscenaci jedinečný rozměr a umožnilo jim prožít příběh mnohem intenzivněji. Spolupráce Horáckého divadla a Zoo Jihlava tak opět dokázala, že spojení kultury a přírody může přinést nezapomenutelné zážitky. Už teď se těšíme na další společné projekty, které opět ožíví zahradu a přenesou diváky do fascinujících světů příběhů i přírody!

SUMMARY

The Zoo became the venue of a unique theatrical experience – a collaboration with the theatre of Horácké divadlo took the visitor, through the performance entitled *The Spectacular Expedition of Dr. Emil Holub*, on an adventurous journey following the Czech traveller. The theatre brought part of its production under the open sky, where the actors not only told the story of traveller's expeditions but also brought the audience closer to the African natural world that this explorer loved. The zoo grounds formed an authentic setting that drew the audience into the action. As in the previous successful project, *The Jungle Book*, the actors first got to know the zoo grounds and then prepared for each scene. The performance took place in the Matongo exhibit, which served as a backdrop for the African world. Combining theatre and nature brought the visitor an awesome experience and the cooperation between theatre and zoo once again showed how culture and nature can team up for an unforgettable experience.

NOVÁ VENKOVNÍ ZOOHRA: PO STOPÁCH TYGRA ŠER CHANA NEW OUTDOOR ZOO GAME: IN THE FOOTSTEPS OF SHER KHAN THE TIGER

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Zoo Jihlava se stále snaží přicházet s novými a inovativními způsoby, jak zpestřit návštěvu a přiblížit přírodu a zvířata ještě více návštěvníkům. Jedním z těchto skvělých nových projektů je Venkovní ZooHRA, která nabízí kombinaci zábavy, vzdělání a dobrodružství v jednom.

Venkovní ZooHRA je dobrodružná hra, která vás provede areálem zoo a vtáhne do vzrušujícího příběhu. Hráči se stanou detektivy, jejichž úkolem je vyřešit záhadu zmizení tygra sumaterského. Hra obsahuje 13 stanovišť rozmístěných po celém areálu, kde na účastníky čekají různé úkoly, hlavolamy, hádanky a rébusy. Hráči musí prozkoumat zákoutí zoo, sbírat indicie a postupně odhalovat, co se stalo s tygrem.

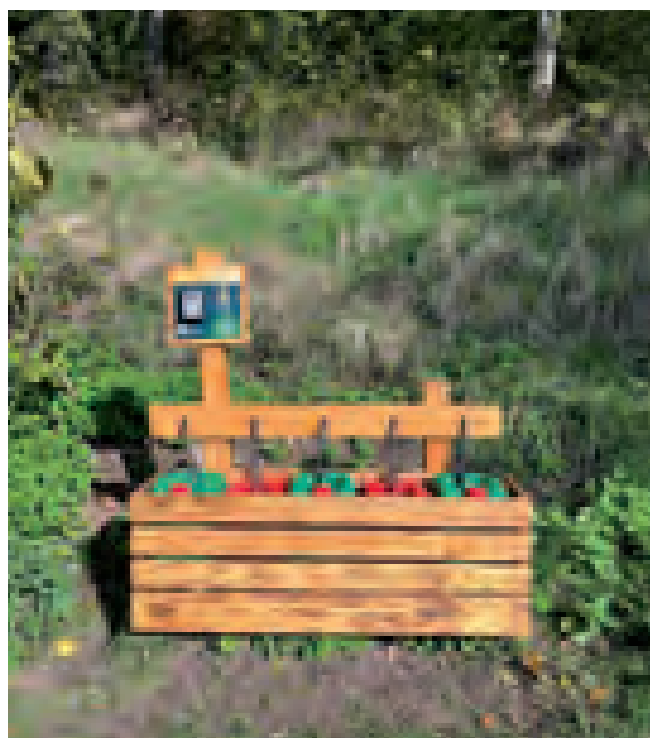
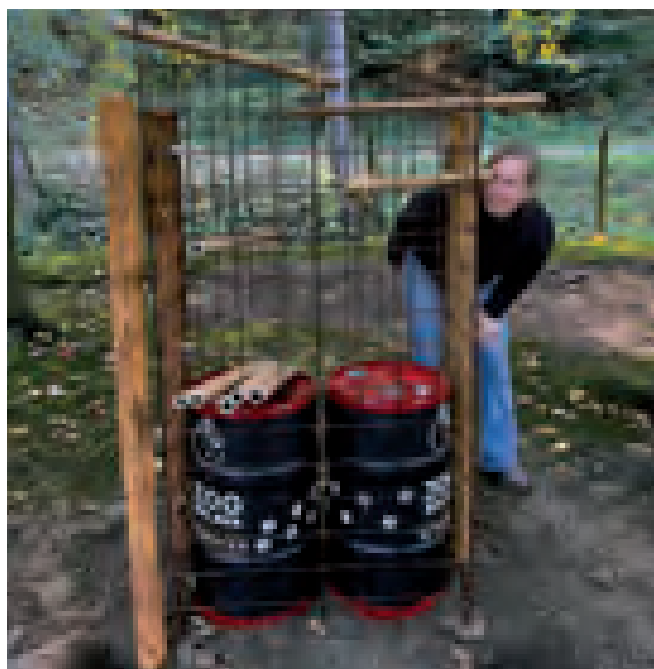
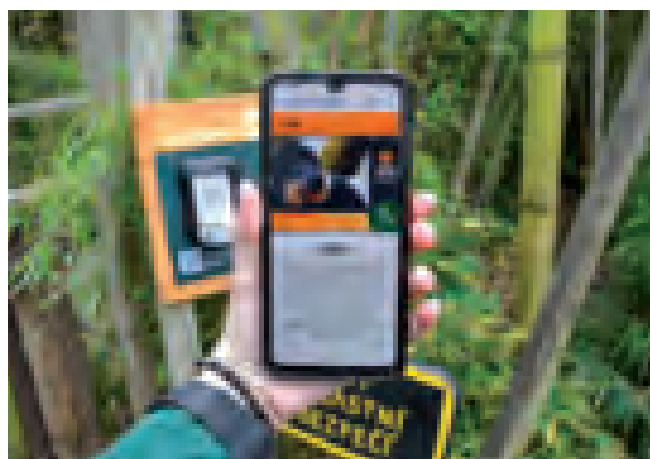
Příběh začíná v blízkosti hlavního vstupu do zoo, kde účastníci obdrží první indicie a pravidla. Na každém stanovišti je třeba vyřešit úkol, který odhalí čtyřmístný kód. Tento kód následně slouží k otevření krabičky, kde hráči naleznou QR kód vedoucí k dalším instrukcím a částem příběhu. Celá hra trvá přibližně 1,5 hodiny.

Hra je určena pro jednotlivce, rodiny i skupiny a je ideální pro všechny, kteří mají rádi výzvy a dobrodružství. Pro účast na hře je potřeba mít mobilní telefon s připojením k internetu, na kterém budou hráči během celé hry sledovat instrukce a zadávat odpovědi. Je doporučeno mít také zápisník nebo mobilní telefon pro zapisování indicí a mapu areálu zoo, kterou si návštěvníci mohou zakoupit nebo stáhnout.

Pokud chcete zažít něco opravdu unikátního, nezapomeňte si zakoupit hru na e-shopu Zoo Jihlava a vydat se na nezapomenutelnou cestu za vyřešením záhady. Tato novinka je příležitostí, jak spojit zábavu, vzdělání a přírodu do jednoho fascinujícího zážitku. Ať už přijdete s rodinou, přáteli nebo jako jednotlivci, Venkovní ZooHRA vás rozhodně nezklame!

SUMMARY

Jihlava Zoo launched a new outdoor interactive game, which combines fun, education and adventure. Participants become detectives tasked with solving the mystery of the disappearance of the Sumatran tiger while walking through the zoo grounds and completing various tasks. The game is designed for families, individuals and groups and lasts approximately 1.5 hours. Players get to know the zoo and its animals entertainingly. A mobile phone with an internet connection and a notebook for solving clues are required to participate. The game brings a new dimension to the visit, offering an unforgettable experience.

APLIKACE ZOO JIHLAVA: MODERNÍ PRŮVODCE SVĚTEM ZVÍŘAT JIHLAVA ZOO APP: MODERN GUIDE TO THE ANIMAL WORLD

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

V dnešní digitální době, kdy mobilní technologie ovládají většinu našich každodenních aktivit, se i zoologické zahrady vydávají cestou inovací, aby nabídly svým návštěvníkům co nejzajímavější a nejpohodlnější zážitky. Zoo Jihlava není výjimkou a v roce 2024 představila svou vlastní mobilní aplikaci, která obohacuje prohlídky areálu a umožňuje návštěvníkům zažít zoo zcela novým způsobem.

Aplikace Zoo Jihlava se stala nezbytným nástrojem pro každého, kdo chce mít aktuální informace o dění v zoo přímo na dosah ruky. Díky ní se uživatelé mohou snadno dozvědět o novinkách, speciálních akcích a dalších událostech, které zoo pořádá. Aplikace obsahuje nejen praktické informace, ale také nabízí detailní přehled o jednotlivých zvířatech a jejich expozicích. Každý návštěvník tak může pohodlně naplánovat svou návštěvu a zvolit si, jaká zvířata nebo akce jsou pro něj nejzajímavější. Jednou z klíčových funkcí aplikace je interaktivní mapa, která pomáhá orientovat se po areálu. Návštěvníci už nemusí bloudit a hledat jednotlivé expozice – aplikace jim ukáže nejrychlejší cestu k těm, které je nejvíce zajímají.

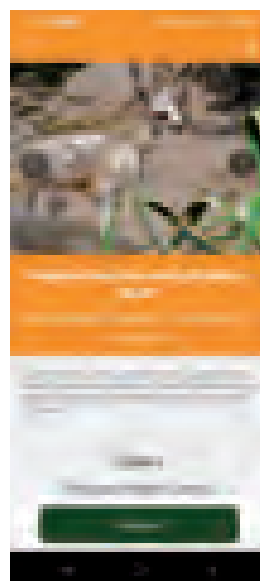
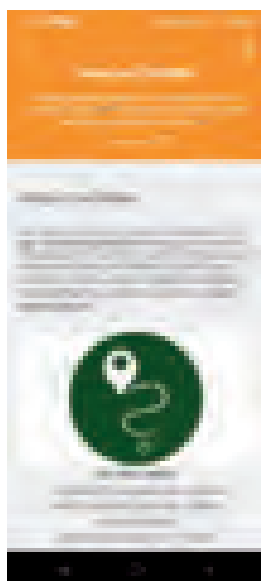
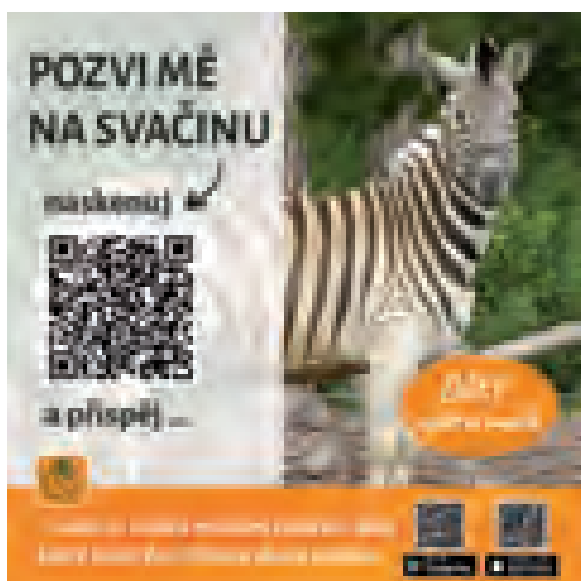
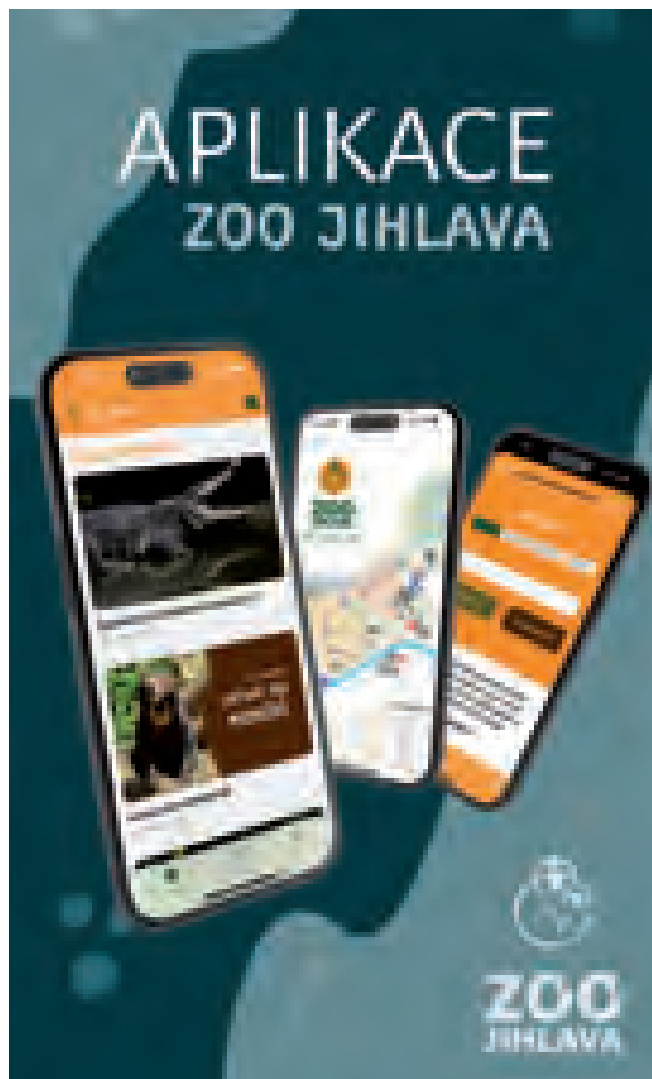
Další skvělou funkcí je možnost podpořit zvířata přímo z aplikace. Návštěvníci mohou přispět na krmivo nebo další potřeby zvířat, čímž se přímo podílejí na jejich péči. Tato forma podpory je ideální pro všechny, kteří chtějí zoo pomoci, ale nemají možnost darovat přímo na místě.

Aplikace Zoo Jihlava je dostupná pro mobilní telefony se systémy Android a iOS, což znamená, že si ji může stáhnout opravdu každý. Stačí navštívit Google Play Store nebo Apple App Store, vyhledat „Zoo Jihlava“ a během několika minut máte vše, co potřebujete, na dosah.

Pokud se tedy chystáte na návštěvu Zoo Jihlava, nezapomeňte si stáhnout její aplikaci a využít všechny její možnosti. S aplikací se vaše návštěva stane pohodlnější, zábavnější a interaktivnější, což oceníte nejen vy, ale i vaše děti, přátelé a rodina.

SUMMARY

Jihlava has introduced its branded mobile app that simplifies the visit and brings interactive experiences. The app offers the user information on animals, exhibitions, events and new developments in the zoo. Thanks to the interactive map, visitors can easily navigate around the area, plan their tour and get a closer look at the animals and the setting they are kept in. The app also includes competitions and challenges to encourage more interaction with the zoo grounds. There is also the option to support animals directly from the app. It is available for free for Android and iOS devices.

FOTOSOUTĚŽ „PŘÁZDNINY U VODY“ PHOTO COMPETITION: „VACATIONS BY THE WATER“

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Po roce Zoo Jihlava uspořádala opět fotosoutěž, která byla zaměřena na zvířata z naší zoo. Cílem bylo vyfotit zvířata v Zoo Jihlava a snímek musel souviset s tématem fotosoutěže. Do soutěže se mohli zapojit profesionálové i amatéři, podmínkou bylo pouze, aby fotka byla pořízená v naší zoo a každý soutěžící mohl zaslat pouze jeden snímek. Soutěžilo se o zajímavé ceny ze Zoo Jihlava a od partnera soutěže firmy Nikon.

Do naší fotosoutěže nám přišlo celkem 88 fotografií, které splnily podmínky soutěže. Soutěžilo se ve 3 kategoriích, kde v každé odborná porota ve složení Filip Barták, Martin Hanzal a Daniela Oberreiterová vybrala 10 nejlepších. Výběr jsme zveřejnili na Facebooku Zoo Jihlava, kde hlasováním (like) zvolili fanoušci nejlepší fotku v každé kategorii.

Výsledky fotosoutěže jsme slavnostně vyhlásili na akci Den s Nikonem, která se konala 28. 9. 2024. Kromě výsledků fotosoutěže si v tento den mohli návštěvníci vyzkoušet špičkovou fototechniku Nikon, poradit se s profesionálními fotografy ohledně nastavení techniky i kompozice snímků a zapojit se do soutěže.

Hlasování veřejnosti na Facebooku skončilo následovně:

Kategorie děti – **Čech Adam** – 328 hlasů

Kategorie dospělí mobily – **Hromádková Adéla** – 122 hlasů

Kategorie dospělí fotoaparáty **Kokosinski Martin** – 76 hlasů

Vyhlásili jsme i cenu poroty, která volila 3 nejlepší fotografie z každé kategorie.

Kategorie děti:

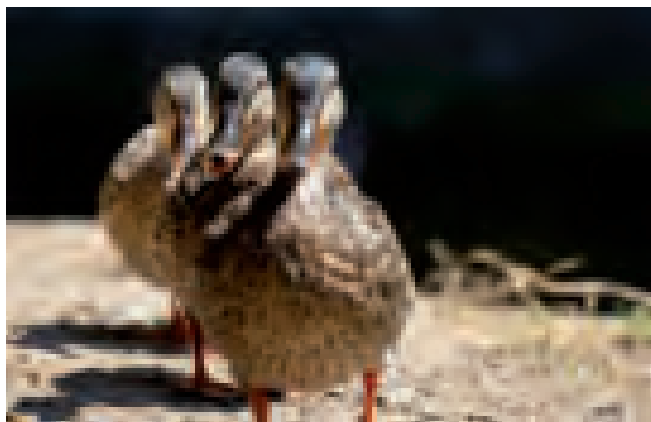
1. místo **Čech Adam** | 2. místo **Šepeláková Anežka** | 3. místo **Tichý Alex**

Kategorie dospělí mobily:

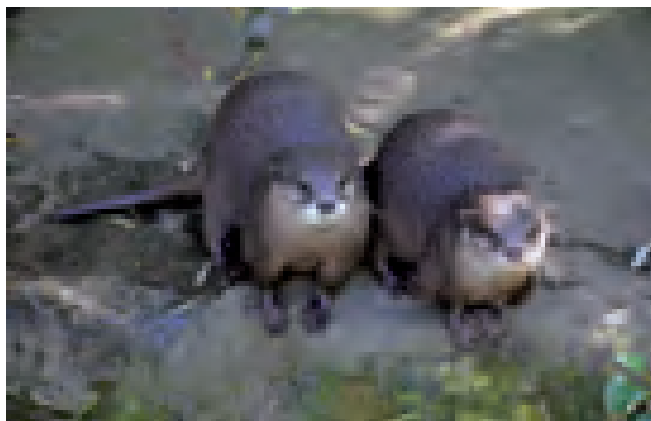
1. místo **Šťastná Johanka** | 2. místo **Perlíková Jaroslava** | 3. místo **Kožíaková Kristína**

Kategorie dospělí fotoaparáty:

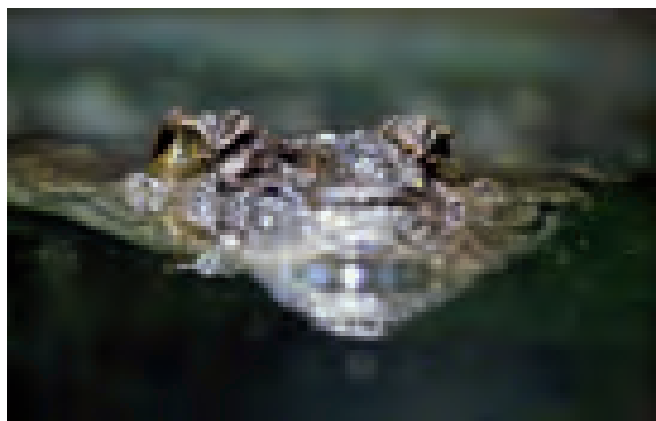
1. místo **Máca Jan** | 2. místo **Macilis Matěj** | 3. místo **Marečková Ivana**

Čech Adam

Hromádková Adéla

Marečková Ivana

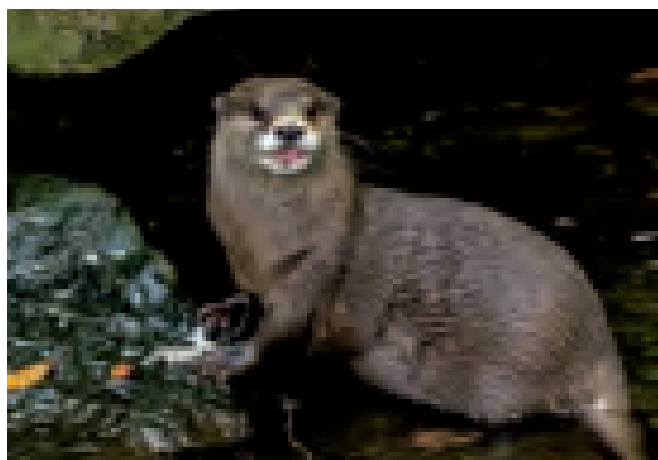
Kokosinski Martin

SUMMARY

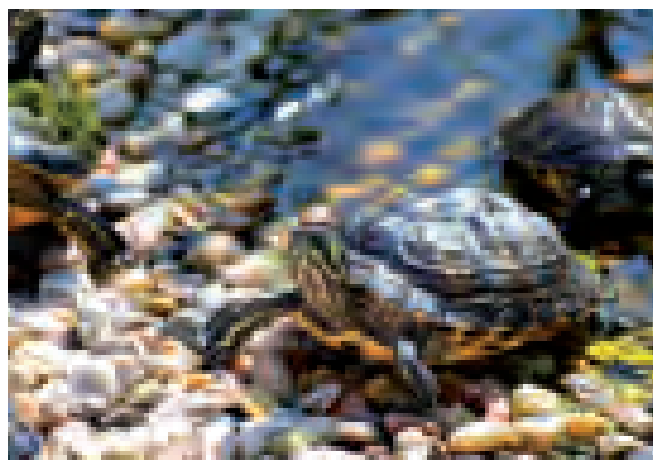
After a year, Jihlava organised this competition once again, which focused on animals from our zoo. The aim was to take a picture of a creature kept in the zoo; the picture was also required to be related to the subject of the competition. Both professionals and Sunday photographers were eligible to enrol; the only term was that the photo had been taken in the Jihlava Zoo grounds and each entrant was permitted to submit only one picture. There were interesting prizes awarded by Jihlava Zoo and Nikon, the grand partner of the competition.

We got a total of 88 pictures that complied with the terms. The competition was held in 3 categories, in each of which the expert jury consisting of Filip Barták, Martin Hanzal and Daniela Oberreiterová selected the ten best. We posted the selection on the zoo's Facebook page where our fans selected the best pic by voting (giving their 'likes').

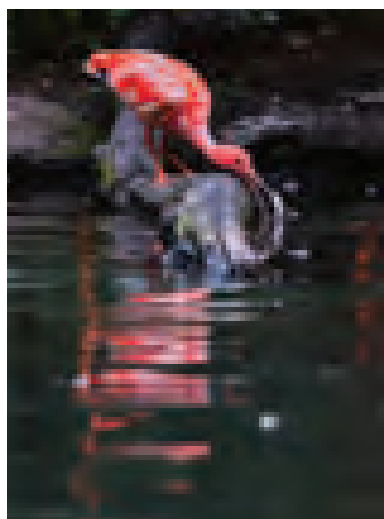
The results of the competition were officially announced at the Day with Nikon event held on 28 September 2024. In addition to discovering the results, visitors were also offered to try out Nikon's top-quality photo technology, consult with professional photographers about the equipment settings and image composition, and take part in the competition.

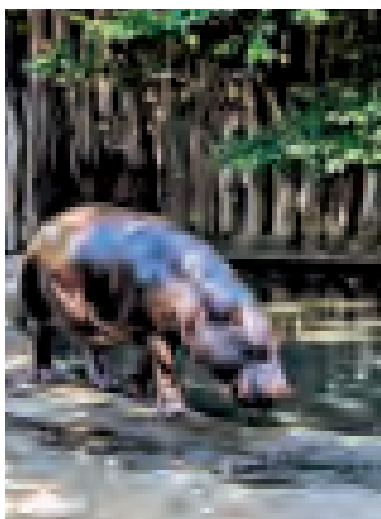
Máca Jan

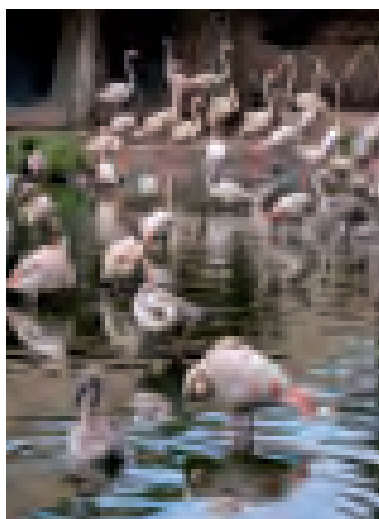
Šepeláková Anežka

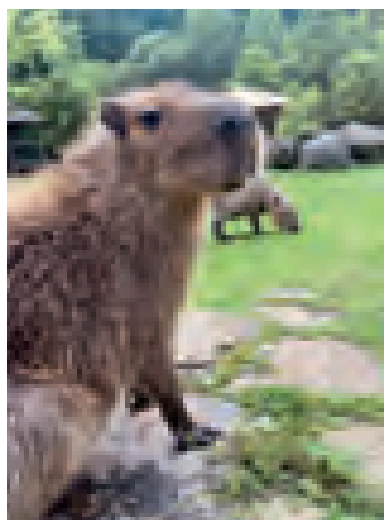
Macilis Matěj

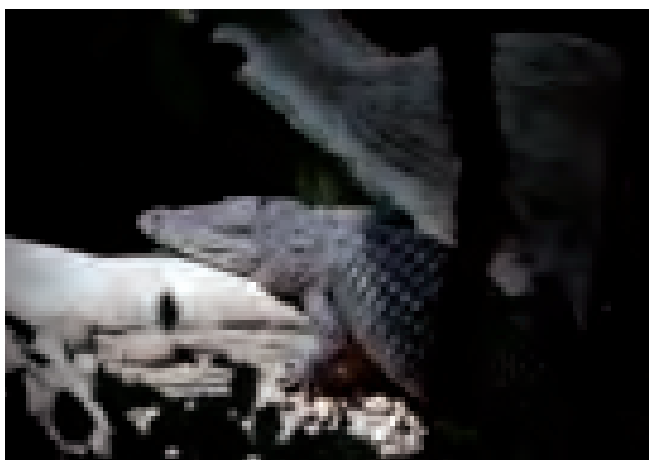
Kožiaková Kristína

Perlíková Jaroslava

Šťastná Johanka

Tichý Alex

ZOOUNIVERZITA 3V ZOO-UNIVERSITY (U3A)

Celoživotní vzdělávání se u těší velké oblibě a tak jsme se i my rozhodli uspořádat tzv. ZOOUniverzitu 3. věku. Zájemcům starších 60. let jsme nabídli cyklus dvouhodinových přednášek od října 2023 do května 2024, které se konaly jednou za 14 dní vždy v pondělí odpoledne ve vzdělávacím centru PodpoVRCH.

Do prvního ročníku se přihlásilo celkem 28 účastníků. Přednášející byli převážně zaměstnanci Zoo Jihlava, kteří se zaměřili na význam zoologických zahrad, principy chovu zvířat i ukázkou pavilonů a konkrétních skupin zvířat. Nechyběli ani externí lektori, kteří účastníky seznámili s celou řadou zajímavých témat – například Ochrana mořských želv (Hana Svobodová), Tajemný život mravenců (Pavel Bezděčka), Synatrofní druhy (Petr Piechula) nebo Činnost útulku pro opuštěná zvířata (Kateřina Škarková).

Díky podpoře z Fondu Vysočiny jsme mohli uhradit náklady pro externí lektory a zakoupit pro všechny účastníky knihu o zvířatech, kterou na závěr obdrželi. „Studenti“ mohli navštívit nejen všechny přednášky, ale i vybrané akce zoo. Během Dne Ptactva si mohli sestavit ptačí budku a při příležitosti Dne pro zoo hmyzí hotel.

O úspěchu ZOOUniverzity svědčí nejen naplnění druhého ročníku, ale i stálý zájem loňských účastníků o letošní přednášky externích lektorů. A v neposlední řadě i ohlasy samotných účastníků:

„Pro mě příjemné, milé, poučné a zajímavé. Přednášky vždy super a procházky za zvířaty v zoo moc fajn. Moc děkuji za kurz u vás. Do budoucna přeji, aby se dařilo zvířatům a Vám všem, co se o ně staráte, moc děkuji...“

„Přednášeli nám lektori zapálení pro věc, odborně a přitom srozumitelně i laikům.“

„Citlivé propojení teorie s praktickými ukázkami. Empatičtí pracovníci ZOO Jihlava.“

„Moc děkuji za krásná odpoledne, za mnoho nových poznatků, za milý přístup k nám a ochotu věnovat se takové práci i pro starší generaci. Díky a přeji hodně sil do další práce...“

Z této nové aktivity máme velmi dobrý pocit – bylo to příjemné a inspiřující nejen pro seniory, ale i pro lektory. Účastníci ZOO U3V byli velmi zvědaví, vděční a zapálení studenty. Z jejich řad vzešlo i několik šikovných dobrovolníků, kteří nám pomáhají při různých akcích v zoo. Se vzdělávacím seniorů se tedy chystáme pokračovat i v dalších letech.

Do výroby hmyzích hotelů zapojili senioři i svá vnoučata.

Kateřina Martínková
vzdělání / Education

Činnost jihlavského útulku pro opuštěná zvířata přibližuje jeho ředitelka Kateřina Škarková

Závěrečné foto absolventů prvního ročníku ZOOUniverzity 3V

Jedna z přednášek pro seniory

SUMMARY

Lifelong learning is very popular at the Zoo, so we decided to organise a University of the Third Age scheme as well. From October 2023 to May 2024, we offered a series of two-hour lessons for people over 60. A total of 28 people signed up for year 1. The teachers involved both Jihlava Zoo staff and outsourcers. We feel amazing about this activity; it was nice and inspiring and the participants were very enthusiastic. As a result, we will continue the scheme in the next years.

ZAHRADNICKÁ ČINNOST HORTICULTURE

Úsek zahrady v Zoo Jihlava je součástí technického úseku. Do naší činnosti spadá údržba zeleně, lesního porostu, komunikací a odpadové hospodářství. Naše oddělení má 6 stálých pracovníků.

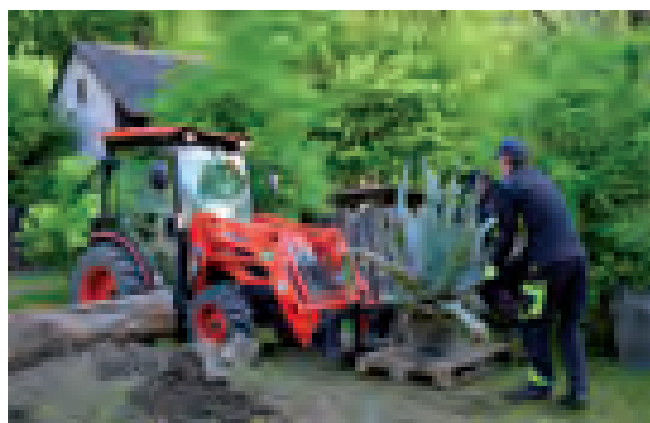
V roce 2024 jsme se hned ze začátku museli vypořádat se sněhovou kalamitou, která nám kromě komplikací na komunikacích poškodila značnou část stromů. Následky vzniklého problému jsme odstraňovali v průběhu ledna a února. V průběhu roku jsme nově upravili několik míst v našem areálu. V australské části zoo, u expozic ptáků a také se upravoval výběh u hus kuřích. Průběžně po celý rok, ale hlavně v zimních měsících probíhá obnova a vylepšení zeleně v tropickém pavilonu. Snažíme se, aby byl hezkým a zajímavým prostředím. Je dost náročný na údržbu rostlin. V letošním roce proběhla také kompletní rekonstrukce kulatého výběhu pro želvy s nádrží pro karásky. Po nové betonáži jsme do výběhu navezli oblázky, zeminu a nově osázeli vhodnými rostlinami. Pokračovali jsme v doplňování rostlin v loňském roce nově založených záhonech. Pokračovali jsme v spolupráci s manžely Petrem a Marcelou Hronovými v úpravách japonské zahrady. Zaznamenali jsme bohužel úhyn niwaki (tvarované borovice), která nepřežila nevhodné zimní podmínky. Ale zase se podařilo nově vpustit vzrostlé koi kapry do jezírka. Nedílnou částí práce našeho oddělení je čistota areálu a svoz odpadů, který se v hlavní sezóně musí svážet denně. Na jaře kromě jarního úklidu komunikací rozmisťujeme rostliny určené k letnění, agáve, strelície, kany, palmy, juky a mnoho dalších, které doplňují a podtrhují expozice. Nejvíce práce nám zabírá umístění a sázení vzrostlých agáv do výběhů lam. Pomáhá nám v tom technika a využíváme také pomoci dobrovolníků. Naše oddělení koordinuje práci dobrovolníků, kteří se k nám hlásí přes systém Započímse.cz. Letos jsme j u nás uvítali a využili jejich práce celkem 560 lidí z různých firem, bank, úřadů, škol i jednotlivců. Většina z nich pracovala při údržbě zeleně ale někdy i pro kolegy v chovatelském úseku. Je to Tato pomoc nám výrazně usnadňuje péči o zahradu a je důležitá. V průběhu vegetace zajišťujeme sečení travnatých ploch, kterých v naší zoo máme poměrně dost. V zimě zase udržujeme komunikace a chodníky bezpečné pro návštěvníky. K tomu používáme především šterky, abychom neničili vodní zdroje a zeleň. Zahradnická komise letos proběhla ve dnech 22. - 24. října v zoologické zahradě Olomouc. Byla zaměřená na péči o lesní porosty. S kolegy jsme si vyměnili zkušenosti s daného tématu. Letos jsme prověřili v provozu nový traktor Kioti i se zametacím kartáčem. Zametač je potřebný hlavně při jarním úklidu zimního posypu. Úklid tím pádem probíhá kontinuálně bez závislosti na externí spolupráci. Na jaře, ale hlavně na podzim jsme vlastními silami provedli předepsanou náhradní výsadbu pro rok 2024. V exteriéru jsme vysadili přes sto stromů a keřů. Kromě toho pěstujeme rostliny pro úpravu terárií a výběhů v interiérech. V péči o rostliny nám pomáhá správné osvětlení. Speciální pěstební osvětlení bylo letos na jaře nově nainstalováno. To je důležité, protože zimujeme značné množství rostlin a potřebujeme, aby před rozmístěním po areálu zoo byly v kondici. Dosavadní podmínky pro zimování byly nevyhovující. Nedílnou součástí práce zahradníků je také výzdoba zahrady. To realizujeme v spolupráci s oddělením marketingu. Je to především výzdoba na jarní a podzimní slavnosti. Samozřejmě k tomu patří i vánoční a zimní výzdoba. Na podzim jsme v spolupráci se Střední školou zahradnickou a technickou Litomyšl komplexně revitalizovali výsadbu zeleně u hlavního parkoviště. Tato pomoc studentů pod odborným vedením mistra Lukáše Kaplana je pro naše oddělení neocenitelná. V příštím roce chceme pokračovat v podobném duchu.

Na závěr bych chtěla poděkovat kolegům z oddělení za příkladnou spolupráci. Velké díky patří také dobrovolníkům z řad jednotlivců i firem a škol. Poděkování patří také portálu Byznys pro společnost, který dobrovolníkům umožňuje a usnadňuje přihlašování. V neposlední řadě také dárcům kytel, farmě Němcových z Netína za poskytnutí dýní k výzdobě na podzimní slavnosti i krmení. Českým lesům za vstřícnost u zabezpečení vánočních stromků a jiných dřevin. V příštím roce budeme po-

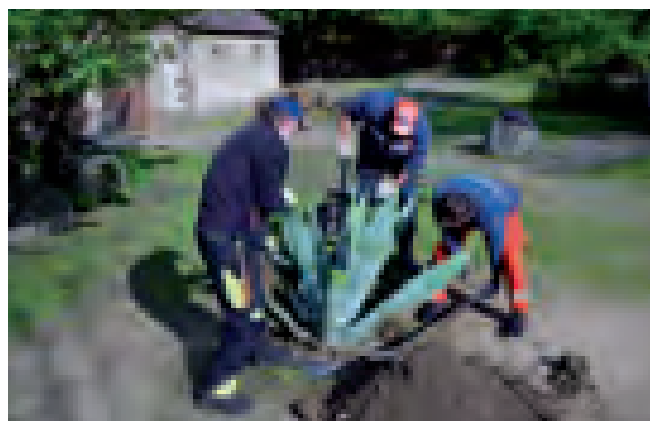

Ing. Katarína Mangová
vedoucí zahradnického úseku
Head of Horticultural Dpt.

kračovat nastaveném trendu údržby a obnovy zeleně, aby zahrada byla příjemným místem pro návštěvníky i zaměstnance. Čekají nás zahradnické práce v nově budovaném výběhu pro bambusové lemury a úpravy výsadby a oplocení včelího údolí.

Sázení agáve

Sázení agáve

SUMMARY

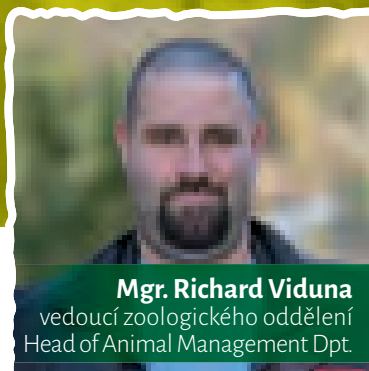
The Horticulture staff began the year 2024 eliminating the consequences of the snow calamity. After that was over, the work of the department went on as usual: Spring clean-up and road cleaning, lawn maintenance, placement of portable greenery pots around the zoo grounds, decorating, and so on. This year also saw some major landscaping work. We upgraded the Australian part of the zoo near the bird enclosure and the Cape Barren goose enclosure. The pond for turtles and goldfish was fully redesigned. After installing the new concrete, the ponds needed to be replanted as appropriate. Work also continued in the Japanese part of the zoo; instead of returning goldfish, we released koi carp into the pond. Our department coordinates the work of volunteers who come to the zoo from various companies, schools and individuals. This helps us more than well in managing the zoo grounds and was also used as part of the complete revitalisation of the vegetation zone located by the main car park. Implementing replacement planting as specified by regulations was a new experience for us. An integral part of our work is also taking care of the plants growing in the tropical house and behind the scenes, where we maintain an assortment of plants for subsequent planting. The work in our department is stimulating and interesting all year round. We are planning horticultural work and upgrades in the enclosures being redesigned and newly built.

CHOVATELSKÁ ČINNOST ANIMAL MANAGEMENT

Zoologické oddělení zahrnuje šest chovatelských úseků (Tropický pavilon a drápkaté opice / Africký pavilon a poloopice / kopytníci a domácí zvířata / malí savci a ptáci / primáti a malé kočky / šelmy). Personálně bylo v letošním roce obvykle obsazeno pětadvaceti zaměstnanci, jednadvaceti chovateli, provozním technikem, registrátorkou a dvěma zoology. I u nás v průběhu roku samozřejmě proběhly nějaké personální změny, nejvýznamnější bylo přijetí nového kolegy na pozici „střídače“, který bude pokrývat nenadálé výpadky či speciální potřeby v rámci celého oddělení. Kromě kolegů z dalších oddělení naší zoo s námi pravidelně spolupracují i nadšení dobrovolníci, stážisti a praktikanti, zpravidla studenti různých typů škol zaměřených přírodovědným, chovatelským či veterinárním směrem. Zde bychom všem výše zmíněným chtěli znovu poděkovat za to, jak jsme společně zvládli další rok plný událostí všedních i svátečních, rutinních i krizových, radostných i smutných. Vážíme si vašeho často nadstandardního nasazení!

MALÍ SAVCI

Se dvěma taxony malých savců jsme se v letošním roce rozloučili, konkrétně se jedná o lokální bodlinatky sinajské (*Acomys dimidiatus dimidiatus*) z jordánské Petry a morčata divoká (*Cavia aperea*). V případě morčat, jejichž jsme byli po dlouhá léta tradičním chovatelem, jsme zbývající chovné jedince zodpovědně rozmístili do Zoo Nehvizdy a Zoo Brno a dále do německých Zoo Walsrode, Zoo Straubing a Zoo Mnichov. Toto rozhodnutí jsme učinili z důvodu kapacitních limitů s tím, že dále se z tohoto rodu budeme věnovat morčatům bažinným (*Cavia magna*), která kromě nás v České republice chová pouze Zoo Plzeň. Těchto morčat se u nás letos narodilo přes dvacet, všechna jsme samozřejmě neodchovali, a dva naši samci odletěli posílit chov ve finské Zoo Helsinky. Dále úspěšně pokračuje chov klokánů horských východních (*Osphranter robustus robustus*) a letos jsme se dočkali šesti zaznamenaných porodů. Jak ve výběhu mláďata postupně odrůstala, tak u nich bylo možné krásně pozorovat rozvoj pohlavního dimorfismu ve zbarvení. Samci jsou tmavě hnědí až černí, samice šedavé. Někteří odchovaní jedinci byli v průběhu roku odvezeni do Zoo Ústí nad Labem a do německých Zoo Delitzsch a Zoo Halle. Kvůli geriatrickým obtížím jsme uspali jednu ze dvou samic klokánů uru (*Thylogale brunii*). Protože i zbylá dvě zvířata jsou již postarší a nemnoží se, budeme muset tuto skupinu v blízké budoucnosti obnovit dovozem mladých jedinců. Opět jsme odchováli několik mláďat klokánků kryších tasmanických (*Potorous tridactylus apicalis*) a klokánků rudohnědých (*Aepyprymnus rufescens*). Zoo Jihlava je pro ně i pro klokánky králíkovité Ogilbyovy (*Bettongia penicillata ogilbyi*), jejichž

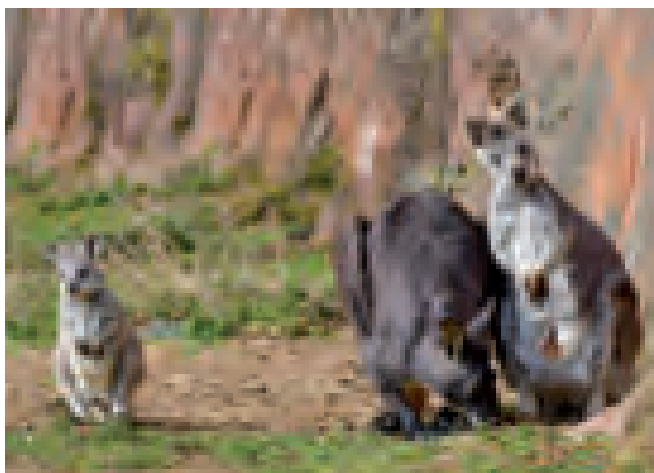

Mgr. Richard Viduna
vedoucí zoologického oddělení
Head of Animal Management Dpt.

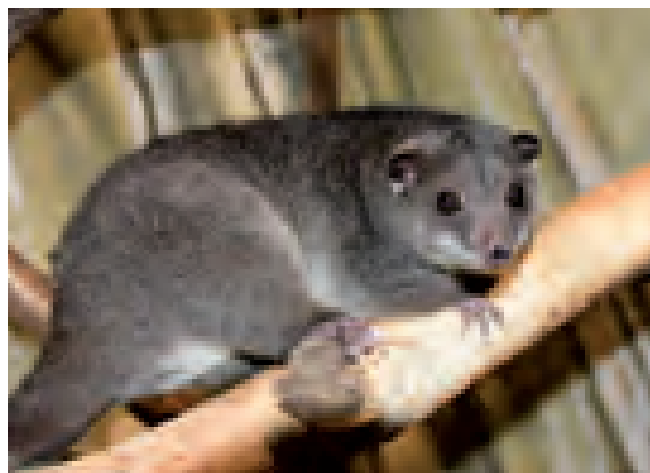

Ing. Kateřina Kucírková
kurátorka
Curator

celoevropský chov řídí náš koordinátor EEP, také významným tranzitním místem. V současné době, kdy je kapacita většiny chovatelských zařízení v podstatě naplněná, poskytuje taková flexibilita rozhodující výhodu. U vakorejských čtyřprstých (*Dasyuroides byrnei*) jsme před koncem roku zaznamenali porod tří mláďat, což bude v případě jejich úspěšného odchovu značným přínosem pro celou nevelkou populaci těchto nejmenších masožravých vačnatců držených v Evropě. Narodila se i samice kuskuse pozemního novoguinejského (*Phalanger gymnotis leucippus*), která byla po odstavu odvezena do lotyšské Zoo Riga. U kusu lišících (*Trichosurus vulpecula*) jsme museli, taktéž kvůli geriatrickým obtížím, uspat původního chovného samce a také u tohoto taxonu budeme muset brzy dovést nové, mladé jedince, abychom jejich chov udrželi i do budoucna. Nedávno jsme se intenzivně zaměřili na gundi saharští (*Ctenodactylus gundi*) a přináší to ovoce, zvířata se opět úspěšně rozmnožila a zdá se, že počátkem příštího roku budeme moci sestavit tři páry těchto atraktivních pouštních hlodavců. Další jedinci byli přesunuti do Zoo Praha, německé Zoo Dráždany a k prověřenému rakouskému soukromému chovateli, od kterého se k nám předtím vrátila dvě u něj odchovaná mláďata, samci. Vlajkovým a prioritním druhem naší kolekce malých savců se stali kriticky ohrožení křečci velcí (*Hypogeomys antimena*). Jedná se o endemity posledních dvou oblastí na západním pobřeží Madagaskaru. Ovšem i tam jsou pod stále narůstajícím tlakem a bohužel se v dohledné době může lehce stát, že i tyto lesní komplexy budou kompletně zničeny a s nimi zmizí i všechny divoké votsotsy. Aktuálně držíme tato zvířata ve třech skupinách a narodilo se u nás osm mláďat, z nichž šest bylo úspěšně odchováno. Větší rodina je lehce k vidění v jedné z nočních expozic Afrického pavilonu, do druhé expozice jsme oddělili odchované samce, kteří zde před očekávaným přesunem do nových chovatelských zařízení v klidu dospívají. Dalšího samce jsme odchovávali u endemických filipínských dikobrazů palawanských (*Hystrix pumila*) a již dříve narozené samice jsme odvezli do Zoo Praha a švýcarské Zoo Kerzers. Trio kapybar (*Hydrochoerus hydrochaeris*) chováme ve společném výběhu s tapíry jihoamerickými (*Tapirus terrestris*). Počty těchto největších hlodavců jsou ve své rozsáhlé domovině stabilní,

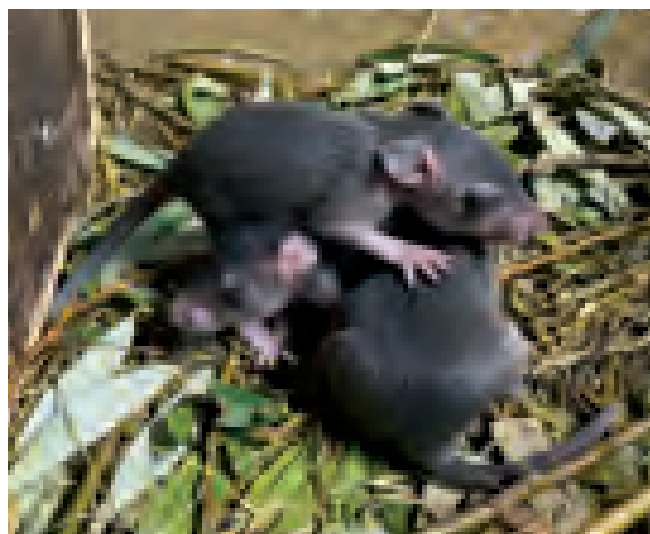

klokán horský východní (*Osphranter robustus robustus*)

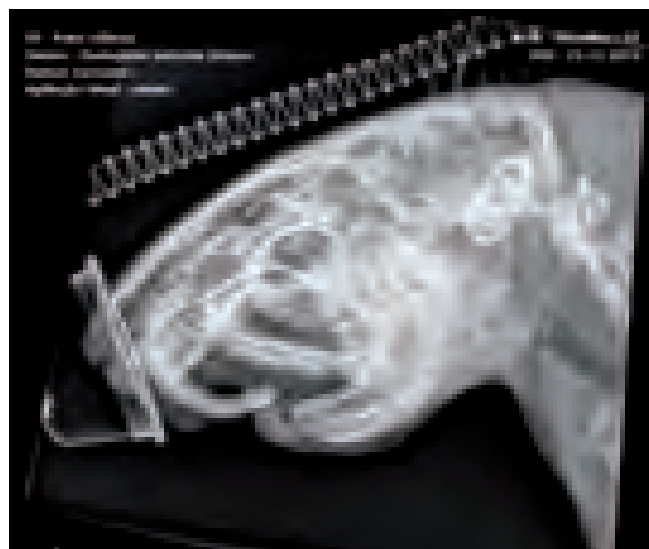

kuskus pozemní novoguinejský (*Phalanger gymnotis leucippus*)

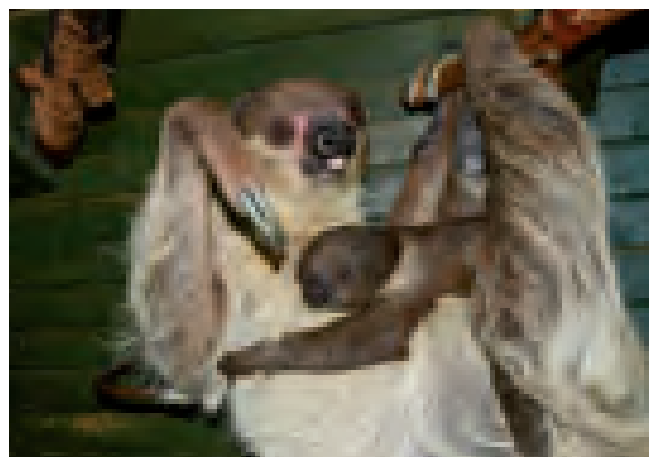
přesto je tlak a zájem o chov těchto zvířat v lidské péči stále enormní. Obě chovné samice porodily, bohužel odchovat se podařilo pouze jedné z nich, a to celkem tři mláďata. Druhá samice porodila v druhé polovině října a chladné počasí se stalo oběma novorozencům kapybarám osudným. V přírodě žijí v rodinných skupinách čítajících desítky jedinců. V roce 2022 jsme přivezli pár pak nížinných (*Cuniculus paca*), které jsme získali z německých Zoo Neuwied a Zoo Schönebeck (Elbe). Tito velcí až dvanácti kilové hlodavci obývají tropické oblasti Jižní a Střední Ameriky; aktivní jsou převážně v noci, den tráví v hlubokých norách, které si sami i vyhrabávají. Samice rodí jedno až dvě plně vyvinutá mláďata, my jsme se však během dvou let žádného mláděte nedočkali. U samce se navíc začaly objevovat problémy se zuby a spodní zanícené hlodáky musely být extrahovány, přičemž samotná extrakce byla velmi problematická. Samec zůstává pod permanentním dohledem veterinárního lékaře, neboť neustále dorůstající horní hlodáky se nemají o co obrušovat a je třeba je pravidelně zakracovat. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli přesunout samici do švýcarské Zoo Kerzers, kde mají dlouholeté zkušenosti s chovem těchto zajímavých zvířat. Odchovy pak nížinných jsou velmi žádoucí, protože dle dostupných informací chová v Evropě tento taxon pouze 15 institucí a v letošním roce se podařilo odchovat pouze dvě mláďata (samce). Pokud našemu osmiletému samci nebudou dělat potíže opakované veterinární zákroky, zůstane jako expoziční exemplář a jeho ubikaci doplní v příštím roce mirikiny bolivijské (*Aotus azarae boliviensis*). Neopomeneme připomenout ani již tradiční chov velemyší obláčkových (*Phloeomys pallidus*). V současné chvíli tyto větší stromové hlodavce chováme ve čtyřech skupinách, z toho dvě jsou chovné, a celkový počet zvířat je čtrnáct. Se Zoo Plzeň se tak dělíme o prvenství v počtu držených zvířat. Více se však snažíme zaměřit na chov příbuzných velemyší největších (*Phloeomys cumingi*). Stále platí, že se jedná o velmi málo zastoupený chov v zoologických zahradách (Zoo Jihlava, Zoo Ostrava, Zoo Plzeň a Zoo Praha). V letošním roce se podařilo odchovat dvě mláďata, bohužel však stále pouze od jednoho páru. Tato nádherná zvířata v přírodě obývají tropické lesy filipínského ostrova Luzon (a několika dalších ostrovů), jsou ohrožena kácením pralesů a lovením lidmi na maso. Zdržují se v korunách stromů a v křovinách, aktivní jsou především v noci. Samice rodí jedno dobře vyvinuté mládě, které nosí první týdny na břiše. Pro svou vzácnost je tento druh chován v zázemí. I u damanů pralesních (*Dendrohyrax dorsalis*) jsme se dočkali dalších přírůstků. Letos se narodila dokonce čtyři mláďata, z nichž tři dále prospívají, a jednoho z dříve odchovaných mladých samců jsme předali kolegům ze Zoo Plzeň. Tyto africké noční stromové savce nadále držíme v zázemí, kde mají během klimaticky příhodného období přístup do venkovní voliéry. Protože se jedná o zvířata se zajímavou a hlasitou vokalizací, často o sobě alespoň takto dávají po setmění vědět blízkému okolí. V návštěvnických prostorách Amazonského pavilonu mohou návštěvníci přímo nad hlavami sledovat lenochody dvourstvé (*Choloepus didactylus*). Jedná se o chovný pár (s mláďaty). Samice rodí vždy jedno mládě, které nosí na břiše. Z našich předchozích zkušeností jsme věděli, že v momentě, kdy se samice začne chystat na porod, vyžene od sebe své starší mládě. V letošním roce jsme ovšem byli svědky nestandardní situace. Samice, která porodila v říjnu, měla u sebe stále ještě své roční mládě a nijak jí to nevadilo. To ovšem neváhalo a svého mladšího sourozence v měsíci věku nelítostně shodilo na zem, aby si získalo výsadní „postavení“ na matčině hrudi zpět. Naštěstí se malému mláděti nic nestalo; vrátili jsme ho ihned chovné samici a roční mládě přesunuli do expozice k tamarínům vousatým šedavým (*Saguinus imperator subgriseus*). Chovný samec zůstává po celou dobu odchovu se samicí, byť jsou lenochodi ve volné přírodě samotářští a potkávají se pouze v období rozmnožování. Aktivní jsou v noci. Po třech letech se opět rozmnožili pásowci kulovití (*Tolypeutes matacus*). Tato převážně noční jihoamerická zvířata chováme v expozici společně s tamaríny

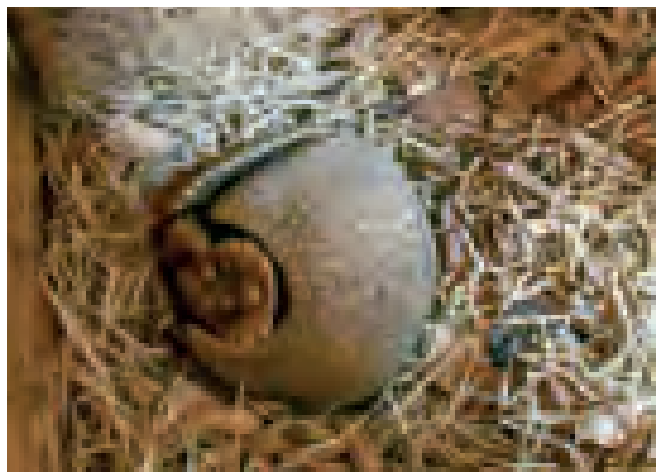
křeček velký (*Hypogeomys antimena*)

RTG snímek hlavy paky nížinné (*Cuniculus paca*)

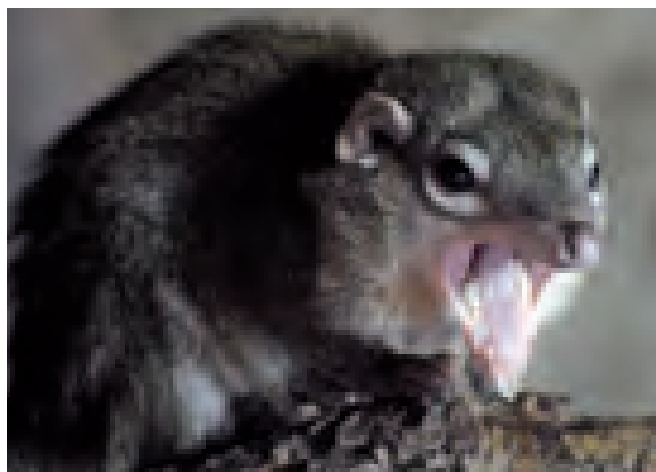

lenochod dvourstvý (*Choloepus didactylus*)

pásovec kulovitý (*Tolypeutes matacus*)

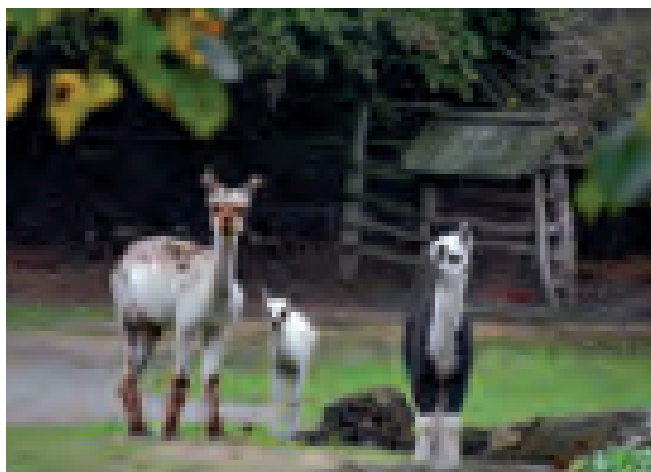
pinčímí (*Saguinus oedipus*), samec zůstává v době odchovu mláděte oddělený v zázemí. Pásovcí mají tělo svrchu kryté pevnými kostěnými pláty, které jsou uprostřed těla rozděleny na tři pásy. Tvrdými štítky je kryta i hlava a ocas. V případě ohrožení predátory se pásovec dokáže svinout do těsné neproniknutelné koule. Dlouhé silné drápy na předních končetinách mu slouží k rozhrabávání termitišť, jejichž obyvateli se živí. Nepohrdne ale ani larvami brouků, zralými plody či uhynulými živočichy. Žije samotářsky, den tráví v opuštěných norách, jimž dává přednost před hloubením vlastních nor. Po stodvacetidenní březosti se rodí jedno mládě, v našem případě se podařilo odchovat samečka. U ježků ušatých (*Hemiechinus auritus*) se stále potýkáme s velmi vysokou mortalitou mláďat, z jedenácti narozených přežila pouze dvě. Podezřelá je neidentifikovaná virová infekce, ale s příčinami ani následky daného problému jsme se zatím i přes obrovskou snahu nedokázali vyrovnat. V minulých letech došlo k upozadění chovu tan severních (*Tupaia belangeri*). Bohužel je tento trend celoevropský, tan v zoologických zahradách ubývá. Jedná se o zvířata pocházející z tropických lesů jihovýchodní Asie, která jsou aktivní během dne. Samice odchovávají mláďata ve stromových dutinách. V naší zoo jsme sestavili dva páry, oba jsou drženi v zázemí ve společných ubikacích s velemyšmi největšími (*Phloeomys cumingi*) a velemyšmi obláčkovými (*Phloeomys pallidus*). Do roku 2022 jsme tany pravidelně odchovávali a věříme, že tomu tak bude i nyní.

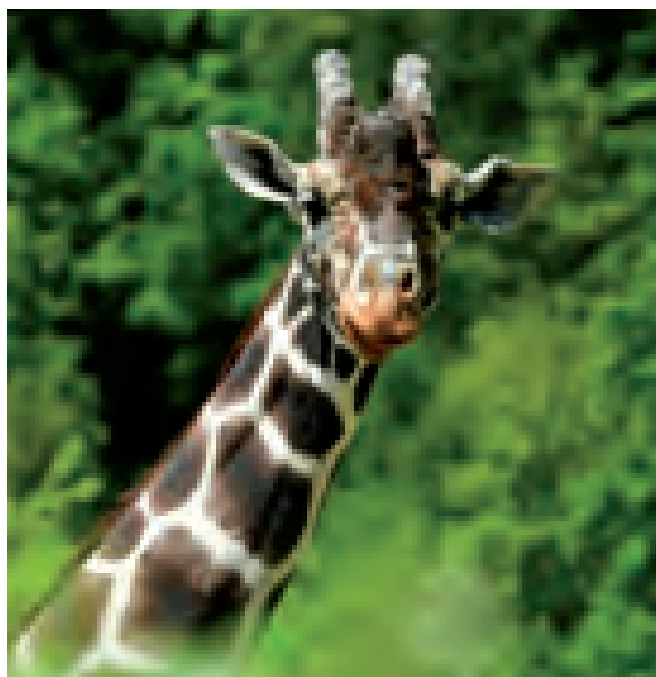
tana severní (*Tupaia belangeri*)

KOPYTNÍCI

Snad největší radostnou událostí tohoto roku se stalo narození mláděte hrošíka liberijského (*Choeropsis liberiensis*)! Od roku 1987, kdy jsme začali s chovem hrošíků, se zde podařilo odchovat tři mláďata a toto je čtvrté. Jeho matkou je naše poslední odchovaná samice (*2006), která je spojena se samcem pocházejícím z portugalské Zoo Santo Inácio. Tato samice v předchozích dvou letech porodila, ani jednou se však nepodařilo mládě odchovat. Důvodů mohlo být mnoho – nezkušenost samice, velikost mláděte, přítomnost druhé starší samice (její matky) aj. Naše zkušenosti ukazují, že chovatelské zařízení, které bylo do staršího objektu vestavěno v 80. letech, neumožňuje držení tří zvířat tak, aby se vzájemně nerušila a mohli jsme samici zajistit dostatečný klid na samotný odchov. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli upřednostnit odchov tohoto ohroženého druhu a utratit starou 40ti-letou samici. O samotném odchovu mláděte pojednává článek sepsaný naším dlouholetým dobrovolníkem Jiřím Zimolou a kolektivem chovatelů z úseku „Kopyta“. Ve stádu nyal nížinných (*Tragelaphus angasi*) se opět narodila dvě mláďata, samec a samice, a dvě odchované. Ioni narozené samice jsme odvezli do německé Zoo Rostock, kde kolegové zvěřovali stádo. Dvě samice vodušky abok (*Kobus megaceros*) narozené již v roce 2022 jsme odváželi do nově zakládaného stáda v německé Zoo Karlsruhe. V příštím roce plánujeme přivést nového chovného samce vodušky a tím posunout jejich chov na Vysočině o další generaci. Při zhoršujícím se stavu bez možnosti terapie po subluxaci korunkového kloubu levé hrudní končetiny jsme museli utratit samce žirafy núbijské (*Giraffa camelopardalis camelopardalis*). V expozici zůstal poslední, třináctiletý samec žirafy síťované (*Giraffa reticulata*), kterého koordinátor EEP později doporučil k přesunu do Zoo Dvůr Králové nad Labem, kde by se měl stát novým plemeníkem. K tomuto by mělo dojít na jaře příštího roku a uvidíme, jak se bude příběh žiraf v Jihlavě vyvíjet dále. Vzhledem ke kapacitě našich stájí a velikosti venkovního výběhu lze očekávat příchod primárně expozičních zvířat, která by zde v případě mladých jedinců a při ideální konstelaci dostala možnost podobným způsobem „dorůst“. S chovem alpaka (*Vicugna vicugna* f. *pacos*) jsme začali před třemi lety. Chovný samec pochází ze Zoo Ostrava, dvě chovné samice ze Zoo Ústí nad Labem a slovenské Zoo Bratislava. Obě samice pravidelně na konci léta/začátku podzimu rodí a odchované alpaky v necelém roce odchází do jiných spolupracujících zoologických zahrad. V letošním roce se narodily dvě samičky. Od narození byla jedna z nich slabší, drobnější, méně aktivní. Po odčervení proti kokcidiím a s podpůrnou léčbou (Emeraid, Lamboost pasta, probiotika) se její zdravotní stav výrazně zlepšil a zdá se, že bude také úspěšně odchována. Tato velmi otužilá a nenáročná domestikovaná zvířata původem z And jsou ve své domovině chována především pro svou kvalitní jemnou

alpaka (*Vicugna vicugna* f. *pacos*)

žirafa síťovaná (*Giraffa reticulata*)

vlnu a maso. V našich podmínkách však musejí být jednou ročně stříhána, aby se při vysokých letních teplotách nepřehřála. Stříhání probíhá za asistence veterinářky, která zvířata „lehce přispí“. Při této příležitosti se také zkontroluje jejich zdravotní stav (paznehty, zuby, případně se odeberou vzorky krve či trusu). Až do roku 1972 byli pekariové Wagnerovi (*Catagonus wagneri*) považováni za vyhynulé, poté však byla jako zázrakem objevena populace na pomezí Argentiny, Bolívie a Paraguaye. Tato zvířata jsou aktivní během dne, žijí v rodinných skupinách a své teritorium si značkují výměškem hřbetní pachové žlázy, který se uvolňuje při otírání o vegetaci nebo o jiná zvířata. Dle IUCN se řadí mezi ohrožená zvířata, jejichž početní stavy klesají, a to v důsledku pytláčení a ničení původního biotopu. Zoo Jihlava chová tuto prehistorická zvířata od roku 2013. V minulých letech se dočkali kompletní přestavby chovného zařízení a před dvěma lety se poprvé rozmnožili. V letošním roce se narodila další mláďata, ze tří se podařilo dvě odchovat. Staršího odchovaného samce jsme odvezli do německé Zoo Norimberk, kde na něj již čekaly dvě samice.

Stavy zvířat k 31. 12. 2024		
	taxony	jedinci
savci	105	520
ptáci	37	264
plazi	56	268
obojživelníci	11	86
ryby	19	82

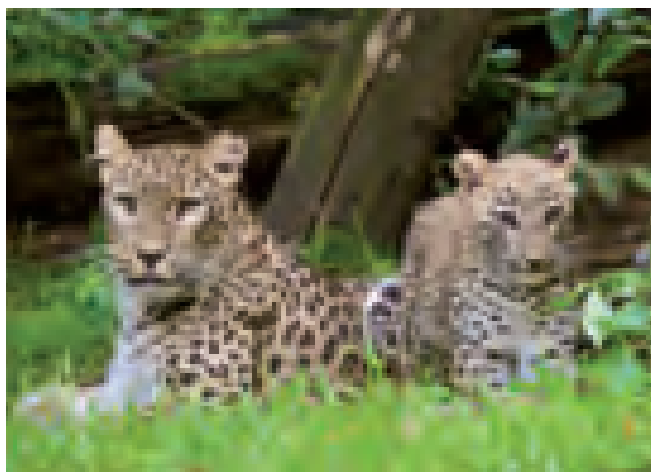
Narození v roce 2024		
	taxony	jedinci
savci	52	230
ptáci	12	71
plazi	16	102
obojživelníci	5	18

Rozmnožená zvířata v letech 2018 až 2024		
	taxony	jedinci
2018	59	488
2019	87	719
2020	73	384
2021	102	706
2022	85	504
2023	81	410
2024	85	421

Úhyny v roce 2024		
	taxony	jedinci
savci	59	150
ptáci	14	35
plazi	14	56
obojživelníci	9	46

ŠELMY

Po velmi dlouhé, patnáctileté přestávce jsme na Vysočině opět úspěšně odchováli mláďe levharta zakavkazského (*Panthera pardus tulliana*). Matku, jedenáctiletou samici, která dosud nerodila a dlouhodobě žila trvale spojená se starším samcem v polské Zoo Gdaňsk, jsme k nám přivezli během října 2022. Doporučeného spárování s mladým samcem z polské Zoo Płock, který u nás při spojování v lednu 2022 zabil předešlou mladou samici, původem z řecké Zoo Attica, jsme se pochoptitelně dost obávali. Nicméně samce v první třetině roku 2023 výrazně potrápila toxoplazmóza, která mimo jiné způsobila jeho nemalé pohybové problémy. Po jeho rekonvalescenci jsme se v květnu 2023 rozhodli ke spojení obou zvířat. Zdá se, že dozrívající zdravotní problémy samce zbrzdili jeho temperament a i předešlé zkušenosti samice ze soužití se samcem pomohly k úspěchu. Krátce na to proběhlo první páření, které však ještě nebylo plodné. Ale při dalším páření v únoru 2024 se již zadařilo, což podle našich dřívějších zkušeností i více odpovídá standardnímu cyklu těchto chladnomilných levhartů. Mláďata se narodila po zhruba deseti týdnech březosti. Samici jsme zbytečně nevyrušovali a dopřávali jí klid v porodním boxu. Při první kontrole jsme zjistili, že máme dvojčata, samce a samici. Samec však byl o poznání menší, ne tolik vitální a po čtyřech týdnech zčistajasna úplně zmizel. Patrně uhynul a matka kadáver sežrala. Naštěstí zbylé mláďe při skvělé péči matky prvoroďičky zdárně prospívalo, bylo nebojácné a nezbytné veterinární zákroky (odčervení, očkování a čipování) se i u takto malého kotěte staly výzvou. Zpočátku měla samice s mláďetem k dispozici pouze porodní box, poté zasklený expoziční box s přístupem na venkovní dvorek odcloněný od návštěvníků. Tam mohla samice v chráněném kontaktu bezpečně „komunikovat“ se samcem. Ten se o obě velice zajímal, bez jakýchkoli známek agresivity, a ranní rutinou se stalo přinesení dcery matkou k dělicí mříži a její „předvedení“ otcí. Po dorostení jsme ji od srpna 2024 začali s matkou pouštět i do expozičního venkovního výběhu, který začala okamžitě zvědavě prozkoumávat. Prvoroďičkou se letos stala také samice irbise (*Panthera uncia*) z našeho dosud posledního vrhu z roku 2018. Otcem je samec narozený ve francouzské Zoo Thoiry v roce 2020 a dovezený k nám v roce 2022. Ze dvou narozených mláďat jsme odchováli jedno, samce; druhý nečekaně uhynul a pitva byla bez závěrů, protože kadáver byl postmortálně narušený, měl kompletně vyžranou břišní a hrudní dutinu. Samce servala (*Leptailurus serval*) se bohužel ani napodruhé nepodařilo spojit se samicí. Po zakousnutí dospělé samice dovezené ze Zoo Ostrava už bude definitivně držen pouze jako expoziční jedinec. Jihlavská zoo se již téměř třicet let zabývá chovem karakalů (*Caracal caracal*), pouštňích rysů. Většinu

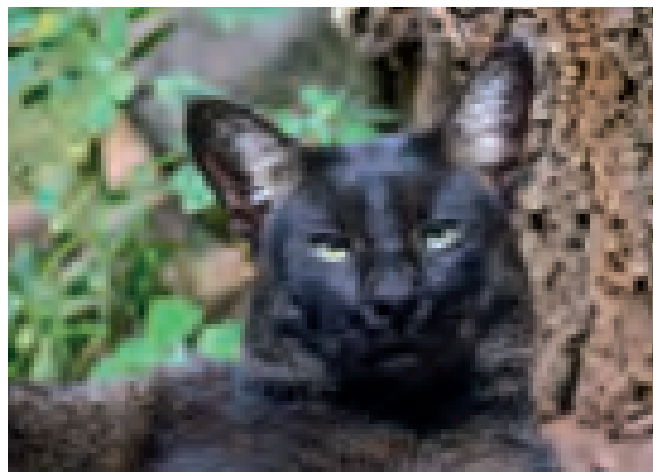

levhart zakavkazský (*Panthera pardus tulliana*)

kočka arabská (*Felis lybica gordonii*)

let jsme drželi chovný pár (s mláďaty), ale před třemi roky jsme si pořídili i druhou chovnou samici. Letos jsme však z kapacitních důvodů odeslali jednu z dospělých samic do maďarské Zoo Miskolc a vrátili se opět pouze k jednomu chovnému páru. Na žádost Zoo Praha jsme samici na jaře připustili a po dvou a půl měsíční březosti se narodila tři koťata, která od ní odejdou z důvodu správné socializace nejdříve v šesti měsících věku. Jedno zvíře je zamluvené do Zoo Praha, další do Zoo Ostrava a poslední do německé Zoo Dráždany. Označení „karakal“ pochází z turečtiny a v překladu znamená „černé ucho“. V minulosti měli poměrně široký areál rozšíření – od jižní a západní Afriky až po západní Indii; dnes je bohužel na většině původního území vyhuben. Přestože se celková početnost populace nedá lehce odhadnout, dle IUCN se jedná o málo dotčený druh. Obývá suché lesy, savany, stepi, buše a polopouště. Naše chovná samice rysa ostrovida karpatského (*Lynx lynx carpathicus*) byla koordinátorem EEP doporučena k přesunu do italské Zoo Bussolengo, čímž jsme dočasně přerušili chov tohoto taxonu. Nicméně po dokončení rekonstrukce jejich větrnou smrtí poničeného lesního dvojvýběhu plánujeme přivést nová zvířata. Oproti tomu odchodem samice rysa červeného (*Lynx rufus*) do Zoo Bítovany jsme s tímto taxonem definitivně skončili a jejich lesní expozice je kompletně renovována pro pandy červené (*Ailurus fulgens fulgens*). V případě pand jsme se i letos dočkali porodu, ale obě mláďata po třech dnech zmizela. Možné je, že naše dvanáctiletá samice, jinak téměř stoprocentně spolehlivá matka deseti mláďat, již k dalšímu úspěšnému odchovu nebude mít „dost sil“. Pravidelné odchovy margayů yucatanských (*Leopardus wiedii yucatanicus*) jsou také zpravidla bezproblémové, nicméně doporučení koordinátora EEP k přesunu dvou mladých moravských zvířat, samce ze Zoo Brno a samice od nás, se stalo logickou výzvou. Bohužel pobrexitové nastavení vzájemných vztahů EU a Spojeného království stále neumožňuje plynulý a nekomplikovaný převoz zvířat „přes Kanál“. Nicméně dobrá věc se nakonec podařila a na podzim oba společně odjeli do britské Zoo Port Lympne. Následně jsme naše chovné jedince opět spojili a páření, které proběhlo téměř okamžitě, je příslibem dalšího brzkého porodu v příštím roce. Velice úspěšný byl letošní rok u koček arabských (*Felis lybica gordonii*), na jejichž taxonomickém statusu mezi odborníky stále nepanuje jednoznačná shoda. Protože naše zoo dlouhodobě drží největší počet jedinců tohoto taxonu v Evropě, považujeme za nutné snažit se dále udržet jejich smysluplnou populaci v lidské péči. Všechna naše zvířata dostala možnost k reprodukci a všech sedm jedinců ji využilo tak, že v následných čtyřech vrzích bylo úspěšně odchováno sedm koťat, tři kocouři a čtyři kočky. Kočky pouštní (*Felis margarita harrisoni*) jsou jedny z nej-

kočka bažinná (*Felis chaus*)

menších divokých koček obývajících pouštní oblasti severní Afriky a Blízkého východu. Naším cílem je chovat pár a množit je. V historii jihlavské zoo se podařilo odchovat koťata pouze jedinkrát, a to v roce 2016. V letošním létě jsme museli přistoupit k eutanazii původního chovného samce, neboť se jeho zdravotní stav během několika týdnů rapidně zhoršil a výsledky krve ukazovaly na chronické selhání ledvin. Po domluvě s koordinátorem EEP jsme si přivezli mladého dvouletého samce z francouzské Zoo Nesles, abychom se ještě pokusili rozmnožit naši šestiletou samici. Bohužel je známo, že hraniční věk pro rozmnožování samic tohoto taxonu je právě šest let. Vezmeme-li v úvahu, že by se navíc jednalo o prvoroďku, nezbyvá nám než doufat, věřit a modlit se. Po několika měsících příprav a odkladů se nakonec podařilo zrealizovat dovoz dvou koček bažinných (*Felis chaus*) z izraelské Zoo Negev. Jednalo se o matku s dcerou, přičemž starší samice (původem z volné přírody) po měsíční karanténě naší zoo opustila, aby byla spojena se samcem v maďarské Zoo Miskolc; zde se jedná o našeho původního kocoura, který se u nás nikdy nerozmnožil. My jsme si místo něj přivezli v roce 2023 nového, melanického samce z německé Zoo Aschersleben. Tento druh chováme dlouhodobě a rádi bychom pokračovali, neboť se jim věnuje pouze hrstka evropských zoologických zahrad. Z dalších malých koček se podařilo odchovat dvě koťata koček krátkouchých (*Prionailurus bengalensis euptilurus*), což je radostná zpráva, protože naše chovná samice pochází z ruské Zoo Novosibirsk a její zapojení do chovu je po genetické stránce velmi cenné. Zatím se do dalšího chovu zapojili pouze čtyři její potomci. Tento druh držíme v zázemí, což bychom rádi změnili a v následujícím roce se ho chystáme představit návštěvníkům. S tímto krokem souvisí přestavba původních voliér pro dravce a sovy na expozice pro malé kočkovité šelmy. Ložský úspěch v odchovu hyen žíhaných, arabského samce (*Hyaena hyaena sultana*) a generické samice (*Hyaena hyaena*), jsme bohužel nezopakovali. Velice smutné je, že samice uhynula z důvodu prenatální odumrti plodu s jeho následnou autolýzou, rupturou stěny dělohy a rozvojem akutního septického šoku. Na základě doporučení koordinátora EEP jsme dvě z odchovaných samic odvezli do Zoo Dvůr Králové nad Labem a do francouzské Zoo Lisieux. Poslední z důvodu akutního nedostatku nepřibuzných zvířat v evropské populaci zůstává s otcem. Před dvěma lety jsme z důvodu úhynu chovné samice museli rozpustit skupinu surikat (*Suricata suricatta*) a začít znovu. Pro kolonii surikat je typické, že se rozmnožuje pouze dominantní pár a pokud zabřezne jiná samice, dominantní samice ji vyžene nebo její mláďata krátce po porodu zakousne. Naše skupina momentálně čítá osm jedinců a k žádným problémům ve skupině zatím nedochází.

PRIMÁTI

Po odchodu jednoho ze starších samců komby Garnettovy (*Otolemur garnettii*) do Zoo Ostrava a následném dovozu mladé samice z lotyšské Zoo Riga jsme v noční expozici Afrického pavilonu vytvořili perspektivní pár. V zázemí Modety dále držíme samčí skupinu, otce se dvěma syny, přivezenou o rok dříve ze stejné destinace. Po šesti letech úspěchů i zklamání musíme konstatovat, že s kombami velkými (*Otolemur crassicaudatus*) jsme neuspěli. Poslední, postarší chovnou samici jsme deponovali do Zoo Dvůr Králové na Labem, kde měla být spojena s jedním z tam držných samců. Zvíře se úspěšně zotavilo po dříve prodělané, patrně virové, infekci a vše vypadalo dobře. Nicméně později uhynulo, pitevni nález zněl „nefritida a polymorfonukleární hepatitida“. Náš zbylý samec, který byl i přes dílčí zlepšení stále paralyzovaný, taktéž před koncem roku uhynul v důsledku extrémně silného epileptického záchvatu. Poslední tři známí jedinci tohoto taxonu v evropských kolekcích jsou nyní drženi v Zoo Dvůr Králové nad Labem, jedná se o samce, které jsme tam dříve odeslali. Obě odchované sestry komby jižní (*Galago moholi*), narozené v roce 2021, jsme postupně přesunuli do německé Zoo Walsrode. Přestože se u nás zvířata jevila být zcela v pořádku, tam krátce po příjezdu z ne zcela jasných příčin obě uhynula. Chovný samec byl obratem dopárován mladou samičí z Prahy a spojení obou zvířat bylo bezproblémové. Nicméně před koncem roku u něj, patrně při nešťastném pádu, došlo k frakturám obou zadních končetin a musel být utracen. O příchodu nového mladého samce již jednáme s kolegy z chorvatské Zoo Záhřeb. Během tohoto roku se situace v chovném programu komb ušatých (*Galago senegalensis*) změnila a na základě doho-

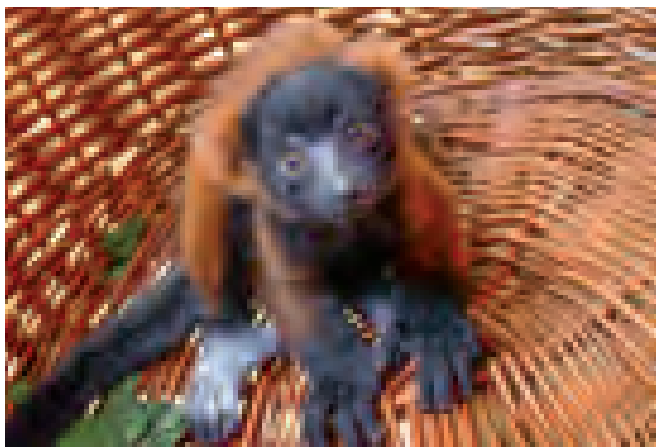

lemur bambusový (*Haplemur occidentalis*)

komba Garnettova (*Otolemur garnettii*)

dy s koordinátorem EEP došlo k výměně dvou našich samic za dva samce z německé Zoo Frankfurt nad Mohanem. Jeden z nich byl ihned spojen v zázemí staré karantény s naší poslední samičí. Pět samců určených pro francouzskou Zoo Mulhouse zatím držíme v jednopohlavní skupině v noční expozici Afrického pavilonu. Původně radostné očekávání možného porodu při pozorování zakulacující se samice lemura bambusového (*Haplemur occidentalis*) nakonec skončilo velkým smutkem. Uhynula v důsledku cysticerkózy, potvrzené masivní invaze vývojových stádií tasemnic (*Cysticercus loguicollis* = *Taenia crassiceps*) na viscerálních serózech a v plicním parenchymu. „Pozůstalý“ samec se z nastalou situací vyrovnal dobře a zůstává umístěn v zázemí Modety. Zbývající dva samci obývají jednu z expozic domorodé vesnice Matongo, nicméně při vzniku kritických situací je čas od času nutné je od sebe dočasně oddělit. Smutné je, že vzhledem k protahujícím se administrativně/technickým problémům se nám dosud nepodařilo dokončit jejich rozestavěnou navazující venkovní voliér. V průběhu roku jsme v jedné z expozic Lemuřince drželi matku lemura černého (*Eulemur macaco*) s odrůstajícím synem, který byl nakonec odeslán do Zoo Liberec. Samec byl kvůli agresivnímu chování samice již od září 2023 oddělený v zázemí Modety, nicméně ihned po odjezdu syna byla obě dospělá zvířata opět bez potíží spojena s tím, že je již chceme nechat v poklidu dožít bez další reprodukce. Rodinnou skupinu ikonických lemuru kata (*Lemur catta*) najdete v další z expozic domorodé vesnice. Jejich reprodukci nyní cíleně omezuje a obě přeživší letošní mláďata jsou důsledkem patrně pozdě aplikovaných, případně nedostatečně působících, antikoncepčních implantátů. Do budoucna počítáme s expoziční skupinou těchto návštěvníky oblíbených zvířat, ale pokud dojde k oživení tohoto EEP, nebráníme se obnově chovu, včetně racionální aplikace managementu breed & feed / breed & cull. Lemuři rudočelí (*Eulemur rufifrons*) jsou v Jihlavě chováni již od roku 1984. Tehdy se jednalo o první lemury na Vysočině a pravděpodobně i jedny z prvních lemuru v Československu vůbec. V současnosti je tento taxon v evropských kolekcích (cíleně) opomíjen a i u nás jsme poslední mláďe úspěšně odchováli naposledy v roce 2016. Loni spojenému perspektivnímu francouzsko-polskému páru se letos narodilo první mláďe. Přestože se ho nepodařilo odchovat, skýtá tato událost potřebnou naději pro budoucnost. Ze Zoo Horní Pěna se k nám vrátil náš samec, který byl v roce 2012 po úhynu matky dokrměn ručně. Také jeho umístění v několika různých kolekcích jeho řádnému vývoji příliš neprospělo. Nicméně vzhledem k velkému nedostatku těchto lemuru, zejména samic, jsme se rozhodli zkusit pracovat i s takovýmto jedincem. Po nelehkém počátečním období, kdy si zvíře zvykalo na nové prostředí, chovatele a denní režim,

vari červených (*Varecia rubra*)

se ho nakonec podařilo v zázemí Modety spojit s mladou samičí dovezenou loni z francouzské Zoo Asson. Třetí, starý pár již patrně dožije na vlastním ostrově u Lemuřince. Chovný pár vari červených (*Varecia rubra*) držíme na Lemuřinci, kde mají k dispozici vlastní venkovní výběh se vzrostlým dubem. Samice porodila trojčata, z nichž přežilo pouze jedno, které se podařilo zdárně odchovat. Odrůstající samice, která čekala v zázemí Modety na doporučení koordinátora EEP k přesunu, byla hned zkraye roku odvezena do německé Zoo Wuppertal. Počet jedinců maki Goodmanových (*Microcebus lehilahytsara*), vlajkového taxonu společného EEP pro maki, se stabilizoval. V průběhu roku jsme bohužel zaznamenali úhyn mladého samce, kterého jsme loni dovezli z německé Zoo Kolín nad Rýnem. Pitevni nález potvrdil bakteriální bronchopneumonii a kvasinkovou dermatitis, nicméně tento jedinec se od počátku jevil jako celkově menší a slabší. Bohužel ani letos se nám tento taxon nepodařilo vůbec rozmnožit. Většina našich zvířat je umístěna ve speciálně pro ně navrženém, vyrobeném a podle potřeby variabilně nastavitelném klecovém systému v zázemí staré karantény a dva mladí samci jsou v noční expozici na Lemuřinci. Ohrožené outloně malé (*Xanthonycticebus pygmaeus*) dlouhodobě chováme v zázemí ve třech párech. Původní chovný pár, který zatím stál za všemi odchovy v naší zoo (devět mláďat!), se v tomto roce jako jediný nerozmnožil. Smutnou událostí se navíc stal ke sklonku roku fakt, že jsme museli přistoupit k eutanázii původního chovného samce, a to z důvodu neoplazie štítné žlázy, susp. prorůstající do průdušnice. S koordinátorem EEP momentálně jednáme o možnosti dovozu nového samce, neboť je stále žádoucí držet původní chovnou samici v reprodukci (i v jejím pokročilém věku). Po tomto páru u nás zůstávali dva mladí samci, které jsme během roku odvezli do francouzské Zoo Lyon a polské Zoo Krakov. Další dva páry jsou utvořeny z našich odchovaných samic (*2018, 2019) a samců pocházejících ze Zoo Děčín a ruské Zoo Moskva. Od těchto párů jsme se dosud nedočkali mláďat, pozorovány byly pouze porody neživotaschopných mláďat u jednoho páru. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli prohodit samce. Obě samice následně porodily a celkem odchovaly tři mláďata. Dlouholetou tradici zůstává chov drápkatých opic. S devíti taxony stojíme jako chovatelé na první příčce žebříčku v rámci UCSZOO. V roce 2023 jsme sestavili nový chovný pár kosmanů běločelých (*Callithrix geoffroyi*), který držíme v zázemí, a to v ubikaci na ředitelství. Na jaře i na podzim porodila chovná samice trojčata, přičemž (jak bývá obvyklé) se podařilo odchovat vždy jen dvojčata. Zajímavostí ovšem je, že jedno z trojčat žilo dlouhých 23 dní, než jsme jej našli na zemi bez známek života. Celkově se skupina rozrostla na osm jedinců. Kosman černovousý (*Callithrix penicillata*) je invazivní taxon, který ve volné přírodě konkuruje svým příbuzným, endemickým kosmanům uшатým (*Callithrix aurita*) a kosmanům žlutohlavým (*Callithrix flaviceps*) žijícím v Atlantickém lese; kromě toho meziproduktové křížení mezi druhy rodu *Callithrix* vede

k plodným potomkům, kteří jsou také schopni reprodukce. Z tohoto důvodu není doporučeno kosmany černovousé dále chovat v zoologických zahradách a dle stanovisek EAZA bychom s chovem měli skončit. Na počátku roku jsme drželi tři jednopohlavní skupiny, a to z důvodu úhynu chovné samice. Skupiny samců se podařilo odeslat do jiných chovatelských zařízení a skupina čtyř samic zůstala ve volných prostorách Tropického pavilonu. Jedna z nich si bohužel zlomila nohu a musela být utracena. Přestože tento druh není doporučen, rádi bychom získali výjimku a jako tradiční druh ho představovali v zoo i nadále. Lvíček zlatý (*Leontopithecus rosalia*) se řadí mezi ohrožené druhy a obývá jen velmi malé území Atlantického lesa na jihovýchodě Brazílie. V přírodě je ohrožený především ničením jeho přirozeného prostředí a nyní žije asi jen na dvou procentech původního areálu výskytu. V letošním roce jsme i nadále zůstali bez chovné skupiny a snažili se o umístění přebytečných zvířat. Úspěšně se podařilo umístit původní chovnou samici lvíčka do španělské Zoo Fuengirola. Tři odchovaní samci zůstávají pospolu bez jakýchkoli problémů, přičemž dříve vyčleněný samec žije společně s kosmany zakrslými (*Cebuella pygmaea niveiventris*). I on však dostane v následujícím roce novou šanci v belgické Zoo Cambron. Po těchto přesunech se budeme moci opět obrátit na koordinátora EEP s žádostí o sestavení nového chovného páru. Úspěšně také odchováváme tamaríny pinčí (*Saguinus oedipus*) a tamaríny vousaté šedavé (*Saguinus imperator subgriseus*). Druhý zmíněný taxon se rozrostl o tři mláďata. Posledním útočištěm pro starého (původního) chovného samce se stala skupinka kosmanů zakrslých (*Cebuella pygmaea niveiventris*). Až do posledních chvil se těšil plnému zdraví, v několika málo týdnech však viditelně scházel a poté, co přestal žrát, jsme ho v jeho 19,5 letech utratili. Bohužel se nám vůbec nedařilo u tamarínů bělovousých (*Saguinus mystax*), na které jsme se chtěli soustředit nejvíce, neboť počet chovaných jedinců byl tristní (10 zvířat) a držely je pouze čtyři evropské instituce – Zoo Jihlava, Zoo Olomouc, Zoo Praha a německá Zoo Magdeburg. Posledně jmenovaná zoo jako jediná odchovávala v roce 2021 tři mláďata, která jsme převezli do Zoo Olomouc a k nám. Zoo Praha se rozhodla ukončit chov, s kolegy z německé Zoo Magdeburg jsme se domluvili na přesunu jejich chovného páru, a tak všechna dostupná zvířata skončila u nás a v Zoo Olomouc. Jak již bylo řečeno, naším záměrem bylo dostat do reprodukce co možná nejvíce zvířat, aby tento taxon nezmizel z chovů nadobro. Rok 2024 se stal pro tento taxon katastrofálním. Rodičovský pár původem z německé Zoo Magdeburg nečekaně uhynul během jediného březnového dne. U jednoho zvířete se náhle objevily respirační problémy, okamžitě byla nasazena antibiotika, ovšem druhý den bylo zvíře nalezeno v agonickém stavu. Akutní průběh „čehosi“ zasáhl

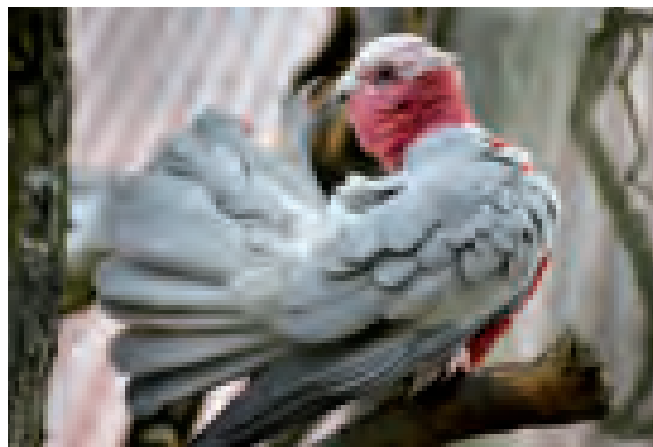

kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*)

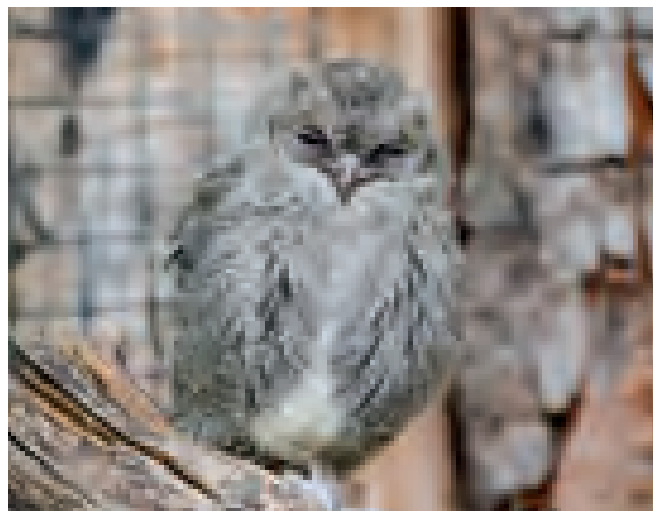
i druhé zvíře. Výsledek pitvy prokázal nález akutní pneumonie, chronickou kolitis a nespecifickou bakteriální infekci. Obávali jsme se průkazu bakterií *Yersinia sp.*, ale vzorky speciálně zaslané do jiné laboratoře vyšly negativní. U jedné samice, původem ze Zoo Praha, došlo k tržnému zranění rekta a vulvy. I přes revizi a nasazení antibiotik se rána zanítila a infekce se dostala do sedací kosti; samici jsme utratili. Čtvrtým tamarínem bělovousým, o kterého jsme přišli, byl náš starý chovný samec – dlouhodobě chřadl a my se rozhodli pro zdravotní eutanázii. Ve zkratce – během roku uhynuli / byli utraceni čtyři tamaríni. Osud tohoto taxonu v lidské péči tak visí na vlásku. Nejočekávanější událostí tohoto roku se pro nás stal příchod kriticky ohroženého druhu kočkodana Rolowayova (*Cercopithecus roloway*). Tito kočkodani jsou jedni z nejvíce ohrožených primátů světa a jejich počty ve volné přírodě stále klesají. Ve své domovině, Ghaně a Pobřeží slonoviny, jsou ohroženi ztrátou přirozeného prostředí a lovem. Svě území si označují hlasitým voláním, čímž se naneštěstí prozrazují pytlákům. Žijí v tlupách tvořených 15 – 20 jedinci. Bohužel ani stavy zvířat držených v lidské péči nejsou vysoké – jedná se o 34 kočkodanů chovaných ve 14 evropských institucích. Jeden pár na nás čekal v německém Tierparku Berlín již od dubna 2021, výstavba nové expozice se však zpozdila z důvodu krachu Sberbank, v níž tak uvisly finanční prostředky potřebné k vybudování venkovního výběhu. Po dlouhé prodlevě jsme nakonec kočkodany přivezli letos v září. Jedná se o samce narozeného v německé Zoo Duisburg (*2016) a samici původem z nizozemské Zoo Rhenen (*2017). Samice v mezičase v německém Tierparku Berlín dvakrát porodila, ani jednou se však mládě nepodařilo odchovat. Uvidíme, jak se jim bude dařit u nás. V létě letošního roku jsme bohužel museli přistoupit k eutanázii samice kočkodana Lowého (*Cercopithecus lowei*). Jednalo se o třináctiletou samici, u které byl diagnostikován neoperovatelný nádor na děložním čípku. Po tomto zjištění jsme se obratem domluvili s kolegy ze Zoo Dvůr Králové nad Labem na dovozu jejich pětileté odchované samice, a to v den utracení naší samice tak, aby samec nezůstal ani jediný den sám. Partnerem nově přichozí samice je její přímý bratr (*2017), jiné zvíře držené v lidské péči není k dispozici. O prvoodchov v historii zoo se postaraly guerézy běloramenné (*Colobus polykomos*). Tyto nádherné starosvětské primáty chováme od roku 2015, ovšem první dvě samice jsme získali až v roce 2020. Obě dvě pocházejí z německé Zoo Duisburg a byly spojeny se samcem z britské Zoo Paignton. Přestože bylo vícekrát pozorováno páření, žádného odchovu jsme se po dobu tří let nedočkali. Nemůžeme s jistotou říci, zda byl na vině samec, či pouhopouze nízký věk samic; každopádně jsme se rozhodli pro výměnu samců. Nově byl se samicemi seznámen samec původem z britské Zoo Blackpool (*2012), který byl po delší dobu držen sám a dle doporučení koordinátora EEP je stejně vhodný na dopárování samic jako samec z britské Zoo Paignton. Po roce společného soužití porodila starší samice krásné zdravé mládě! Na společné péči se podílí i druhá samice; neurvalé předávání a manipulace s mládětem se jeví jako standardní péče o potomstvo. Více o chovu gueréz běloramenných v naší zoo se dočtete v samostatném příspěvku chovatelky Martiny Kopečné.

PTÁCI

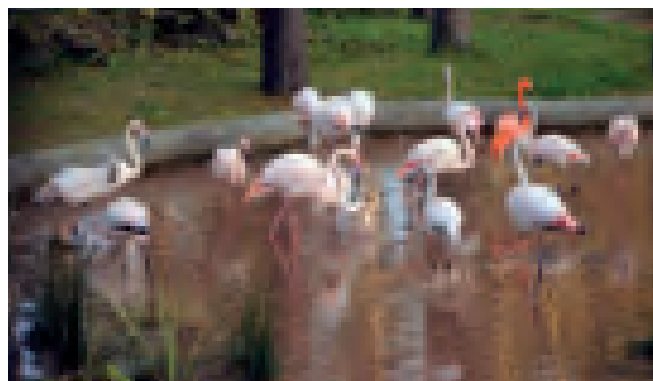
Nově se v naší kolekci objevili hvízdáci chilští (*Mareca sibilatrix*), pár z německých Zoo Köthen a Zoo Rostock doplnil stávající osádku vodních ptáků v průchozí voliére. Dále přibyl labuť velká (*Cygnus olor*), trvale hendikepovaný pár ze ZS Pavlov je s dalšími vrubozobými držený na rybníce, a kakadu růžový (*Eolophus roseicapilla*), pár z německé Zoo Stuttgart rozšířil pestrost australských papoušků prezentovaných na Australské farmě. Po krátké přestávce se k nám vrátil i kasuár přílbový (*Casuarus casuaris*), konkrétně samec ze španělské Zoo Estepona. Samice z polské Zoo Varšava, která se k němu měla připojit, bohužel v souběhu více faktorů, zejména granulomatozního zánětu a dystrofie jater, uhynula během přepravy. Naopak jsme se po útoku škodné rozloučili, snad pouze dočasně, s kriticky ohroženými bažanty Edwardsovými (*Lophura edwardsi*). Rosely žlutobřiché (*Platy-*

kakadu růžový (*Eolophus roseicapilla*)

výreček malý (*Otus scops*)

Smišené hejno plameňáků v lotyšské Zoo Riga

cercus caledonicus) uhynuly nenadále z ne zcela jasných zdravotních příčin. A poslední orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), konkrétně samice, která k nám byla před lety dočasně umístěna ze Zoo Ostrava k socializaci, se konečně dočkala a byla na základě doporučení koordinátora EEP přesunuta do italské Zoo Valcorba. Lze říci, že již tradičně se opět úspěšně rozmnožili husy kuří (*Cereopsis novaehollandiae*), zrzohlávky peposaka (*Netta peposaca*), plameňáci růžový (*Phoenicopterus roseus*), lori horší (*Trichoglossus moluccanus*),

seriemy rudozobé (*Cariama cristata*) a opakovaně i kriticky ohrožení latami vlašťovčí (*Lathamus discolor*) a výřečci malí (*Otus scops*). Poprvé v novodobé historii zahrady se nám vylíhla kuřata emu hnědých (*Dromaius novaehollandiae*). Z původních pěti kuřat náš mladý samec, který se všechno teprve učí, odvodil tři. Ze Zoo Ostrava jsme si přivezli dvě mladé samice nandu pampových (*Rhea americana*), které dopárovaly dva naše starší samce. Tito velcí nelétaví ptáci pohlavně dospívají ve dvou až třech letech a být to pro nás není prioritní taxon, tak v následujících letech jejich odchovy očekáváme. U nás dříve odchovaní plameňáci růžoví (*Phoenicopterus rosalia*) letos významně posílili hejna v Zoo Hodonín, lotyšské Zoo Riga a francouzské Zoo Peaugres.

PLAZI

Nově návštěvníkům představujeme dlouhokrčky McCordovy (*Chelodina mccordi mccordi*), které jsme získali před dvěma lety ze Zoo Brno a německé Zoo Karlsruhe a drželi je v zázemí. Prvopočátečním záměrem bylo chovat je ve velké nádrži společně s anténovcem pruhovaným (*Pseudoplatystoma fasciatum*), piarakty plodožravými (*Piaractus brachipomus*), glyptopery velkoplotvými (*Pterygoplichthys gibbiceps*) a emydurami červenobříchými (*Emydura subglobosa*). Toto rozhodnutí však bylo velmi nešťastné – přestože emydury byly ve srovnatelné velikosti jako dlouhokrčky, setkání s anténovcem se stalo některým ze čtyř želv osudným. S největší pravděpodobností si sumec na jedné či dvou pochutnal (nalezeno bylo jedno torzo kostry), ostatní utekly. Po několika měsících jsme dvě našli zahrabané v záhoně (jednu dokonce v druhém patře pavilonu!). Přesunuli jsme je do zázemí, kde našťásti zůstaly malé dlouhokrčky, které jsme si vzhledem k velikosti netroufli pustit do bazénu. Tato kriticky ohrožená želva je endemitem ostrova Roti u Timoru, kde obývá ve dvou nebo třech oddělených populacích velmi malý areál (70 km²). Přírodním biotopem jsou sladké vody (mělká jezírka, mokřady, rýžová pole). Její jméno je odvozeno od dlouhého krku, který neumí zatahnout do krkyně, ale skládá ho esovitě k jeho okraji. Ploché krkyně je hnědavý až šedozelený, se světlým okrajem. Největším ohrožením, které může v krátké době vést k jejímu vyhubení, je znečišťování vodních zdrojů, lov na maso či nadměrný odchyt pro trh s domácími zvířaty. Abychom mohli tento fascinující druh prezentovat široké veřejnosti, ukončili jsme chov anakond velkých (*Eunectes murinus*) a jejich expozici přenechali dlouhokrčkám. Společně s želvami tu můžeme pozorovat čtyři druhy nově držených duhovek – duhovku „Kali-Tawa“ (*Melanotaenia sp. „Kali-Tawa“*), duhovku Boesemanovu (*Melanotaenia boesemani*), duhovku malou (*Melanotaenia parva*) a duhovku třípruhou (*Melanotaenia trifasciata*). Nad nimi ve větvích se pohybují bazilišci zelení (*Basiliscus plumifrons*). Druhým nově přichozím taxonem jsou scinci Gerrardovi (*Tiliqua gerrardii*), které jsme přivezli z dánské Zoo Kodaň. Jedná se o skupinu pěti zvířat, kterou doposud držíme v zázemí. Tito scinkové jsou endemité východní Austrálie; žijí v lesích, kde se ukrývají v listí, dutých kmenech či ve štěrbinách skal. Díky svému štíhlému tělu se snadno a rychle zahrabou v hustém podrostu. Své silné čelisti využívají pro drcení ulit plžů. Po roce opět můžeme vyzdvihnout odchov tří želv tlustohrdých (*Siebenrockiella crassicolis*), které jsou ve volné přírodě ohrožené a jejich počty se neustále snižují; domovem této želvy jsou pomalu tekoucí a stojaté vody jihovýchodní Asie. V současné chvíli jsme z jedenácti evropských zoo na první příčce v počtu chovaných jedinců. Mimo naši zoo tento taxon rozmnožila i Zoo Praha a německá Zoo Neuwied. Snad nikdy nezazněla ve výroční zprávě zmínka o želvách nádherných (*Trachemys scripta*). Tyto vodní želvy držíme pouze z důvodu, že se jedná o invazní druh, který je velmi nebezpečný pro faunu ČR a podléhá povinné registraci, kterou bylo nutno provést do 31. 12. 2022. Znamená to, že jakékoli přesuny těchto želv jsou zakázány (zákaz dovozu a převozu v rámci EU, uvádění na trh, zákaz držení, chovu, rozmnožování a vypouštění do volné přírody) a ke všem žijícím jedincům by měli mít jejich majitelé patřičná

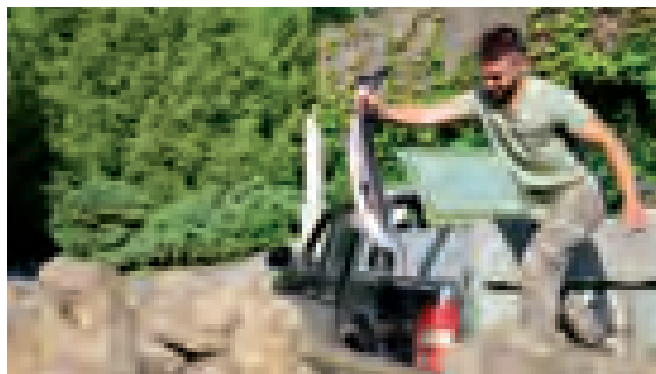
potvrzení registrace u AOPK ČR. Želvy v zoo pouze shromažďujeme, dále nechováme. V loňském roce jsme se radovali z prvoodchovu aligátorů čínských (*Alligator sinensis*), letos se tento velký úspěch zopakovat nepodařilo. Přestože bylo pozorováno velmi intenzivní páření, samice se nikterak zvlášť nezajímala o hnízdo a žádná vejce nenakladla. Čtyři loňská odchovaná mláďata chováme v zázemí, do listopadu byla držena všechna pohromadě. Samostatný článek od chovatelky Petry Škárkové shrnuje odchov dvou mláďat leguánů fidžijských (*Brachylophus fasciatus*). V roce 1996 jsme získali historicky první pár leguánů kubánských (*Cyclura nubila nubila*), od kterých se podařilo odchovat více než 30 mláďat. Před čtyřmi lety uhynula chovná samice a my se rozhodli přenechat chovného samce kolegům ze Zoo Děčín. Z odchovaných leguánů jsme si ponechali několik jedinců a dovezli si nepříbuzné leguány z německé Zoo Neuwied. Dle morfologických znaků jsme si nechali dvě zvířata, domnělý pár. Bohužel se nakonec ukázalo, že se jedná o dvě samičky, a tak jsme požádali kolegy ze střední chovatelské školy, kam byla přebytečná zvířata deponována, o návrat jednoho samce. Přestože jsme dříve chovali pár, rozhodli jsme se ponechat trio. Pro zlepšení welfare držených leguánů jsme jim poskytli větší expozici, která je bohatě vydrvena a zaručuje zvířatům dostatečný prostor k pohybu. Stejně tak jsme přemístili do větší expozice varany novoguinejské (*Varanus salvadorii*), kteří patří mezi největší ještěry na světě. Tito varani mohou dosáhnout délky až tří metrů, přičemž zhruba dvě třetiny délky tvoří ocas. Pohybují se převážně v korunách stromů, při šplhání jim pomáhají velmi ostré zahnuté drápy a ovíjivý ocas. Jejich domovem se stala ubikace, kterou původně obývali chvostani bělolící (*Pithecia pithecia*); ty jsme přesunuli do zázemí. Dalo by se říci, že samice scinků šalomounských (*Corucia zebrata*) jsou nedostatkovým zbožím. Přestože odchovy těchto skupinově žijících scinků považujeme za tradiční, po dlouhé tři roky se nám nedařilo dopárovat cenného samce pocházejícího ze švýcarské Zoo Bern, který je jako jediný zcela nepříbuzný na ostatní naše chovaná zvířata. Na počátku roku se podařilo domluvit příchod jedné samice od soukromého chorvatského chovatele. Spojování scinků však nedopadlo dobře, samec samici po dvou týdnech napadl a ukousl jí dva prsty na zadní končetině. Rány byly ošetřeny a pravidelně revidovány. Čím častěji se však se samicí manipulovalo, tím více odmítala jakékoli krmení. Kontroly jsme tedy omezili na minimum, což sice pomohlo v přijímání potravy, avšak rána se zanítla a samice po čtyřech měsících uhynula na celkovou sepsi. První odchov se podařil u scinků ohnivých (*Lepidothyris fernandi fernandi*), pět mláďat se vylíhlo přímo v expozičním teráriu. Ze tří druhů paredur se podařilo odchovat mláďata u paredur ibitských (*Paroedura ibityensis*) a paredur ozdobných (*Paroedura pictus*), které se mimo jiné volně pohybují na Tropicckém pavilonu. Za tradiční považujeme odchovy hroznýšovců jamajských (*Chilabothrus subflavus*) a portorických (*Chilabothrus inornatus*). Oproti minulým rokům se však nesnažíme o odchov velkého počtu mláďat, neboť zájem o tyto hady je čím dál menší. Navíc rozkrmování mláďat hroznýšovců jamajských je velmi náročné a nákladné a úmrtnost zvířat v první roce života je velká. Během posledních pěti let jsme u užovek červenohlavých (*Orthriophis moellendorfi*) neodchovali žádná mláďata, neboť jsme stále ne našli vhodné prostory pro zimování. Protože se jednalo o krásné a velké dospělé hady, kteří dříve byli zapojeni do reprodukce, domluvili jsme se s kolegy z chorvatské Zoo Záhřeb, že jim je přenecháme a s chovem tohoto taxonu skončíme. Během podzimních a zimních měsíců jsme se pustili do výměny osvětlení v jednotlivých expozičních teráriích Tropicckého pavilonu. Kvalitní zdroj světla ocení nejen zvířata, ale daří se zde mnohem lépe i rostlinám a násobně se zlepšil celkový dojem expozic. Nově si tak polepšili například varani Mitchellovi (*Varanus mitchelli*), které jsme doposud drželi pouze v zázemí. Jedná se o kriticky ohrožený druh, jehož odchovy jsou více než žádoucí. S výměnou světel budeme pokračovat i v následujícím roce.

OBOJŽIVELNÍCI

Nově přichozím druhem je endemická rákosníčka běloskvrnná (*Heterixalus alboguttatus*). Domovinou této třicentimetrové žabky jsou tropické lesy, křovinaté oblasti a mokřady Madagaskaru; zároveň je schopna se adaptovat na prostředí ovlivněné lidskou činností, jako jsou rýžová pole a další zemědělské plochy. Je aktivní v noci, přes den se sluní na listech. Skupinu devíti rákosníček chováme ve dvou skupinách, jednu v expozičním terériu Hacienda Escondido a druhou v zázemí. Odchovat se podařilo 40 pralesniček; jedná se o umělý odchov, kdy jsou vajíčka inkubována při teplotě 27°C. O odchované pralesničky byl poměrně velký zájem, zatím jsme naplnili poptávku ze Zoo Hluboká, francouzské Zoo Mulhouse a lotyšské Zoo Riga. Z pralesniček jsme dále odchováli pralesničky azurové (*Dendrobates azureus*) a pralesničky harlekýn (*Dendrobates leucomelas*). S chovem pralesniček pruhovaných (*Phylllobates vittatus*) jsme naopak skončili, neboť se jedná v chovech o běžně zastoupený druh.

RYBY

V letošním roce jsme, snad již natrvalo, obsadili expozici s vodní nádrží umístěnou naproti Šelminci. Tento prostor byl původně vybudován pro tučňáky, následně přebudován a poté využíván pro tuleně. Nutno říci, že chov ani jedněch nebyl nijak úspěšný. Specifika tohoto místa, zejména jeho značná otevřenost s existujícími především přírodními bariérami spolu s omezenou propojeností vnějších a přiléhajících vnitřních prostor, nás nakonec přivedla k nápadu na jeho osazení pěti druhy euroasijských jeseterů. Konkrétně se jedná o jesetera hvězdnatého (*Acipenser stellatus*), jesetera malého (*Acipenser ruthenus*), jesetera ruského (*Acipenser gueldenstaedtii*), jesetera sibiřského (*Acipenser baerii*) a vyžu velkou (*Huso huso*) v počtu osmnácti jedinců. Ryby původem z komerčního chovu nám bezplatně poskytl Šimon Sedlák z Velkého Meziříčí. O jednoho z menších jeseterů hvězdnatých jsme bohužel krátce po vypuštění nešťastnou náhodou přišli. Vplaval nebo byl stáhnut do filtrace. Obratem jsme nasávací vpust upravili tak, aby k podobnému incidentu již v budoucnu dojít nemohlo. Jeseteři jsou považováni za živoucí fosilie. Na Zemi se objevili před více než 200 miliony lety a zažili tedy i éru dinosaurů. Od té doby se jejich vzhled nijak výrazně nezměnil. Nyní je většina z nich vysoce ohrožena převážně kvůli nadměrnému lovu pro výrobu pravého čili černého kaviáru, luxusní delikatesy z lehce nasolených jiker. Ohroženi jsou také pokračujícím znečišťováním povrchových vod a s tím související ztrátou vhodných přirozených biotopů.

Vypouštění dovezených jeseterů

SUMMARY

In 2024, the Animal Management department consisted of six sections (Tropical House & Callitrichids, African House & Prosimians, Hoofed Mammals & Domestic Animals, Small Mammals & Birds, Primates & Small Felines and Carnivores); the staff counted twenty five individuals – twenty one animal keepers, an operations engineer, an animal registrar and two curators. Most importantly, we hired a new colleague to serve as an alternate, covering sudden outages or special needs throughout the department. Enthusiastic volunteers, interns and trainees regularly cooperate with the zoo. At this point, we would like to thank both the above-mentioned persons for how we coped with one busier year. We appreciate your often above-standard commitment!

SMALL MAMMALS

We said goodbye to two taxa of small mammals in 2024, namely the Palestine spiny mouse (*Acomys dimidiatus dimidiatus*), a site endemic species native to Petra, Jordan, and the Brazilian guinea pig (*Cavia aperea*). The eastern wallaroo (*Osphranter robustus robustus*) stock has been continuing well, seeing the success in the form of six recorded births; as the young grew up in the enclosure, we could observe the development of sexual dimorphism in colouration: the males turned dark brown to black while females were greyish. We bred and reared one more batch of long-nosed potoroos (*Potorous tridactylus apicalis*) and rufous bettongs (*Aepyprymnus rufescens*). The zoo is also an important transit site for these species, as well as for Ogilby's brush-tailed rat-kangaroos (*Bettongia penicillata ogilbyi*); for the last-mentioned species, the European-wide stock is managed by a Jihlava-based EEP coordinator. We recorded the birth of three brush-tailed marsupial rats (*Dasyuroides byrnei*) before the end of the year, which, if successfully reared, will be of considerable benefit to the entire small population of these smallest carnivorous marsupials kept in Europe. A female New Guinea ground cuscus (*Phalanger gymnotis leucippus*) was born and taken to Riga Zoo, Latvia, after weaning. The recent intense focus on the common gundi (*Ctenodactylus gundi*) has been bearing its fruit; the animals have successfully reproduced again, and it seems that early next year we will be able to set up three pairs of these attractive desert rodents. The critically endangered Malagasy giant rat (*Hypogeomys antimena*) is the flagship and priority species of our collection of small mammals. These endemics survive in the last two regions on the west coast of Madagascar. However, even there they are under increasing pressure, and unfortunately, it may easily happen in the near future that these blocks of forest are completely destroyed and all the wild *votsots* will disappear with them. We currently keep these animals in three groups and have had eight animals born, six of which have been reared with success. The larger family can be easily seen in one of the nocturnal exhibits of the African House, while the other one is occupied by males produced in Jihlava, who are quietly growing up before their expected move to new breeding facilities. In 2022, we brought a pair of lowland paca (*Cuniculus paca*) into the zoo, which we got from the German zoos in Neuwed and Schönebeck (Elbe). So far, we have not seen any young, and the male has started to have problems with its teeth, and the lower, inflamed, gnawing teeth had to be extracted. The male remains under the permanent supervision of a veterinarian. For this reason, we decided to move the female to the Swiss zoo of Kerzers, where they have many years of experience with keeping these attractive animals. We seek to focus on the keeping of the Southern Luzon giant cloud rat (*Phloeomys cumingi*). It is still true that this is a much underrepresented species in zoos; it is now held in our zoo and Pilsen, Prague and Ostrava zoos. We managed to breed and rear two animals in 2024, but unfortunately, still only from one pair. Due to its rarity, this species is kept behind the scenes. More additions also arrived in the stock of the western tree hyrax (*Dendrohyrax dorsalis*), with as many as four animals born, of which three do well at the moment, and one of our formerly produced young males was handed over to the colleagues in Pilsen. In the visitor area of the Amazon House, visitors can watch the two-toed sloth (*Choloepus didactylus*) directly overhead. This is a breeding pair (with young). The female gives birth to one young at a time, which it carries on its belly. From our previous experience, we knew that the moment a female starts to give birth, it chases the older young animal away. In 2024, however, we witnessed a non-standard situation. The female gave birth in October while it still had its yearling with it and did not mind. The yearling, however, without hesitation, mercilessly threw its younger sibling to the ground at the age of one month to regain its privileged position on its mother's chest. Fortunately, the little one was unharmed; we returned it immediately to the breeding female and moved the one-year-old animal to the bearded emperor tamarin (*Saguinus imperator subgriseus*) exhibit. The sire stays with the female throughout the breeding period, although sloths are solitary animals in the wild and only meet during the breeding season. After three years, the southern three-banded armadillo (*Tolypeutes matacus*) bred once again. In the stock of the long-eared hedgehog (*Hemiechinus auritus*), we are still tackling the issue of a very high mortality of young, with only two of eleven born surviving. An unidentified viral infection is suspected, but we have not yet been able to cope with the causes and consequences of the problem, despite enormous efforts. In recent years, breeding efforts were rather ignored for the northern tree shrew (*Tupaia belangeri*). Unfortunately, this is a Europe-wide trend, with the number of animals in zoos decreasing. In Jihlava, we set up two pairs, both kept behind the scenes in facilities shared with the Southern Luzon giant cloud rat (*Phloeomys cumingi*) and the Northern Luzon giant cloud rat (*Phloeomys pallidus*).

HOOFED MAMMALS

Perhaps the most joyful event of 2024 was the birth of a baby pygmy hippo (*Choeropsis liberiensis*). This is the fourth cub bred since 1987! The mother is our last female produced (2006), related to a male from the Portuguese zoo of Santo Inácio. In the group of the lowland nyala (*Tragelaphus angasi*), two animals were born once again, a male and a female, and two females born last year were taken to the German zoo of Rostock. We took two females of the Nile lechwe (*Kobus megaceros*) born in 2022 to the newly established group in Karlsruhe Zoo, Germany, and we plan to bring a new breeding male next year. Due to the deteriorating condition, we were forced to cull a male Nubian giraffe (*Giraffa camelopardalis camelopardalis*). The last one, a 13-year-old male reticulated giraffe (*Giraffa reticulata*), was left in the exhibit and later recommended by the EEP coordinator for transfer to Dvůr Králové nad Labem Zoo. This is expected to happen next spring, and we will see how the story of giraffes in Jihlava will develop further. We started the stock of the alpaca (*Vicugna vicugna* f. *pacos*) three years ago. In 2024, two females were born, one of them being weaker, smaller and less active from the very birth. After deworming against coccidia and with supportive treatment, its health improved significantly, and it seems that it will be reared with success as well. The Chacoan peccaries (*Catagonus wagneri*) also thrived, with three more animals born in 2024; two were reared with success. We took the older of the males produced to the German zoo of Nuremberg, where two females were waiting for it.

CARNIVORES

After 15 years, we successfully bred and reared a cub of the Caucasian leopard (*Panthera pardus tulliana*). The mother is a female imported in 2022 from the Polish zoo of Gdansk; it gave birth for the very first time at the age of 13. We were afraid of combining the female with a young male from the Polish zoo of Plock, because the male had killed the previous female. In 2023, however, this male suffered from very hard toxoplasmosis. Perhaps the health problems, but also the previous experience of the female from cohabitation with a male, helped the successful uniting, and in May 2024, twins were born, male and female. The male, however, was much smaller, not so vital and after four weeks it suddenly disappeared completely. Fortunately, the female is thriving under the excellent care of its (primiparous) mother. The female snow leopard (*Panthera uncia*) from the last recent litter (2018) became another primiparous mother in 2024. The sire is a male imported from the French zoo of Thoiry. Of the two cubs born, we bred and reared one, a male. Unfortunately, the male serval (*Leptailurus serval*) failed to mate with the female for the second time. After biting an adult female imported from Ostrava Zoo to death, it will be finally kept only as an exhibit animal. For capacity reasons, we decided to send one of the adult females of the caracal (*Caracal caracal*) to the Hungarian zoo of Miskolc, and we returned to only one breeding pair. Three kittens were born in 2024 and will go to Prague Zoo, Ostrava Zoo and the last one to Dresden Zoo, Germany, at the beginning of 2025. Our breeding female Carpathian lynx (*Lynx lynx carpathicus*) was recommended by the EEP coordinator to be transferred to the Italian zoo of Bussolengo, thus temporarily interrupting the breeding of this taxon. In contrast, with the departure of the female bobcat (*Lynx rufus*) to Bitovany Zoo, we definitely finished this taxon, and its forest exhibit is completely renovated for red pandas (*Ailurus fulgens fulgens*). After long efforts, we managed to send our two-year-old bred female Yucatan margay (*Leopardus wiedii yucatanicus*) to the British zoo of Port Lympne. Subsequent pairing and immediate mating of our breeding animals is a promise of another early birth next year. The year was very successful for the Gordon wildcat (*Felis lybica gordonii*), a species whose taxonomic status is still not clearly agreed upon among experts. As our zoo has long held the largest number of individuals of this taxon in Europe, we consider it necessary to try to further maintain a meaningful population in captivity. In 2024, we successfully bred seven kittens in four litters. In the summer, we had to euthanise the founder male Arabian sand cat (*Felis margarita harrisoni*) because its health had deteriorated rapidly over several weeks, and blood results showed chronic kidney failure. After an agreement with the EEP coordinator, we brought a young 2-year-old male from Nesles Zoo, France, to try to reproduce our 6-year-old female, although the chances are not very good. After several months of preparations and delays, we finally managed to import two jungle cats (*Felis chaus*) from the Israeli zoo of Negev. The older female (originally from the wild) left for Miskolc Zoo, Hungary, after a month-long quarantine; we kept its daughter. We have been keeping this species for a long time and would like to continue, as only a handful of European zoos are dedicated to this taxon. For other small felines, we managed to breed and rear two Amur leopard cats (*Prionailurus bengalensis euptilurus*), which is a happy piece of news, because our breeding female comes from the zoo of Novosibirsk, Russia, and its involvement in breeding is genetically very valuable. In 2025, we would like to present this species to visitors in exhibits newly adapted for small felines. Unfortunately, we did not repeat last year's success in breeding striped hyenas. The female died as a result of the prenatal death of the foetus. Based on the EEP coordinator's recommendation, we took two of the females we produced to Dvůr Králové nad Labem Zoo and Lisieux, France. The last one, due to the pressing shortage of unrelated animals in the European population, stays with the sire.

PRIMATES

After the departure of one of the older males of the Garnett's greater galago (*Otolemur garnettii*) to Ostrava Zoo and the subsequent import of a young female from Riga Zoo, Latvia, we set up a promising pair in the nocturnal exhibit of the African House. After six years of success and disappointment, we have to say that we have failed with respect to the thick-tailed greater galago (*Otolemur crassicaudatus*). The last, rather old breeding

female was put on loan to Dvůr Králové nad Labem; later on, the animal died there. Our remaining male, who was still paralysed despite some improvement, died due to an extremely strong epileptic seizure before the end of the year. Initially joyful anticipation of a potential birth as we observed the rounding female Sambirano lesser bamboo lemur (*Haplemur occidentalis*), finally ended in great sadness after its death due to cysticercosis, confirmed by massive invasion of the developmental stages of tapeworms *Cysticercus longicollis* (*Taenia crassiceps*) on visceral serosa and in the lung parenchyma. A family group of the ring-tailed lemur (*Lemur catta*) can be found in the exhibit mimicking a local settlement in the species' habitat. Their reproduction is now purposely restricted, and the two surviving animals born in 2024 are probably the result of contraceptive implants applied late or not working well enough. In the future, we expect an exhibit group, appreciated by the visitor, but if this EEP is revived, we are not opposed to the resumption of breeding efforts, including the rational application of breed & feed / breed & cull management strategies. Red-fronted brown lemurs (*Eulemur rufifrons*) have been kept in Jihlava since 1984. Currently, this taxon is (purposely) neglected in European collections, and we successfully bred and reared the last juvenile in 2016. Last year, the promising French-Polish couple had their first offspring (one animal) in 2024. Although it was not possible to breed the male with success, this event offers the necessary hope for the future. From Horní Pěna Zoo, a male returned to Jihlava, which we finally managed to put together with a young female imported last year from the French zoo of Asson. There is a breeding pair of the red ruffed lemur (*Varecia rubra*) kept at the Lemur House. The female gave birth to triplets, of which only one survived and was successfully reared. In contrast, the number of individuals of the Goodman's mouse lemur (*Microcebus lehilahytsara*), the flagship taxon of the joint mouse lemur EEP, has stabilised. Unfortunately, this taxon did not reproduce at all in 2024. The majority of our animals are housed in a specially designed, manufactured and variable cage system at the old quarantine house behind the scenes; two young males are located in the nocturnal exhibit at the Lemur House. We have been keeping the endangered pygmy slow loris (*Xanthonycticebus pygmaeus*) behind the scenes for a long time. The two pairs are formed from females produced in Jihlava (2018, 2019) and males coming from Děčín Zoo and the Russian zoo of Moscow. Both of the females gave birth to their first offspring in 1977. The callitrichid collection remains a long-standing tradition. With nine taxa, we as holders stand at the top of the UCSZO ranking. In 2023, we established a new breeding pair of the Geoffroy's marmoset (*Callithrix geoffroyi*), which we keep behind the scenes, and the group has grown to eight individuals in total. The black-eared marmoset (*Callithrix penicillata*) is an invasive taxon in South America and is no longer recommended to be kept in zoos; a group of three females remains in the open spaces of the Tropical House. For the golden lion tamarin (*Leontopithecus rosalia*), we have remained without a breeding group in 2024, and we are seeking to place surplus animals. We also keep cotton-top tamarins (*Saguinus oedipus*) and bearded emperor tamarins (*Saguinus imperator subgriseus*) with success. The second-mentioned taxon has grown by three young animals. Unfortunately, we did not do well at all as regards the moustached tamarin (*Saguinus mystax*), which we wanted to focus on most, but 2024 became a disastrous year for this taxon. The parent pair, originally from the German zoo of Magdeburg, died unexpectedly in one day in March. One female, originally from Prague Zoo, suffered a laceration to its rectum and vulva. Despite reviewing and applying antibiotics, the wound became infected, and the infection entered the ischium, so we euthanised the female. The fourth tamarin we lost was our old breeding male – the male had been wasting away for a long time, and we decided to have the male medically euthanised. The fate of this taxon in captivity hangs in the balance. The most anticipated event of this year for us was the arrival of the critically endangered Roloway monkey (*Cercopithecus roloway*). The pair had been waiting in Tierpark Berlin, Germany, for us to come since April 2021, but the construction of the new exhibit was delayed, and after a long idle period, we finally brought the primates in September. The male was born in Duisburg Zoo (2016) and the female was born in Rhenen Zoo (2017). The first breeding success in the zoo's history was made by the king colobus (*Colobus polykomos*). We have been breeding these beautiful Old World primates since 2015, but we only acquired our first two females in 2020. A male originally from Blackpool Zoo (2012), who had been kept alone for a long time, was newly introduced to the females. After a year of living together, the older female gave birth to a beautiful, healthy animal!

BIRDS

Chiloe wigeons (*Mareca sibilatrix*) were a new addition to the collection, complementing the existing aquatic bird population in the walk-through aviary, along with the mute swan (*Cygnus olor*), a permanently disabled pair from Pavlov Wild Animal Centre, and the diversity of Australian parrots at the Australian Farm exhibit was enlarged by the galah (*Eolophus roseicapilla*). After a short break, the southern cassowary (*Casuarus casuarus*) returned to Jihlava – a male from the Spanish zoo of Estepona. The female from the Warsaw Zoo, Poland, unfortunately, died during transport due to a combination of several factors. On the other hand, after the pest attack, we said goodbye, perhaps only temporarily, to the critically endangered Edwards's pheasant (*Lophura edwardsi*). Green rosellas (*Platycercus caledonicus*) died suddenly due to unclear health reasons. The last remaining white-tailed eagle (*Haliaeetus albicilla*) – a female – was finally moved to the Italian zoo of Valcorba. Traditionally, the Cape barren geese (*Cereopsis novaehollandiae*), the rosy-billed pochard (*Netta peposaca*), the greater flamingo (*Phoenicopterus roseus*),

the Swainson's lorikeet (*Trichoglossus moluccanus*), the red-legged seriema (*Cariama cristata*) and, repeatedly, the critically endangered swift parrot (*Lathamus discolor*) and the scops owl (*Otus scops*), all produced offspring with success. For the first time in the modern history of the zoo, chicks of the emu (*Dromaius novaehollandiae*) hatched. From the Ostrava Zoo, we obtained two young females of the greater rhea (*Rhea americana*), which complemented our two older males. Greater flamingos (*Phoenicopterus roseus*), previously bred and reared in Jihlava, significantly reinforced the flocks in Hodonín Zoo, the Latvian zoo in Riga and Peaugres Zoo, France, in 2024.

REPTILES

We present a new species to visitors – the Roti Island snake-necked turtle (*Chelodina mccordi mccordi*), which we had been keeping behind the scenes. This critically endangered turtle is endemic to the island of Roti off Timor, where it inhabits a very small area (70 square km). The biggest threat that can lead to its extinction in the short term is the pollution of water sources, hunting for meat or over-capture for the pet market. To present this fascinating species to the general public, we stopped the green anaconda (*Eunectes murinus*) and left its display to the snake-necked turtles. Together with the turtles, we can observe four species of four new species of the dwarf rainbowfish – the Kali-Tawa rainbowfish (*Melanotaenia* sp. Kali-Tawa), the Boeseman's rainbowfish (*Melanotaenia boesemani*), the Lake Kurumoi rainbowfish (*Melanotaenia parva*) and the banded rainbowfish (*Melanotaenia trifasciata*). The second new taxon involves the pink-tongued skink (*Tiliqua gerrardii*), endemic to eastern Australia, which we brought from Copenhagen Zoo, Denmark. This is a group of five animals that we keep behind the scenes so far. After one year, we can again highlight three black marsh turtles (*Siebenrockiella crassicolis*) produced, a species endangered in the wild with numbers constantly decreasing; the range of this turtle is the slow-moving and stagnant waters of Southeast Asia. At the moment, we are the first out of eleven European zoos in the number of animals produced. Last year, we enjoyed the first Chinese alligators (*Alligator sinensis*) bred and reared, but in 2024, we could not repeat this great success. Although very intense mating was observed, the female was not particularly interested in the nest and did not lay any eggs. A separate article by keeper Petra Škárková summarises the story of success involving two young Lau banded iguanas (*Brachylophus fasciatus*) produced. In 1996, we received the first ever pair of Cuban iguanas (*Cyclura nubila nubila*), from which more than 30 animals were successfully bred and reared. Four years ago, the breeding female died, and we decided to leave the breeding male to our colleagues from Děčín Zoo. We retained several iguanas produced and imported unrelated animals from the German zoo of Neuwied. Although we had used to keep a pair, we decided to keep a trio. To improve the welfare of the iguanas, we have them in a larger exhibit area, which has plenty of wood lining inside and guarantees sufficient space for the animals to move around. Similarly, we moved the crocodile monitor (*Varanus salvadorii*), one of the largest lizards in the world, into a larger exhibit. One might say that female Solomon Island skinks (*Corucia zebrata*) are a scarce commodity, and for three years, we had not been able to get a female for a valuable male originating from the Swiss zoo of Bern, which is the only one completely unrelated to the remainder of the animals

we keep. At the beginning of the year, we managed to arrange the arrival of one female from a private Croatian holder. However, putting the animals together did not go well; the male attacked the female after two weeks and bit off two fingers on the female's hind limb. This injury, despite all our efforts, was fatal to the animal. The first animals were bred and reared with success in the case of the fire skink (*Lepidothyris fernandi fernandi*); five young hatched directly in the exhibit terrarium. We managed to breed and rear individuals of the ibity ground gecko (*Paroedura ibityensis*) and the panther gecko (*Paroedura picta*), which, among other things, roam freely inside the Tropical House. For the Jamaican boa (*Chilabothrus subflavus*) and the Puerto Rican boa (*Chilabothrus inornatus*), breeding success is considered a tradition in Jihlava. We have not reared any juveniles of the flower snake (*Orthriophis moellendorfi*) during the last five years, as we still have not found suitable overwintering sites. As these were beautiful and large adult snakes that had previously been involved in reproduction, we decided to pass them to our colleagues from Zagreb Zoo, Croatia. During the autumn and winter months, we started to replace the lighting in the individual exhibit terrariums at the Tropical House. This benefited the Mitchell's water monitor (*Varanus mitchelli*), which we had been keeping only behind the scenes. It is a critically endangered species, and breeding it is more than desirable. The process of replacement will continue in the coming years.

AMPHIBIANS

The endemic whitebelly reed frog (*Heterixalus alboguttatus*), a native Madagascar species, is a new arrival. It is active at night, sunbathing itself on the leaves during the day. Visitors can observe the group of these frogs in a terrarium at the Tropical House. Jihlava has been keeping the Maraňón poison frog (*Excidobates mysteriorus*) since 2018. These are tiny spotted frogs inhabiting a very small area of northwestern Peru, where they are known from only six sites in the foothill rainforest. In 2024, we managed to breed and rear 40 frogs; this is artificial breeding, where the eggs are incubated at a temperature of 27°C. There was quite a lot of interest in the frogs produced; so far, we have met the demand from Hluboká Zoo, Mulhouse Zoo, France, and Riga Zoo, Latvia. We also bred and reared blue poison frogs (*Dendrobates azureus*) and yellow-banded dart frogs (*Dendrobates leucomelas*). On the other hand, we stopped the Golfodulcean poison frog (*Phylllobates vittatus*), as it is a common species in collections.

FISH

In 2024, the exhibit with a water tank situated on the opposite side of the Carnivore House was populated with five species of Eurasian sturgeons. In particular, this involves the starry sturgeon (*Acipenser stellatus*), the sterlet (*Acipenser ruthenus*), the Russian sturgeon (*Acipenser gueldenstaedtii*), the Siberian sturgeon (*Acipenser baerii*) and the beluga (*Huso huso*). The fish originating from a commercial holding were provided free of charge by Šimon Sedlák from Velké Meziříčí. Sturgeons are considered to be living fossils; they became present on Earth more than 200 million years ago, and their appearance has not changed significantly since then. Most of them are now highly endangered, mainly due to overfishing for the production of true, or black, caviar.

GUERÉZA BĚLORAMENNÁ (*COLOBUS POLYKOMOS*) KING COLOBUS (*COLOBUS POLYKOMOS*)

Tento druh primáta se vyskytuje v pralesích západní Afriky. Obývá region od jižního Senegalu přes Guineu-Bissau, Guineu, Sierra Leone a Libérii až po řeku Sassandra v Pobřeží slonoviny. Obývá především deštné a galeriové lesy, žije ve vyšších nadmořských výškách. Dosahuje velikosti 45–72 cm s délkou ocasu 50–100 cm. Hmotnost se pohybuje v rozmezí 5–14 kg, přičemž samci bývají mohutnější než samice. Gueréza běloramenná se řadí do skupiny tzv. černobílých gueréz. Její tmavou srst doplňují stříbřité prodloužené chlupy na ramenou a přední části předloktí. Ocas má bílou barvu. Tvář lemuje stříbrošedá srst. Gueréza běloramenná žije v přírodě v malých skupinách složených ze 3 až 4 dospělých samic a 1 až 3 dospělých samců. Jedna taková skupina si udržuje domovské území o rozloze asi 22 ha. Tato území se mohou často vzájemně překrývat. Areál výskytu guerézy běloramenné protíná mj. areál výskytu guerézy zelené (*Procolobus verus*) a guerézy červené (*Ptilocolobus badius*). Samice gueréz červených dokonce občasně směřují tetičkovské chování vůči mláďatům gueréz běloramenných. Guerézy běloramenné jsou převážně stromové. Živí se především listy a semena získávají z nezralých plodů. Potravu pomáhá trávit složený, několikakomorový žaludek. Rozmnožování tohoto druhu může být celoroční, ale může se také shodovat s cykly období sucha a dešťů, aby se mláďata rodila do ideálních podmínek. Březost trvá přibližně 175 dní, poté samice rodí nejčastěji jediné mládě. Rodičovské chování ze strany otců se neobjevuje. Po dosažení pohlavní dospělosti zřejmě zůstávají samice filopatrické, věrné domovskému území, zatímco mladí samci z rodné skupiny odcházejí. Hlavním ohrožujícím faktorem ve volné přírodě je lov pro maso. Guerézy jsou v oblasti západní Afriky oblíbeným druhem tzv. bushmeatu a průzkum místních trhů na hranici Libérie a Pobřeží slonoviny odhalil, že tito primáti tvoří více než desetinu prodáváného masa. Dalším problémem je ztráta, degradace a fragmentace původních lesů. Oblast patří mezi nejzávažněji ohrožené lesní systémy na světě, přičemž tento problém podtrhuje rostoucí lidská populace v regionu vyžadující stále více přírodních zdrojů.

U nás chováme guerézy od roku 1994. Nejprve to byli guerézy angolské (*Colobus angolensis palliatus*), u nichž se podařilo odchovat 2 mláďata. Tento druh jsme chovali do roku 2002.

V roce 2015 (12. 9.) jsme dovezli z anglické Zoo Blackpool tři samce. V únoru roku 2020 se dvěma z nich podařilo shodou nešťastných okolností utéct z venkovního výběhu. Jednoho z nich jsme záhy nalákali zpět do výběhu, druhého jsme odchytili mimo areál zoo. Bohužel během svého pobytu na svobodě utrpěl zlomeninu nohy; byl operován, avšak z anestezie se již neprobudil.

Dne 29. 5. 2017 jsme z anglické Zoo Marwell dovezli další dva samce. Naší myšlenkou bylo vytvořit samčí skupinu, která by mohla společně využívat větší vnitřní i venkovní prostory. To se ale bohužel nepodařilo a mezi samci byly neustále se opakující neshody, které vyústily až v úhyn jednoho z nich – Muhimbi (Zoo Marwell) uhynul 25. 10. 2017 na následky dlouhodobého stresu a pravděpodobně s tím souvisejících zdravotních komplikací. Druhý samec ze Zoo Marwell, Gambi, odcestoval 12. 6. 2019 do Zoo Poznaň.

Poslední skupina, kterou jsme dovezli, byla tvořena samcem Finnem z Anglie (Zoo Paignton) a dvěma samicemi Haibou a Elani – sestrami z Německa (Zoo Duisburg).

Měli jsme tedy dvě skupiny. Jednu tvořili zbylí samci z Blackpoolu, Oky a Boltík, a druhou samec Finn a dvě samice Heibo a Elani, kteří spolu od prvního dne fungovali naprosto bez problémů a my jsme doufali v prvního odchovaného potomka.

V první skupině se bohužel začaly objevovat výraznější neshody, a tak jsme na základě předešlých zkušeností přistoupili k rozdělení samců. 15. 6. 2023 jeden z nich odcestoval do Zoo Hodonín, kde poměrně záhy splnil očekávání, spáril se se samicí a narodilo se jim mládě.

Martina Kopečná
chovatelka / Zookeeper

Jedna z prvních fotografií narozeného mláděte

V druhé skupině jsme pozorovali páření, ale mláďete jsme se nedočkali. Tak jsme využili přítomnosti zbylého samce z první skupiny a 24. 10. 2023 jsme samce vyměnili. Několik prvních dní to vypadalo, že ho Haiba a Elani nenechají snad ani najíst, a Oky se choval velmi bojácně. Zpočátku jsme ho proto nechávali na krmení a část dne odděleného, avšak v blízkém kontaktu. Asi po týdnu jsme se opět pokusili o trvalé spojení, a jaké bylo naše překvapení, když se zvířata začala pářit. Přestali jsme tedy Okyho oddělovat a čekali, zda se spojení na přes rok ukáže jako úspěšné. Uplynula doba předpokládané březosti a stále jsme nepozorovali jakékoli změny. Když už jsme se smířovali s tím, že budou možná přece jen potřebovat více času, čekalo nás všechny obrovské překvapení. Téměř po roce od spojení, 18. 11. 2024 „vykouklo na svět“ naše první mládě. Překvapení bylo o to větší, že jsme na samici Elani nepozorovali v podstatě vůbec žádné změny, ani fyzické, ani v chování. Zpočátku se malinko překvapeně chovaly i obě samice a o mládě se začaly přetahovat. Samec Oky se od začátku tvářil a choval, jako by s ním nový spolubydlící neměl vůbec nic společného, a do chování samic vůbec nezasahoval, a to ani v případě velmi hlasitého nářku mláděte. Ostatně naprostou absenci otcovského chování ve volné přírodě jsem již zmínila, nejinak je tomu i u nás. Ani my jsme do chování samic nezasahovali a po nějaké době se vše srovnalo. Dnes již fungují jako sestry a společně pečují o mládě.

Naší velkou bolestí ovšem zůstávala situace odděleného samce Finna, který byl jen v minimálním kontaktu s ostatními opicemi a navíc na velmi omezeném prostoru. Stále jsem proto přemýšlela, jak mu zpestřit život. V pavilonu starosvětských primátů chováme i pár kočkodanů Loweových (*Cercopithecus lowei*), kteří se střídají ve výběhu s chovnou skupinou gueréz, a jelikož jsou zatím bez mláděte, stále častěji mě napadala myšlenka pustit je s Finnem společně do výběhu. Oba druhy jsou celkem mírné povahy. Když se guerézám narodilo mládě, bylo již poměrně chladno a výběh zůstal jen kočkodanům. Ti ho však v chladném počasí využívali jen sporadicky. V tu chvíli už jsem byla jen krůček od toho, zkusit je pustit spolu všechny tři. Probrala jsem tuto možnost s ředitelem a se zoology, kteří tento nápad posvětili. V prvních minutách byla všechna tři zvířata novou situací poněkud překvapena, ale po krátké chvíli se všichni zača-

Portrét tříměsíčního mláděte

li chovat naprosto normálně a dokonce se spolu proháněli po výběhu. Největší radost měl asi Finn, který tak velký prostor neviděl od doby, kdy jsme ho oddělili od samic. A pak samozřejmě já. První dny jsem byla opatrná a pouštěla je spolu jen za mé přítomnosti, ale zjistila jsem, že k radosti z pohybu mě vůbec nepotřebují. Dnes již mohu říct, že spolu tráví čas i „bez dozoru“, a pokud se u kočkodanů nedočkáme mláděte, nebála bych se ani trvalého soužití. Krmení jsem vyřešila tak, že ráno zvířata dostávají zeleninu, kterou mají v jídelníčku společnou, a na odpolední krmení se vrací do svých oddělených vnitřních ubikací, kde Finn dostává svou dávku okusu a kočkodani trochu ovoce. Krmnou dávku našich gueréz tvoří kořenová zelenina (mrkev, petržel, celer, červená nebo krnná řepa), kedlubna, pórek, květák, brokolice, občas paprika, dále římský salát a listy kedluben. Samozřejmě mají i celoročně okus – přes léto čerstvý a přes zimu zamražený. Nejraději mají asi pámelník, akát, mladý javor, buk, jasan a ovocné stromy.

Závěrem ještě pár informací o našich guerézách:

FINN: narozen 7. 3. 2015 v Paignton Zoo Enviromental Park, váha 10,08 kg (8. 10. 2019)

ELANI: narozena 30. 10. 2016 v Zoo Duisburg, váha 9,25 kg (29. 10. 2020)

HAIBA: narozena 13. 2. 2018 v Zoo Duisburg, váha 7,3 kg (29. 10. 2020)

OKY: narozen 2. 10. 2012 v Blackpool Zoo

odchované mládě, samec: narozen 18. 11. 2024 v Zoo Jihlava

SUMMARY

We have been keeping the king colobus in Jihlava since 1994. Firstly, it was the Tanzanian black colobus (*Colobus angolensis palliatus*), which managed to breed and rear two animals. The species was kept until 2002.

We now hold two groups of the king colobus. The first group consisted of two males (Oky and Boltík) from Blackpool Zoo, and the second group consisted of a male (Finn) from Paignton Zoo and two females (Heibo and Elani) from Duisburg, who worked well together from day one without any problems.

In the first group, unfortunately, more significant disagreements began to appear, so we proceeded to split the males based on previous experience. On 15 June 2023, one of them went to Hodonín.

In the second group, we observed mating, but we did not see a young animal born. So we took advantage of the presence of the remaining male from the first group and replaced the male on 24 October 2023. Initially, we kept them separated for feeding and part of the day, but in close contact. After a week, we put them together, and the animals started mating immediately. Nearly a year passed before the first Jihlava's offspring (one animal) was born on 18 November 2024. Initially, the females competed for the animal, but the male was not involved in the breeding process.

Our big pain, however, remained the situation of the separated male Finn, who was in only minimal contact with the other primates and kept in a very limited space. So I kept thinking about how to make the male's life more interesting. In the house of Old World primates, there is also a pair of the Lowe's mona monkey (*Cercopithecus lowei*), which take turns in the enclosure with the breeding group of colobus, and since they are still without

any offspring, I had the idea of letting them and Finn into the enclosure together. Both species are quite gentle in the wild, and sharing the outdoor enclosure did not bring any complications. If we do not see any young mona monkey, I am not worried about permanent cohabitation. I have arranged the feeding in such a way that in the morning the animals get vegetables, which they share in their diet, and for the afternoon feeding, they return to their separate indoor quarters, where Finn gets its portion of browse and the mona monkeys get some fruit. The diet of our colobus monkeys consists of root vegetables (carrots, parsley, celery, red/fodder beet), kohlrabi, leeks, cauliflower, broccoli, sometimes bell peppers, romaine lettuce and kohlrabi leaves. Of course, there is browse all year round – fresh in summer and frozen in winter. The favourite trees are probably common snowberry, locust tree, young maple, beech, ash and fruit trees.

Finally, some more information about our colobus stock:

Male Finn, born on 7 March 2015 in Paignton Zoo Environmental Park, weight: 10.08 kg as measured on 8 October 2019

Female Elani, born on 30 October 2016 in Duisburg, weight: 9.25 kg as measured on 29 October 2020

Female Haiba, born on 13 February 2018 in Duisburg, weight: 7.30 kg as measured on 29 October 2020

Male Oky, born on 2 October 2012 in Blackpool

A male, an animal reared in Jihlava, born on 18 November 2024

NAROZENÍ MLÁDĚTE HROŠÍKA LIBERIJSKÉHO (*CHOEROPSIS LIBERIENSIS*) A PYGMY HIPPO (*CHOEROPSIS LIBERIENSIS*) BORN IN JIHLAVA

Jiří Zimola

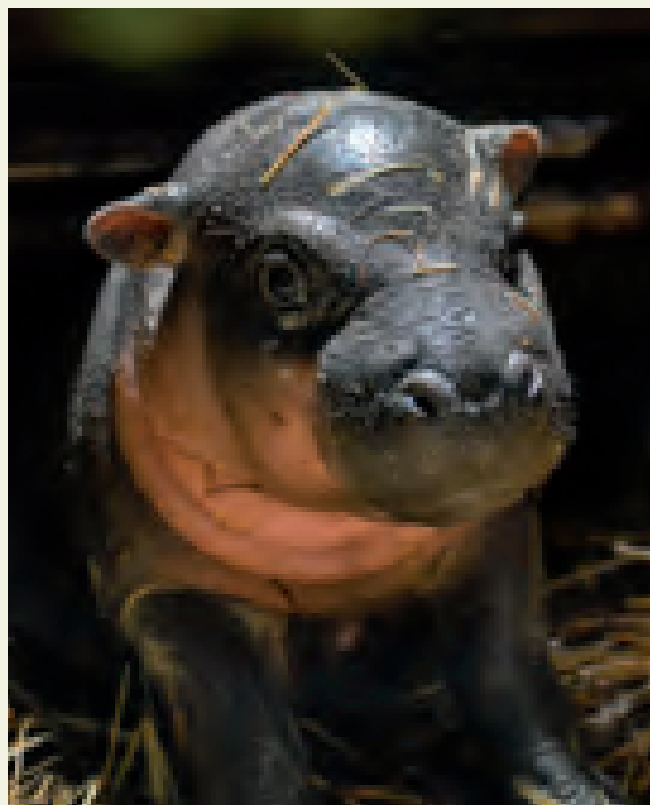
dobrovolník zoologického odd.
zoology department volunteer

Jihlavská zoo se po 18 letech dočkala narození životaschopného mláděte ohroženého hrošíka liberijského. Jde o velký úspěch, neboť populace hrošíků ve volné přírodě stále klesá a přežití tohoto druhu tak brzo může spočívat právě na životaschopné populaci v lidské péči.

Hrošík liberijský je spolu se svým větším příbuzným hrochem obojživelným jediným dnes žijícím zástupcem čeledi hrochovitých, jenž patří mezi kytokopytníky (postaru sudokopytníky) a jejichž nejbližšími příbuznými jsou kytovci, se kterými sdílejí i některé společné znaky (podvodní komunikace, redukce osrstění). Při svém objevu v roce 1843 byl nejprve považován za mládě či menší formu hrocha, teprve v roce 1913, po dovezení 5 jedinců do Evropy, byl uznán jako samostatný druh. Původně obýval ve dvou poddruzích tropické lesy v deltě řeky Niger a v západní Africe, nicméně poddruh z delty Nigeru již byl vyhuben. Poddruh vyskytující se od Guiney přes Sierra Leone a Libérii až po Côte d'Ivoire se dnes vyskytuje pouze v několika roztroušených populacích, zejména kvůli ničení přirozeného prostředí (vykáceno přes 90 % plochy lesů v oblasti, především kvůli zemědělství, těžbě dřeva a kovů, výstavbě komunikací, přehrad a lidských sídel). Největší populaci hrošíka pak najdeme ve státě Côte d'Ivoire, který je i největší nadějí pro přežití tohoto druhu ve volné přírodě v budoucnu díky dobré a efektivní ochraně, která je u ostatních států výskytu nedostačující. Například v Libérii jsou strážci chráněných území neozbrojení, kdežto pytláci zbraněmi disponují. Celkově tak dnes přežívá pouze okolo 2 000–2 500 jedinců, ačkoliv přesnou početnost neznáme. Mimo již zmíněného odlesnění představuje nebezpečí pro hrošíka právě neschopnost zemí vymáhat zákony na ochranu a do budoucna rovněž nárůst počtu obyvatel.

Dospělý hrošík liberijský dosahuje délky těla 150–175 cm, ocas okolo 20 cm. V kohoutku měří 75–100 cm. Hmotnost plně vzrostlého hrošíka se pohybuje v rozmezí 160–270 kg. Tělo má sudovitý tvar. Zbarvení kůže je šedé, mohou však mít i světlé skvrny. Většina informací o jeho životě pochází od jedinců chovaných v lidské péči. Nejspíše se živí listím, vodními rostlinami a spadlým ovocem. Potravu si však zpestřuje i kořínky a hlízy. Jde spíše o noční samotáře. Spolu se zdržuje pouze samice s mládětem a dospělci se setkávají kvůli páření během říje, která se opakuje po cca 35,5 dnech. Samice je březí 187–214 dnů a poté rodí 1 mládě, které váží kolem 5 kg.

Naše zoo chová hrošíky od roku 1987, tehdy přišla první samice ze Zoo Dvůr Králové. Samice zde žila až do září 2024 a i v značně pokročilém věku se těšila dobrému zdraví. O rok později k ní z téže zoo přibyl i samec. Spolu vytvořili úspěšný pár. Samice porodila 5 mláďat, z nichž

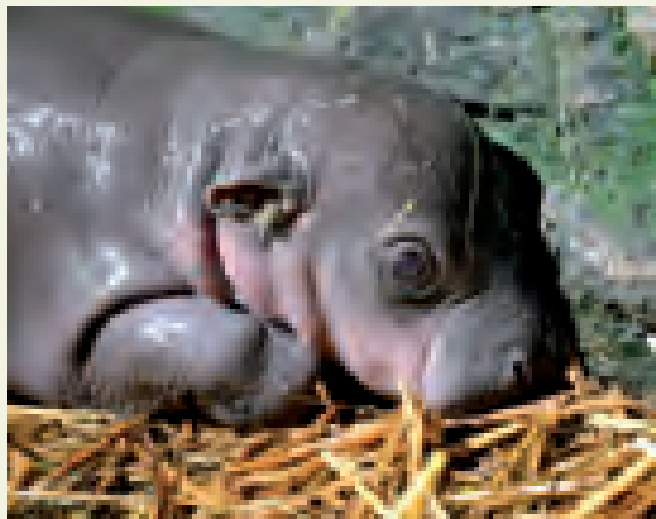
Portrét dvouměsíčního mláděte

se 3 podařilo odchovat. Poslední odchov z roku 2006 je naše nynější chovná samice. K ní se v roce 2017 přidal náš současný chovný samec z Portugalska.

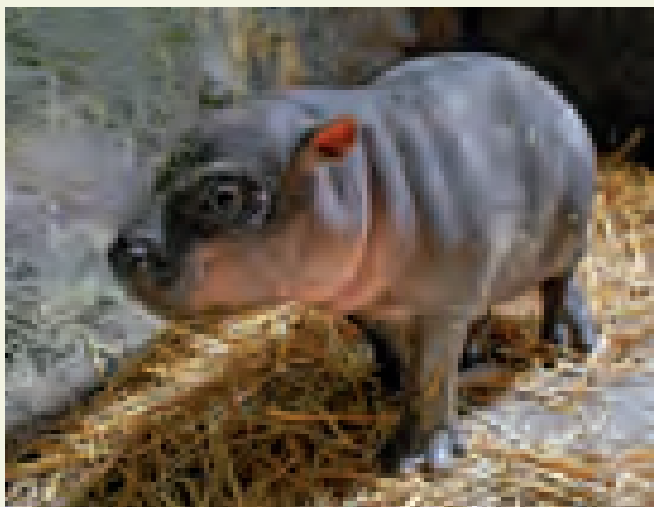
Hrošici u nás mají k dispozici bývalou stáj poníků, která byla posléze upravena pro hrošíky. Stáj je v zimě vytápěna na teplotu okolo 20 °C a mohou zde využít vnitřní bazén a 4 boxy, včetně expozičního, který zároveň slouží jako porodní. Ke stájím navíc přiléhají 2 venkovní výběhy, jeden s bazénem, oba navíc doplněné o bahniště. Expoziční výběh byl v roce 2024 osázen bambusy, aby více imitoval vzhled lesa, a do porodního boxu byly instalovány kamery. Přesto je již naše expozice na hraně životnosti a ani pro hrošíky není zcela ideální z hlediska jejich welfare.

Krmnou dávku hrošíků tvoří především seno, v sezóně doplněné zelenou pící a vojtěškou. Součástí krmné dávky jsou rovněž granule pro kopytníky a denně kýbl zejména kořenové a listové zeleniny (mrkev, řepa, petržel, celer, čínské zelí, různé druhy salátů, květák, brokolice, dýně, jarní cibulka, chřest...). Zvířata chováme odděleně, spojena jsou pouze v době, kdy je samice v říji.

První mládě současného páru se narodilo na jaře roku 2023, nicméně bylo neživotaschopné a krátce po porodu uhynulo. Další mládě, sameček, se narodilo koncem ledna. Bohužel jeho porod byl komplikovaný; sice se podařilo živé mládě za asistence veterinářky dostat z porodních cest, nicméně samice jej po probuzení z anestezie napadla a zabila. Přesto ji posléze bylo slyšet, jak zabitě mládě volá. Vzhledem k tomu jsme věřili, že další pokus již dopadne úspěšně, což jsme se rozhodli podpořit

Mládě ve věku dvou týdnů

Mládě ve věku tří měsíců

i utracením staré chovné samice, která svým chováním způsobovala rozruch. Samice opět šla do říje koncem února, bylo pozorováno i páření (ve vodě i na souši), ale samice nakonec zabřezla až z dalšího pokusu, který proběhl 24. 3. 2024. Zde se ještě sluší doplnit, že ne každé spojování tohoto páru šlo ideálně a zejména při jednom z prvních pokusů utrpěla samice od samčích klů mnoho řezných ran a málem přišla o špičku ocasu. Když se přestala samice říjit, bylo jasné, že je opět březí. Několik týdnů před porodem samici zduřela vulva, jak je u hrošíků typické, a bylo jasné, že se porod blíží. Tou dobou již byla přesunuta do porodního boxu, který má po stranách přidělané kovové tyče tak, aby lehající si samice nemohla svou vahou mládě rozdrtit o zed. Ještě pár dní před porodem však nebylo znát nalití vemene. O to větší překvapení pak nastalo v pátek, 22. listopadu. Když dorazili první chovatelé ráno kolem 6:00 do práce, při nakouk-

nutí do expozice samice nespala jako obvykle, ale pohybovala se ve slepém rohu boxu. Poté proběhla kontrola kamerových záznamů, ale nic se nepotvrdilo. Když pak v 7:00 dorazil kolega a oznámil, že se narodil malý hrošík, nechtělo se tomu ani věřit. Avšak byla to pravda a malá samička na svět přišla skutečně toho rána v 6:30. Placenta pak vyšla až v 10:30, což je později, než uvádí literatura. Aby měla matka i mládě dostatek klidu, byl výhled do boxu návštěvníkům zastíněn a v prvních dnech byl zachován co možná největší klid v podobě omezení vstupu do stáje a omezení úklidu.

Zpočátku se nepodařilo zpozorovat kojení mláděte, a to ani na kamerách. Během prvních dnů po narození převážně leželo a nebylo nijak aktivní. Navíc bylo poměrně drobné, a tak panovaly obavy, zda přežije. Naštěstí bylo po pár dnech vidět, jak se mládě ve stoje krmilo. Postupně začalo růst a začaly se na něm objevovat faldíčky. Po cca 14 dnech pak chovatelé spatřili první snahy o konzumaci stébel sena a slámy. Ve věku kolem jednoho měsíce již samička byla velice aktivní a v rámci hry například zkoušela kousat obličej své matky.

Objevily se však i potíže. Mládě si pár dní po narození od posouvání po podlaze přivodilo odřeniny/proleženiny na obou zadních končetinách. Jako prevence se na zem nastlala vrstva namočené slámy. Rány se pak ošetřovaly spreji Pederipra a Vetramil, každý den byl jeden z nich střídavě nanesen na rány. Tyto spreje pomohly hojení a po několika týdnech se rány zacelily. Další problém byl způsoben problematickým uspořádáním naší expozice, kdy nám mladá samička proklouzla do bazénu. Malý hrošík sice dovede plavat, nicméně náš vnitřní bazén neumožňuje mláděti zhruba do věku tří měsíců z něj vylézt. Proto museli chovatelé malou samičku vylovit a vrátit do boxu. I z toho důvodu je mládě i s matkou několikrát denně sprchováno vodou z hadice.

Mládě ještě nelze považovat za odchované, nicméně zatím vše vypadá dobře a tak věříme, že se to podaří. Vzhledem k situaci hrošíků ve volné přírodě je zajištění další generace těchto pralesních živočichů velice důležité, a tak zároveň doufáme, že mladá samička nebude posledním přírůstkem, kterého se u nás u hrošíků dočkáme.

SUMMARY

After 18 years, Jihlava Zoo saw an endangered pygmy hippo being born. This is a great success, as the wild population of pygmy hippos is still declining, and the survival of this species may soon rest on a viable population in captivity.

Our zoo has kept pygmy hippos since 1987, when the first female came from Dvůr Králové Zoo. The female lived here until September 2024, and with a male from the same zoo, they produced 5 calves, three of which were successfully bred and reared. The last one from 2006 is our current breeding female, joined in 2017 by a breeding male from Portugal.

The animals have a former pony stable available, which was later adapted for pygmy hippos. The stable is heated to around 20°C in winter, and they can use an indoor pool and four stalls, including a display stall that also serves as a birthing space. There are two outdoor enclosures adjacent to the stable, one with a pool, both of which are supplemented by a mud pit. The hippos feed mainly on hay, supplemented in season with green forage and alfalfa. The diet also includes hoofed mammal pellets and a bucket of mainly root and leafy vegetables (carrots, beets, parsley, celery, Chinese cabbage, various types of lettuce, cauliflower, broccoli, pumpkin, green onions, asparagus...) per day. The animals are kept separately, they are only connected when the female is in oestrus.

The first calf was born in spring 2023; unfortunately, it died shortly after birth. The next calf was a male, born at the end of January 2024. Unfortunately, its birth was complicated; it required the assistance of a veterinarian, and the female attacked and killed the calf after waking up from anaesthesia. The female went into oestrus again at the end of February; mating was observed (in water and on land), but the female finally did not become pregnant before the next attempt, which took place on 24 March 2024. A few weeks before giving birth, the female's vulva swelled up, as is typical for pygmy hippos. By this time, the

female had already been moved to the birthing stall, which has metal bars attached to the sides so that the lying female cannot crush the calf against the wall with its weight. However, a few days before birth, the udder was still not noticeable. Subsequently, it was a surprise when a little female was born on 22 November (Friday) at 6:30 a.m. The placenta then came out at 10:30 a.m., which is later than indicated in references. We made sure that the house was as quiet as possible.

During the first few days after birth, the calf was mostly lying down and was not active. Moreover, it was quite tiny, so there were concerns about whether or not it would survive. Fortunately, after a few days, the cameras showed the calf feeding standing up. Gradually, it started to grow, and after about 14 days, the keepers saw the first attempts to consume straw and hay. At the age of about one month, the female was already very active.

However, there were also problems. The calf developed abrasions/sores on both hind legs a few days after birth from sliding on the floor. As a precaution, a layer of soaked straw was spread on the ground. The wounds were then treated alternately with Pederipra and Vetramil sprays. These helped with healing, which was completed after a few weeks. Another problem was caused by the problematic layout of our exhibit, when the young female sneaked into the pool. While small pygmy hippos can swim, our indoor pool does not allow the animal to get out of it until about three months of age. Therefore, the keepers had to catch the little female and return it to the stall. For this reason, the calf and its mother are showered several times a day with water from a hose.

Considering the situation of hippos in the wild, securing the next generation of these forest animals is very important, so we hope that the young female will not be the last addition to our pygmy hippo collection.

ODCHOV LEGUÁNA FIDŽIJSKÉHO (*BRACHYLOPHUS FASCIATUS*) A FIJI BANDED IGUANA (*BRACHYLOPHUS FASCIATUS*) BORN AND REARED IN JIHLAVA ZOO

Leguán fidžijský je jeden z unikátních obyvatel Fidžijského souostroví ležícího v tropickém pásu Tichého oceánu. Tvoří ho 322 ostrovů korálového i sopečného původu. Tuto oblast obývají tři taxony leguána. Jsou to *Brachylophus vitiensis*, *B. bulabula* a *B. fasciatus*. Námi chovaný *B. fasciatus* se vyskytuje ve východním Fidži v uskupení ostrovů zvaném Lau Group. Odtud se v historii rozšířil i na souostroví Tonga, kde vytvořil populaci, která je geneticky stále téměř shodná s původní fidžijskou. Přestože jeho původní areál zahrnuje nejméně 52 ostrovů, dnes je jeho přítomnost potvrzena pouze na jedenácti.

Tento nejmenší leguán jižního Pacifiku je dokonale přizpůsoben životu v korunách stromů. Má dlouhé prsty opatřené ostrými drápkami. Jeho tělo je štíhlé, nanejvýš 18 cm dlouhé. Tenký ocas, dvakrát delší než tělo, má typické pruhování. Zelené zbarvení těla má především maskovací funkci, ale je zde patrný i značný pohlavní dimorfismus. Samice je po celý život hráškově zelená. Samec má na těle 4-5 širokých světlých pruhů. Při vzrušení s okem či samičí zelená barva ztmavne do temné zelené a pruhování se tak stane více kontrastním. Obě pohlaví mají žluté nozdry a velký počet drobných hřbetních trnů. Podobně jako jiní leguáni se dorozumívají kýváním hlavy a roztažením malého hrdelního laloku.

Potrava leguánů fidžijských je především rostlinná. Živí se listy, květy a plody rostlin, na kterých žijí. Příležitostně loví i drobné bezobratlé. Podrobněji jejich jídelníček dosud není znám, jelikož jsou jen těžko pozorovatelní. Předpokládá se, že je složený z podobných rostlin jako u jeho příbuzného *B. vitiensis*, který je prozkoumaný mnohem detailněji.

Podle dostupných údajů je samička v přírodě schopna reprodukce až kolem čtvrtého roku života. V jedné snůšce je průměrně pět vajec, která samice zahrabává do hluboké nory ve vlhkém substrátu. Zhruba po třech měsících se líhnou mláďata.

Brachylophus fasciatus přednostně obývá zbytky původního lesa, ale je schopen přežít i v degradovaném lese v okolí vesnic na nepůvodních rostlinách (např. na ibišku). Podmínkou jsou vysoké stromy. Typ lesa, ve kterém je schopen žít, se liší i podle původu ostrova. Severní ostrovy jsou sopečné, kde je les vlhký s dostatkem půdy. Na jihu jsou ostrovy korálové se suchými lesy a minimem půdy vhodné ke hrabání hnízd. Přesto se zdá, že na jihu leguáni nemají větší potíže s rozmnožováním, pokud nezasahují vnější faktory.

Tento ještěr musí nyní ve své domovině čelit mnoha ohrožením. Největším nebezpečím je, jako tradičně, úbytek přirozeného prostředí. Primární les ustupuje lidské zástavbě, infrastruktuře, zemědělství a vypalování lesa kvůli pastvě. Často je na místě původního lesa vysazována karibská borovice (*Pinus caribea*), která je pro život leguánů naprosto nevhodná. Další ohrožení představují druhy zavlečené člověkem. Především krysy, kočky, divoká prasata a kozy. V nedávné době se do volné přírody souostroví Fidži dostal i leguán zelený (*Iguana iguana*). Zatím není známo, jaký přímý vliv to na leguána fidžijského má, ale lze předpokládat, že daleko větší, agresivnější a plodnější ještěr ho může snadno vytlačit ze zbytku zalesněné plochy. Nezanedbatelné ohrožení představuje také nelegální odchyt pro trh s domácími mazlíčky. Každopádně za posledních 30 let se stavy leguánů fidžijských snížily o 50 %. Dle IUCN se jedná o ohrožený druh a v úmluvě CITES je zapsán v příloze I.

Do ZOO Jihlava se první exemplář leguána fidžijského dostaly začátkem prosince 2015. Současný chovný samec k nám přišel ze Zoo Kolín v roce 2016. Samici jsme získali ze Zoo Wuppertal jako roční mládě v roce 2021. V roce 2022 se nám je podařilo úspěšně spojit.

Chovný pár nyní obývá velkou expozici: 1×2×2 m (d×š×v). Box je vybaven vyhřívací lampou se 160W žárovkou s 12% UVB, bazénem, převážně horizontální výdřevou, živými rostlinami a 30 cm vrstvou substrátu z písku a rašeliny (1:1). Teplota vzduchu se během dne pohybuje kolem 26 °C (pod lampou až kolem 40 °C), v noci klesá na 24 °C. Potravu podáváme 3× týdně a základem jsou zelené listy. V letním období je potrava pestřejší, protože je možné sbírat planě rostoucí rostliny a to i s květy

Petra Škárková
chovatelka / Zookeeper

Samec leguána fidžijského (*Brachylophus fasciatus*)

a plody. Leguáni běžně dostávají smetanou lékařskou, jitrocel, podběl, sedmikrásku, jahodník, ptačinec žabinec, řebříček, jetel, maliník, apod. V zimě zkrumujeme převážně čekanku (*Endivii*), čínské zelí, kadeřavý salát a polníček. Jednou týdně dostávají leguáni strouhanou směs zeleniny. Zhruba dvakrát za měsíc přidáváme několik kousků živého hmyzu. Veškerá potrava je sypaná vitamínovou směsí Roboran pro plazy.

Nedlouho po spojení obou nepříbuzných zvířat bylo možné vidět epigamní chování samce. Samotné páření se nám nepodařilo pozorovat, ale po několika týdnech samice viditelně ztloustla a zdržovala se často na zemi. Od 5. 10. 2023 vyhrabala několik nor, než si našla správné místo. Po několika dnech bylo patrné, že vejce již vykládla. Tentokrát jsme se rozhodli vejce neodebrat, ale pokusit se je přirozeně inkubovat v expozici. Substrát jsme pouze pravidelně vlhčili a prováděli dezinfekci.

K naší radosti jsme se dne 7. 2. 2024 dočkali vylíhnutí dvou zdravých mláďat. Hned od počátku byla přesnými kopii svých rodičů. Po vylíhnutí měřila zhruba 24 cm a vážila 10 g. Radostné pro nás bylo zjištění, že obě mláďata mají rovný ocas i páteř. Mláďata jsme téhož dne přemístili do terária v zázemí. Jeho rozměry jsou 100×50×40 cm (d×š×v). Podobně jako u dospělých jsou zde horizontální větve, úkryty z umělých rostlin, mělká miska s vodou, 12% UVB zářivka a 100W žárovka. První týden mladí leguáni trávili ukrytí v zeleni, nepřijímali žádnou potravu a pouze pili vodu při rosení. Po týdnu začali lovit podané 1 cm velké cvrčky. Na této stravě zůstali několik týdnů, než začali přijímat i rostlinnou složku. Krmíme je 1× denně a střídáme cvrčky, jemně nakrájené zelené listy a strouhanou zeleninu. Vše sypané směsí Roboran pro plazy. V současné době již téměř roční mláďata přecházejí na dietu podobnou dospělým s převahou zelených listů. Jedná se o samce.

Nyní již oba naši mladí leguáni nejméně zdvojnásobili svoji velikost. Jsou to velice vitální, „žravá“ a kontaktní zvířata. V evropských zoologických zahradách je v současné době chováno 172 těchto leguánů. Za uplynulý rok se podařilo odchovat dohromady 13 mláďat. Doufáme, že tento odchov leguána *Brachylophus fasciatus* nebude zdaleka náš poslední a že tak alespoň částečně přispějeme k zachování tohoto výjimečného taxonu.

Samice leguána fidžijského (*Brachylophus fasciatus*)

SUMMARY

The first Lau banded iguana individuals arrived at Jihlava Zoo in early December 2015. The current breeding male came from Cologne Zoo in 2016. We received a female from Wuppertal as a yearling in 2021. In 2022, we managed to put the animals together with success. The pair is now housed in a large exhibit: 1 m per 2 m per 2 m (length – width – height). The box is equipped with a heating lamp with a 160W bulb with 12% UVB, a pool, mostly horizontal wood lining, live plants and a 30 cm layer of sand and peat substrate (1:1). The air temperature is around 26°C during the day (up to 40°C under the lamp), dropping to 24°C at night. The food is offered three times a week and is based on green leaves. In summer, the food is more varied because it is possible to collect wild plants, including flowers and fruits. The iguanas are commonly fed dandelion, plantain, coltsfoot, daisy, strawberry, bird's-foot trefoil, yarrow, clover, raspberry plants, etc. In winter, we feed mainly endive, Chinese cabbage, coral lettuce and lamb's lettuce. Once per week, the iguanas are offered a grated mixture of vegetables. About twice a month, we add a few pieces of live insects. All food is sprinkled with a vitamin mixture for reptiles (Roboran).

Not long after putting the two unrelated animals together, the epigamous behaviour of the male was noticed. We were not able to observe the mating itself, but after a few weeks, the female became visibly fatter and often stayed on the ground. From 5 October 2023,

it dug out several dens before it found the right location. After a few days, it was evident that it had already laid its eggs. This time, we decided not to remove the eggs, but to try to incubate them naturally in the exhibit. The substrate was only regularly moistened and disinfected.

We were more than happy to see, on 7 February 2024, two healthy animals being hatched. After hatching, they measured about 24 cm and weighed 10 g. We felt happy to find out that both animals had straight tails and spines. We moved them to a terrarium behind the scenes the same day. The dimensions are 100 cm x 50 cm x 40 cm (L–W–H). Similar to the adults, there are horizontal branches, artificial plant shelters, a shallow water dish, a 12% UVB fluorescent lamp and a 100W bulb. The young iguanas spent the first week hidden in the greenery, taking no food and only drinking water when the exhibit was dewed. After a week, they started catching 1cm large crickets. They stayed on this diet for several weeks before they started to take in the plant component. We feed them once per day and alternate between crickets, finely chopped green leaves and shredded vegetables, all sprinkled with the Roboran reptile mix. At present, the almost one-year-old reptiles are switching to an adult-like diet with a predominance of green leaves. They are both males.

ÚČAST NA KONFERENCÍCH A ZASEDÁNÍCH ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO PARTICIPATION IN CONFERENCES AND UCSZOO SPECIALIST COMMITTEE MEETINGS

Setkání chovatelů plazů a obojživelníků | 17.–18. 1. 2024 | Zoo Praha | Kateřina Kucírková, Lubomíra Ševčíková, Petra Škárková, Jan Vašák

EAZA Felid TAG midyear meeting | 8.–10. 3. 2024 | MiniHollywood Oasys, Tabernas, Španělsko | Jan Vašák

Společné zasedání UCSZOO Komise pro jelenovité, kozy a ovce a velbloudovité a vzácná plemena domácích zvířat | 19.–21. 3. 2024 | Velká Bystřice a Zoo Olomouc | Petr Kříž, Hana Kudrhalcová, Richard Viduna

Společné zasedání UCSZOO Komise pro malé kočky, velké kočky, poloopice, novosvětské primáty, starosvětské primáty a gibony a lidoopy | 9.–12. 4. 2024 | Zoo Ostrava | Michaela Hrušková, Kateřina Kucírková, Jan Vašák, Richard Viduna

EAZA Directors' Days | 23.–26. 4. 2024 | Fota Wildlife Park, Cork, Irsko | Jan Vašák

EAZA Small Mammal TAG midyear meeting | 14.–19. 5. 2024 | Zoo Budapešť, Maďarsko | Richard Viduna

Společné zasedání UCSZOO Komise pro žirafy, antilopy a koňovité | 21.–23. 5. 2024 | Prušánky a Zoo Hodonín | Richard Viduna, Jiří Zimola

Česko-polsko-slovenské setkání zoologických zahrad | 28.–30. 5. 2024 | Zoo Chomutov | Jan Vašák

XIII. seminář CITESové evergreeny – Spolupráce zoo se soukromými chovateli | 19.–20. 6. 2024 | Bohuslavice | Michaela Kašparová, Richard Viduna

Řádná valná hromada UCSZOO | 19.–21. 6. 2024 | Hejnice a Zoo Liberec | Jan Vašák

Společné zasedání UCSZOO Komise pro psotvárné a ryby | 24.–25. 9. 2024 | Zoo Chleby | Kateřina Kucírková, Richard Viduna

EAZA Annual Conference | 8.–12. 10. 2024 | Zoo Lipsko, Německo | Jan Vašák, Richard Viduna

Zasedání UCSZOO Komise zahradnické | 22.–24. 10. 2024 | Zoo Olomouc | Katarína Mangová, Martin Šrámek

EAZA Small Mammal TAG Regional Species Planning Workshop III (Rodentia and Lagomorpha) | 29.–31. 10. 2024 | EAZA Executive Office Amsterdam, Nizozemsko | Richard Viduna

Zasedání UCSZOO Komise pro ptáky | 30.–31. 10. 2024 | Zoo Brno | Veronika Bauerová

Setkání pracovníků dokumentace a transportů a podzimní zasedání UCSZOO Komise zoologicko-legislativní | 12.–13. 11. 2024 | Kostelec nad Černými Lesy | Michaela Kašparová, Richard Viduna

Podzimní zasedání UCSZOO Komise pro ekonomiku | 19. 11. 2024 | Rytířsko | Eva Hyršová, Petr Sezemský

Společné zasedání UCSZOO Komise pro marketing a vzdělávání | 27.–29. 11. 2024 | Zoo Vyškov | Pavla Jarošová, Simona Kubičková, Kateřina Martínková, Daniela Oberreiterová

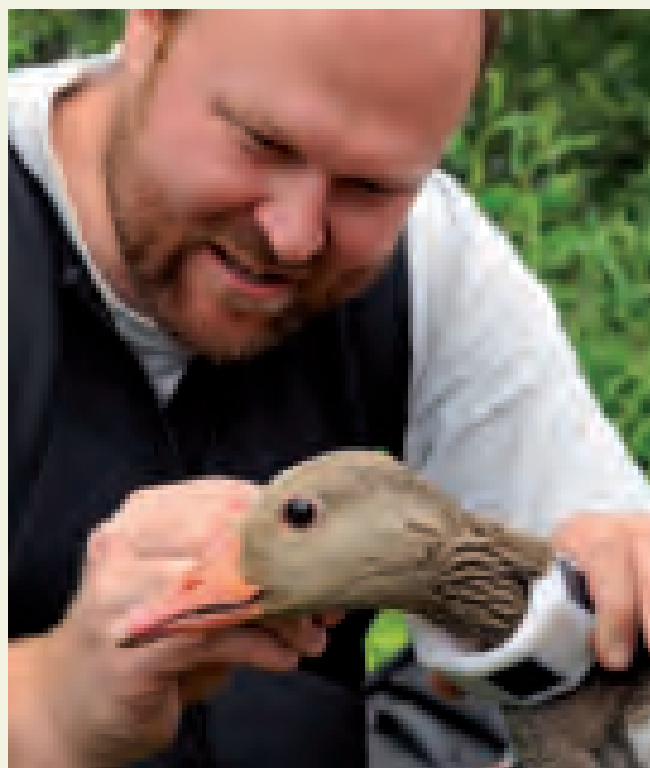
EAZA
Small Mammal Tag

SPOLUPRÁCE ZOO JIHLAVA NA VĚDECKOVÝZKUMNÉ ČINNOSTI CO-OPERATION ON SCIENCE AND RESEARCH ACTIVITIES

Mgr. Richard Viduna
vedoucí zoologického oddělení
Head of Animal Management Dpt.

ODBORNÁ ZASEDÁNÍ A STÁŽE

Letošní setkání chovatelů plazů a obojživelníků se tradičně konalo 17.–18. 1. 2024 v Zoo Praha. Ovšem tentokrát se odbyvalo v lehce sentimentální atmosféře loučení se s jeho dlouholetými organizátory, manžely Velenskými. Zúčastnili se ho chovatelky Lubomíra Ševčíková a Petra Škárková, zooložka Kateřina Kucírková a ředitel Jan Vašák. Nově společně zasedly UCSZOO Komise pro jelenovité, kozy a ovce a velbloudovité a vzácná plemena domácích zvířat, a to v termínu 19.–21. 3. 2024 ve Velké Bystřici. Zúčastnili se ho chovatelé Petr Kříž a Hana Kudrálková a zoolog Richard Viduna. Před samotným zasedáním jsme navštívili i pořadatelskou Zoo Olomouc. Další společné zasedání UCSZOO Komise pro malé kočky, velké kočky, poloopice, novosvětské primáty, starosvětské primáty a gibony a lidoopy uspořádala 9.–12. 4. 2024 Zoo Ostrava. Zúčastnila se ho chovatelka Michaela Hrušková, zoologové Kateřina Kucírková a Richard Viduna a ředitel Jan Vašák, jinak také koordinátor UCSZOO Komise pro velké kočky. Společné zasedání UCSZOO Komise pro žirafy, antilopy a koňovité se 21.–23. 5. 2024 uskutečnilo v Průšánkách. Zúčastnil se ho zoolog Richard Viduna a dlouholetý dobrovolník Jiří Zimola. Po zasedání jsme navštívili i pořadatelskou Zoo Hodonín. Skutečnou novinkou letošního roku se stalo společné zasedání UCSZOO Komise pro psotvárné a ryby premiérově pořádané 24.–25. 9. 2024 v Zoo Chleby. Zúčastnili se ho zoologové Kateřina Kucírková a Richard Viduna. Zasedání UCSZOO Komise pro ptáky naplánovaného na 30.–31. 10. 2024 do Zoo Brno se zúčastnila chovatelka Veronika Bauerová. A setkání pracovníků dokumentace a transportů a podzimní zasedání UCSZOO Komise zoologicko-legislativní bylo svoláno na 12.–13. 11. 2024 do Kostelce nad Černými Lesy. Zúčastnili se ho registrátorka Michaela Kašparová a zoolog Richard Viduna, jinak také koordinátor UCSZOO Komise pro transporty. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky tradičně pořádá letní dvoudenní seminář CITESové evergreeny. Jeho XIII. ročník s podtitulem „Spolupráce zoo se soukromými chovateli“ proběhl 19.–20. 6. 2024 jako obvykle v Bohuslavicích. Zúčastnili se ho registrátorka Michaela Kašparová a zoolog Richard Viduna. Ředitel Jan Vašák je jako koordinátor EEP pro oceloty slaništní členem EAZA Felid TAG, tedy mezinárodní poradní skupiny pro kočkovité šelmy, a 8.–10. 3. 2024 se zúčastnil jeho pololetního zasedání ve španělské Zoo Tabernas. Následně také 23.–26. 4. 2024 vyrazil na EAZA Directors' Days, setkání vedoucích pracovníků členských institucí této asociace, do irské Zoo Fota. Zoolog Richard Viduna jako předseda EAZA Small Mammal TAG, tedy mezinárodní poradní skupiny pro malé savce, vedl 14.–19. 5. 2024 pololetní setkání pořádané v maďarské Zoo Budapešť. Oba též navštívili výroční konferenci EAZA, pro evropskou zoo-komunitu patrně nejvýznamnější akci roku. Ta byla letos svolána na 8.–12. 10. 2024 do německé Zoo Lipsko. Zoolog Richard Viduna vedl v tamním největším přednáškovém prostoru, centrálním sále koncipovaném pro mnoho stovek posluchačů, dvě výroční setkání daného TAGu, která tam proběhla. Krátce poté se 29–31/10/2024 jako jeden z ex-situ odborníků v nizozemském Amsterdamu aktivně zapojil do třetího a posledního Regional Species Planning Workshopu EAZA Small Mammal TAGu zaměřeného na hlodavce a zajícovce. Chovatelka Michaela Hrušková z úseku Tropický pavilon a drápkaté opice navštívila v lednu v rámci třídní chovatelské stáže Zoo Hluboká nad Vltavou. Kromě očekávatelných podmínek chovu drápkatých opic a šípových žab se seznámila i s tamním pokročilým a dobře fungujícím chovem mnoha forem krmného hmyzu. V dubnu se poté zúčastnila semináře Trénink zvířat pozitivním posilováním pořádaného RNDr. Františkem Šustou, PhD. v Zoo Ústí nad Labem. Chovatelka Martina Kopečná z úseku primáty a malé kočky se v červnu vypravila na chovatelskou stáž do Zoo Ostrava. Hlavním předmětem jejího zájmu pochopitelně byli především primáty, od poloopice po lidoopy, a malé i velké šelmy, nejen kočkovité.

Označování husy velké (*Anser anser*) speciálním límcem s GPS GSM vysílačem

CHOVNÉ PROGRAMY

Letos naposledy rozlišujeme tři typy regionálních mezinárodních chovných programů, a to evropský program pro ohrožený druh = EAZA ex-situ program (EEP), evropskou plemennou knihu (ESB) a osobou či TAGem monitorovaný taxon (MON-P x MON-TAG). K pokrytí celosvětové populace některých taxonů slouží mezinárodní plemenná kniha (ISB) zaštitěná WAZA. Ke konci roku jsme kromě aktivního chovatelského zapojení do rozšiřujících se řady programů všech výše uvedených typů přímo řídili MON-P pro želvy tlustohrdlé (*Siebenrockiella crassicolis*) prostřednictvím chovatelky Petry Škárkové, EEP pro oceloty slaništní (*Leopardus geoffroyi*) prostřednictvím ředitele Jana Vašáka a EEP pro klokánky králíkovité (*Bettongia penicillata*), MON-P pro morčata bažinná (*Cavia magna*) a MON-P pro osináky africké (*Atherurus africanus*) prostřednictvím zoologa Richarda Viduny.

TERÉNNÍ VÝZKUM A DOBROVOLNICTVÍ NA ÚSEKU OCHRANY PŘÍRODY

Znovu jsme se zapojili do lednového zimního termínu Mezinárodního sčítání vodních ptáků koordinovaného Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Jedná se o kontinuální lineární monitoring jedinců zdržujících se na dané vodní ploše. Letos jsme zvládli projít 3 lokality, řeku Rokytnou (Moravský Krumlov–Ivančice) a řeku Jihlavu (Dolní Cerekev–Rantířov (železniční most) a Rantířov (železniční most)–Jihlava (železniční most Hruškové Dvory)). Kromě téměř tisíce (920) běžných kachen divokých (*Anas platyrhynchos*), husy velké (*Anser anser*), labutě velké (*Cygnus olor*), 2 volavek popelavých (*Ardea cinerea*), 12 kormoránů velkých (*Phalacrocorax carbo*) a 2 slípek zelenonohých (*Gallinula chloropus*) byla na daných lokalitách pozorována kopřivka obecná (*Anas strepera*), morčák velký (*Mergus merganser*), 7 ledňáček říčních (*Alcedo atthis*) a 3 skorci vodní (*Cinclus cinclus*). Lehce mrazivé počasí panující v době monitoringu přispělo k tomu, že se ptáci zdržovali na nezamrzajících

Účastníci pololetního setkání EAZA Small Mammal TAGu pořádaného v maďarské Zoo Budapešť

úsecích řek. Zejména úsek řeky Jihlavy v centru města Jihlavy je místem, které vodní ptáci v zimě s oblibou využívají a především kachny se zde koncentrují v nemalých počtech. S kolegy ze Zoo Plzeň jsme se v květnu a červnu opět aktivně zapojili do monitoringu chřástalů polních (*Crex crex*) v rámci širšího regionu Šumavy. Noční monitoring je zaměřen na lokalizaci a případný odchyt tokajících samců. Pokud se ptáky podaří nalákat na hlasovou provokaci a lapit je, jsou po rychlém shromáždění biometrických údajů okroužkování, vyfoceni a neprodleně vypuštěni zpět na svoji lokalitu. Velmi často se stává, že dříve, než sklídíme svoje vybavení, se daný jedinec již opět ozývá svým chraplavým „cre-cre“! Ovšem dlouhodobě nevelký počet zaznamenaných ptáků svědčí o trvalém úbytku těchto vzácných, v České republice silně ohrožených drobných krátkokřídlých. Při z letošních výjezdech, přičemž zejména ten druhý byl neobvykle úspěšný, jsme lokalizovali 18 volajících samců, z nichž 9 jsme i odchytli. Dalším projektem, který řídí kolega ze Zoo Dvůr Králové nad Labem a probíhá v podobnou dobu, je monitoring hus velkých (*Anser anser*). Cílem této aktivity je shromáždění dostupných informací o způsobu života těchto euroasijských hus. Z dlouholetého výzkumu vyplynulo, že za posledních 40 let došlo k výraznému posunu zimovišť na sever. V květnu jsme se připojili k odchytu na rybníku Turovec na Tábořsku, který přímo předcházal jednomu ze šumavských chřástalích sčítání. Nelétavé přepeřující husy se přímo z vodní plochy nahánějí do předem připravených zamaskovaných odchytových sítí. Také u těchto ptáků jsou zjišťovány jejich biometrické údaje, jsou okroužkovány, ti větší i označeni zdaleka viditelným krčním límcem, vyfoceni a opět vypuštěni na svůj rybník. Odchyceno zde bylo 9 ptáků, 5 mláďat a 4 dospělci, z nichž nejsilnější byl vybrán pro označení speciálním límcem s doplněným GPS GSM vysílačem. Poprvé jsme se letos přidali ke skupině dobrovolníků monitorujících želvy bahenní (*Emys orbicularis*) na jižní Moravě, které také koordinuje kolega ze Zoo Dvůr Králové nad Labem. Od května do června jsme se v týdenních turnusech pokoušeli na vytipovaných lokalitách Tvrdonicka a Lednicka, kde byl výskyt želv předem ověřen, některé jedince odchytit a odebrat jim vzorky krve pro budoucí laboratorní vyšetření. Cílem je ověřit původ této existující populace a potvrdit, zda pochází z vypuštěných jedinců, kteří k nám byli převezeni v nedávné době z geograficky vzdálenějších oblastí areálu přirozeného výskytu, nebo zda se jedná o poslední relikty původního autochtonního rozšíření na našem území. Pokud se skutečně podaří nějakou želvu na návnadu v podobě pravidelně obměňovaných kusů rybího či jiného masa nalákat do sklopce připoutaného k plovákům, je dále zvážena, změřena a označena mikročipem. Náš finální turnus jsme si s kolegyní rozdělili na půl, ale ani jeden z nás úspěšný nebyl, na rozdíl od kolegů před námi. Nicméně opakovaná pozorování slunících se želv, přímé setkání s bobrem evropským (*Castor fiber*) takřka z „očí do očí“

při proplavávání slepým ramenem Dyje k jedné z pastí či každodenní přelety všemožných opeřených obyvatel lužních lesů těsně nad hlavou zůstávají nezapomenutelnými zážitky a skvělou motivací do dalších let. Sezóna terénních akcí, kterých se podle možností účastníme, vyvrcholila na přelomu července a srpna monitoringem labutí velkých (*Cygnus olor*) řízeným kolegou z Bílinské přírodovědné společnosti. Tentokrát jsme se, kvůli omezeným časovým možnostem, zapojili pouze velice omezeně během posledního dne. Se skupinou dobrovolníků působících v rozsáhlé oblasti severozápadních Čech od Františkových Lázní až po Chabařovice se přesto podařilo na 5 lokalitách odchytit 20 ptáků z 5 rodnin. Konkrétně 4 samce, 5 samic a 11 mláďat, přičemž v 6 případech se jednalo o retrapy, tedy o jedince označené již v předchozích sezónách. Pelichající labuť se v rámci rodnin drží spolu. Odchytávají se jednotlivě přímo ve vodě, a to skokem ze břehu či z lodi, nebo se následně dohledávají v okolní vegetaci, ve které se rády ukrývají před nedostatečně rychlými lapači. Během manipulace se zvířaty se také zjišťuje jejich celková kondice, případně mohou být i ošetřena. Nejčastěji jsou jim ze zobáku odstraňovány zapíchnuté rybářské háčky nebo z nohou odmotávány zapletené silonové vlasce.

KOMBINOVANÉ TRANSPORTY ZVÍŘAT

Převrta rozličných zvířat pocházejících nejen z vlastního chovu se stala důležitou součástí našich aktivit. Poskytuje nám značnou flexibilitu, možnost osobního kontaktu s řadou kolegů a seznámení s jejich chovatelskými zařízeními i postupy a v neposlední řadě i ekonomický přínos. Pravidelné přesuny zvířat mezi různými chovatelskými zařízeními jsou pro dlouhodobě zodpovědnou chovatelskou činnost nezbytné, zejména z důvodu udržení dostatečně variabilní chovné základny daných taxonů. Téměř všechny naše cesty plánujeme jako kombinované transporty, kdy ve spolupráci s dalšími institucemi, převážně zoologickými zahradami či soukromými chovateli, zrealizujeme plynule na sebe navazující přesuny většího počtu jedinců různých taxonů zpravidla mezi několika státy při vzájemném sdílení nutných nákladů všemi zúčastněnými. Pro dokreslení zmíníme pouze některá vlastní zvířata přesunutá v rámci realizovaných mezinárodních transportů. Šlo například o únorové odvozy karakalů (*Caracal caracal*) do maďarské Zoo Miskolc a francouzské Zoo Amnéville, dubnový odvoz nosála bělohubého (*Nasua narica*) do francouzské Zoo Thoiry, květnový odvoz 2 nyal nížinných (*Tragelaphus angasii*) do německé Zoo Rostock, červencový odvoz hyeny žíhané (*Hyaena hyaena*) do francouzské Zoo Lisieux, srpnový odvoz 2 vodušek abok (*Kobus megaceros*) do německé Zoo Karlsruhe, zářijový transport kočky pouštní arabské (*Felis margarita harrisoni*) z francouzské Zoo Nesles, říjnový přesun klokana horského východního (*Osphranter robustus robustus*) do německé Zoo Halle a kapybary (*Hydrochoerus hydrochaeris*) do německé Zoo Köthen, říjnový odvoz kapybary (*Hydrochoerus hydrochaeris*), kosmana zakrslého východního (*Cebuella pygmaea niveiventris*), kuskuse pozemního novoguinejského (*Phalanger gymnotis leucippus*) a 6 plameňáků růžových (*Phoenicopiterus roseus*) a dovoz komby Garnettovy (*Otolemur garnettii*), poletušky slovanské (*Pteromys volans*) a 2 ropuch obrovských (*Rhinella marina*) z lotyšské Zoo Riga, listopadový dovoz 2 kakadu růžových (*Eolophus roseicapilla*) z německé Zoo Stuttgart, listopadový přesun pekari Wagnerova (*Catagonus wagneri*) do německé Zoo Norimberk, outloně malého (*Xanthonycticebus pygmaeus*) do francouzské Zoo Lyon a 5 plameňáků růžových (*Phoenicopiterus roseus*) do francouzské Zoo Peaugres a dovoz 3 ibisů rudých (*Eudocimus ruber*) z francouzské Zoo Peaugres a 3 tan severních (*Tupaia belangeri*) z francouzské Zoo Lyon a konečně o prosincový dovoz 4 scinků Gerrardových (*Hemisphaeriodon gerrardii*) z dánské Zoo Kodaň.

SUMMARY

SPECIALIST MEETINGS AND INTERNSHIPS

The January meeting of reptile and amphibian holders was organised by Prague Zoo. It was attended by animal keepers Lubomíra Ševčíková and Petra Škárková, curator Kateřina Kucírková and CEO Jan Vašák. In March, the UCSZOO deer, goat, sheep, camel, and rare breeds of domestic animals committees met together in Velká Bystřice – a new combination of committee meetings. This event was attended by keepers Petr Kříž and Hana Kudrálková and curator Richard Viduna. Another joint meeting of the UCSZOO committees for small felines, big felines, prosimians, New World primates, Old World primates and gibbons & great apes was organised by Ostrava Zoo in April. It was attended by keeper Michaela Hrušková, curators Kateřina Kucírková and Richard Viduna, and CEO Jan Vašák, who is also active as the coordinator of the UCSZOO big cat committee. A joint meeting of the UCSZOO committees for giraffes, antelopes and equids was held in Prušánky in May. Curator Richard Viduna and long-time volunteer Jiří Zimola took part in the event. A real newcomer in 2024 was the September joint meeting of the UCSZOO committees for canids and fish held for the first time at Chleby Zoo. Curators Kateřina Kucírková and Richard Viduna took part in it. The meeting of the UCSZOO bird committee scheduled for November in Brno Zoo was attended by keeper Veronika Bauerová. The meeting of the animal record and transportation staff and the autumn meeting of the UCSZOO zoological and legislative committee were held in November as well, Kostelec nad Černými lesy being the venue. It was attended by animal registrar Michaela Kašparová and curator Richard Viduna, who also acts as the coordinator of the UCSZOO animal transport committee. The annual, two-day seminar entitled *CITES Evergreens* (subtitled Cooperation of zoos with private holders) took place in Bohuslavice in June; it was the 13th year of this event. It was attended by animal registrar Michaela Kašparová and curator Richard Viduna. In March, CEO Jan Vašák attended, as Geoffroy's Cat EEP Coordinator, the semi-annual meeting of the EAZA Felid TAG – the international advisory group for felids – in Tabernas Zoo, Spain. Subsequently, in April, he travelled to the EAZA Directors' Days, a meeting of the heads of the association's member institutions, held in Fota Zoo, Ireland. Richard Viduna, Curator and Chairman of the EAZA Small Mammal TAG – the international advisory group for small mammals – chaired the semi-annual May meeting held at Budapest Zoo, Hungary. Both of the officials also visited the EAZA Annual Conference in October, held at Leipzig Zoo, Germany. In October, curator Richard Viduna was involved, as one of the *ex-situ* experts, in the third and last Regional Species Planning Workshop of the EAZA Small Mammal TAG in Amsterdam, the Netherlands. Keeper Michaela Hrušková (Tropical House and Callitrichid Section) visited Hluboká nad Vltavou Zoo in January as part of a three-day animal keeper internship. Subsequently, she participated in the workshop entitled Training Animals through Positive Reinforcement organised by RNDr. František Šusta, Ph.D., at Ústí nad Labem Zoo. Keeper Martina Kopečná (Primate and Small Feline Section) travelled to an animal keeper internship at Ostrava Zoo, organised in June.

SPECIES MANAGEMENT PROGRAMMES

In addition to cooperating in the ever enlarging range of international *ex-situ* programmes of all types, we also directly managed the monitoring scheme (MON-P) for the black marsh turtle (*Siebenrockiella crassicolis*) through Petra Škárková and the EEP for the Geoffroy's cat (*Leopardus geoffroyi*) through Jan Vašák, as well as the EEP for the brush-tailed bettong (*Bettongia penicillata*) and the monitoring schemes (MON-P) for the greater guinea pig (*Cavia magna*) and the African brush-tailed porcupine (*Atherurus africanus*) through Richard Viduna.

FIELD RESEARCH AND VOLUNTEERING IN CONSERVATION

In January, we participated in a January winter term of the International Aquatic Bird Census coordinated by the Czech University of Life Sciences in Prague. In 2024, we managed three sites – the River Rokytá and two stretches of the River Jihlava. In addition to quite common aquatic bird species, a gadwall (*Anas strepera*), a common merganser (*Mergus merganser*), seven kingfishers (*Alcedo atthis*), and three white-throated dippers (*Cinclus cinclus*) were observed at the sites. Joined by colleagues from Pilsen Zoo, we actively contributed, once again, to the effort of monitoring the highly endangered corncrake (*Crex crex*) in the greater region of the Šumava Mountains in June and July. During two trips in 2024, of which the second one was an extraordinary success, we located 18 vocalising males, nine of which were also captured. The greylag geese (*Anser anser*) monitoring project, managed by a colleague from Dvůr Králové Zoo, was another activity taking place in a similar period. In May, we joined the trapping activity underway at the fishing lake of Turovec, the Tábor area, which directly preceded one of the Šumava-based corncrake censuses. Nine birds were trapped here – five juveniles and four adults; of the latter, the most robust individual was selected for marking with a special collar with an added GPS GSM transmitter. For the first time in 2024, we joined a group of volunteers monitoring the European pond turtle (*Emys orbicularis*) in South Moravia, also coordinated by a colleague from Dvůr Králové nad Labem Zoo. From May to June, we tried to capture some individuals in weekly rounds at selected locations in Tvrdonice and Lednice areas, where the presence of turtles was pre-checked in advance, and to take blood samples for future laboratory testing. My colleague and I split our final round in half, but neither of us was successful, unlike our colleagues before us. The season of field operations, which we participate in as much as possible, culminated at the end of July and the beginning of August with the monitoring of mute swans (*Cygnus olor*) managed by a colleague from a natural history society in Blíčina. This time, due to time issues, our participation was only very limited and constrained to the last day. Yet we managed to capture 20 birds of five families at five sites, which specifically involved four males, five females and eleven juveniles, while six cases were retraps, i.e. individuals marked in previous seasons.

COMBINED ANIMAL TRANSPORT OPERATIONS

Transporting a variety of animals, whether originating from our collection or elsewhere, has become an important part of our activities. All such trips are planned as combined animal transfers, when, in cooperation with other institutions – largely zoos and private holders – we carry out transfers of multiple individuals and taxa, usually between multiple states, sharing the necessary costs between all those involved. All the individual transports smoothly connect. To illustrate, we will mention only some of the animals moved within the framework of international transport. For example, they included the May transport of two lowland nyalas (*Tragelaphus angasi*) to Rostock Zoo, Germany; the July transport of a striped hyena (*Hyaena hyaena*) to the French zoo of Lisieux; the August transport of two Nile lechwees (*Kobus megaceros*) to the German zoo of Karlsruhe; the October transport of a capybara (*Hydrochoerus hydrochaeris*), an eastern pygmy marmoset (*Cebuella pygmaea niveiventris*), a New Guinea ground cuscus (*Phalanger gymnotis leucippus*) and six greater flamingos (*Phoenicopterus roseus*) combined with the import of a Garnett's greater galago (*Otolemur garnettii*), a Siberian flying squirrel (*Pteromys volans*) and two cane toads (*Rhinella marina*) from Riga, Latvia; and the November transfer of a Chacoan peccary (*Catagonus wagneri*) to the German zoo of Nuremberg, of a pygmy slow loris (*Xanthonycticebus pygmaeus*) to Lyon Zoo, France, and of five greater flamingo (*Phoenicopterus roseus*) to Peaugres Zoo, France, combined with the import of three scarlet ibises (*Eudocimus ruber*) from Peaugres Zoo, France, and of three northern tree shrews (*Tupaia belangeri*) from Lyon Zoo, France.

VÝSTAVBA A ÚDRŽBA CONSTRUCTION WORK AND MAINTENANCE

Provozní tým zoologické zahrady se snaží vytvářet bezpečné a příjemné podmínky pro zvířata chovaná zoologické zahradě, pro návštěvníky areálu a naše pracovníky. Provádíme běžnou údržbu, zajišťujeme veškeré opravy, plánujeme a řídíme investiční zakázky v souladu s potřebami zoologické zahrady. Zajišťujeme úklid vnitřních a vnějších ploch a staráme se o fyzickou ostrahu areálu. V zimním období se staráme o údržbu komunikací v celém areálu zoologické zahrady.

Zásobujeme zvířecí obyvatele zoologické zahrady krmivem. Objem dovážených krmiv je obrovský. Jeho následná logistika po areálu zaměstnává kromě pracovníků provozního oddělení také převážnou část chovatelů. K distribuci objemných krmiv používáme nákladní automobil, čtyřkolový nakladač a traktůrky. Méně objemné krmivo si převážejí ke svým svěřencům samotní chovatelé převážně na elektrických golfových vozících. Vžil se pro ně název papáč. Všeestrannost, odolnost a výdrž těchto přibližovadel, která byla původně vyrobena k jiným účelům, je účtyhodná.

Pod provoz spadá oddělení údržby a oddělení zahradnické. Tým údržby zahrnuje osm

zaměstnanců. Dva zámečníky, dva truhláře, jednoho elektrikáře, jednoho instalatéra, topenáře a plynáře v jedné osobě, řidiče a zároveň správce vozového parku také v jedné osobě a jednoho výtvarníka. Tým úklidu tvoří čtyři pracovníci. Kromě úklidu kanceláří a šaten pro zaměstnance zajišťují úklid vnitřních expozic, které jsou přístupné návštěvníkům a starají se o čistotu toalet. V loňském roce byla zřízena pozice denního vrátného. Vrátnice se nachází v místě vchodu pro zaměstnance. Vrátní dohlíží na pohyb osob a vozidel do a z areálu.

Většina provozního týmu zde pracuje řadu let. Znají velice dobře své svěšené úseky a mnohdy

téměř kouzlí, abychom byli schopní zajistit pro naše návštěvníky každodenní přístupnost areálu zoologické zahrady a chovaným zvířatům vhodné prostředí. Zvířata pochází z různých klimatických pásem. Musíme být schopní jim nepřetržitě zajišťovat vhodné životní podmínky bez ohledu na roční a denní dobu, dny pracovního klidu, svátky a aktuální dostupnost servisních firem náhradních dílů.

Oddělení zahradnické zajišťuje rozsáhlý soubor činností. Má svou vlastní vedoucí a samostatnou část ve výroční zprávě.

Na počátku roku 2024 byla opětovně obsazena pozice vedoucího provozu. Hlavním důvodem byla snaha vedení zoologické zahrady o zlepšení plánování, přípravu a dohled na provádění investičních a udržovacích prací a také o koordinaci a dohled na samotné pracovníky týmu údržby. Dlouhodobě spolupracujeme se Střední školou stavební v Jihlavě a Střední průmyslovou školou stavební akademika Stanislava Bechyně v Havlíčkově Brodě. Velice si vážíme této spolupráce, díky níž jsme s nízkými finančními náklady bez negativního dopadu na kvalitu provedených prací v loňském roce mimo jiné provedli opravu lávky u sezonní pokladny, opravili vyhlídku u zeber, vyhlídku u vlka a vyhlídku na lesní cestě, zrekonstruovali celý interiér prodejny suvenýrů včetně nových náterů veškerého vybavení, zrekonstruovali koupelnu a šatnu pro zahradníky a opravili výběh pro seriemy. Provedli výmalbu návštěvnických prostor v expozici Austrálie a vymalovali stáje pro poníky na expozici Shetlandské ostrovy. Věříme, že touto spoluprací jednak napomáháme k odbornému růstu nové generace řemeslníků a zároveň si vychováváme budoucí pravidelné návštěvníky zoologické zahrady, kteří se rádi pochlubí vlastní prací svým rodičům, láskám, dětem a vnukům.

Ondřej Plachý
oddělení výstavby a údržby
Development
and Maintenance Dpt.

REALIZOVANÉ OPRAVY V ROCE 2024

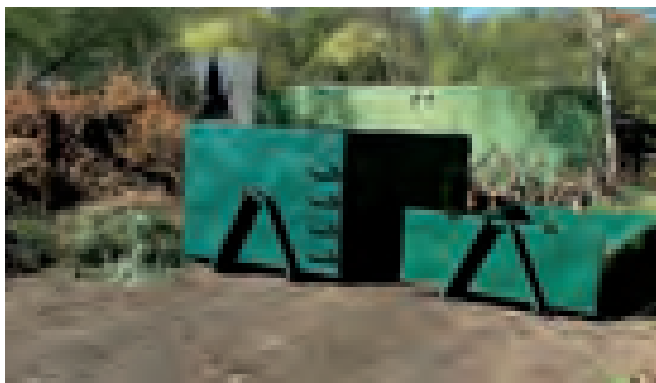
Za expozicí výběhu se žirafami byly vyměněny nosné sloupky podpírající přesah střechy, který slouží jako ochrana před povětrnostními vlivy při uskladnění sena a dalšího krmiva.

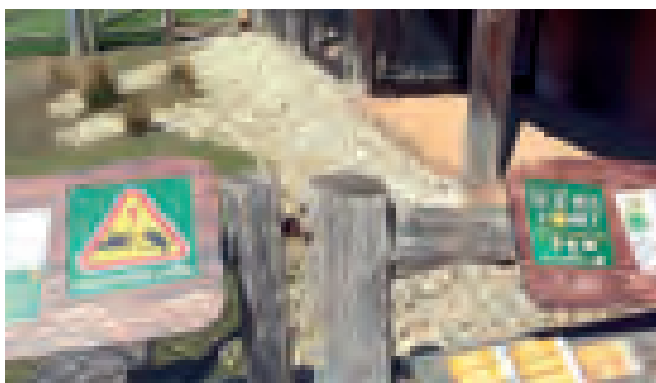
Byla opravena podlaha a schody k vyhlídce na lesní stezce. Vyhlídka opět nabízí návštěvníkům bezpečně si užít ucelenější pohledy na areál zoologické zahrady.

Abychom zabránili opakovanému vyplavení exotického pavilonu včetně jeho především technologických částí, byla před vchodem zvětšena plocha a kapacita kanalizační vpusti tak, aby byla schopna pojmout objemy srážkové vody při přívalových deštích.

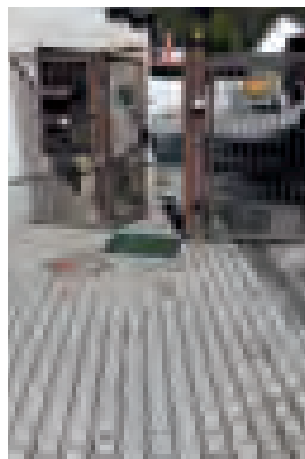
Vyčištěním od náletových dřevin a srovnáním plochy naproti chovatelské kuchyni se vytvořila manipulační plocha, která umožňuje dočasná uskladnění veškerého materiálu, který se do zoologické zahrady přiváží, nebo je naopak potřeba někde soustředit před odvozem.

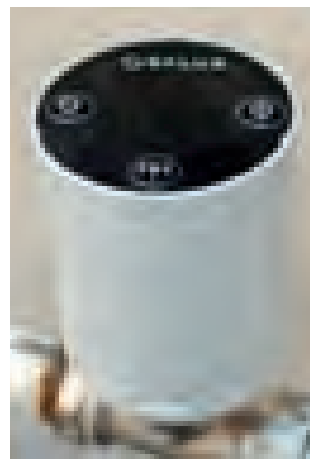
V pavilonu Austrálie byl současně s rekonstrukcí voliéry pro andulky vydlážděn chodník v části výběhu pod verandou. Dále došlo k celkové úpravě vzhledu výběhu. Zároveň se tím vyřešilo podmáčení výběhu vznikající odkapáváním srážkové vody ze střechy budovy s vnitřními expozicemi při přívalových deštích.

Byl opraven rozlehlý přístřešek vedle Modety tak, aby do doby vybudování nových skladovacích prostor umožnil bezpečné uskladnění posypového materiálu pro údržbu komunikací v zimním období a dalšího aktuálně nepotřebného mobiliáře.

Provedli jsme opravu chodníku u hlavního vchodu pro zaměstnance. Původní povrch postupně sesedal a vytvořil prohlubeň, ve které se při srážkách vytvářely kaluže s nánosem bahna.

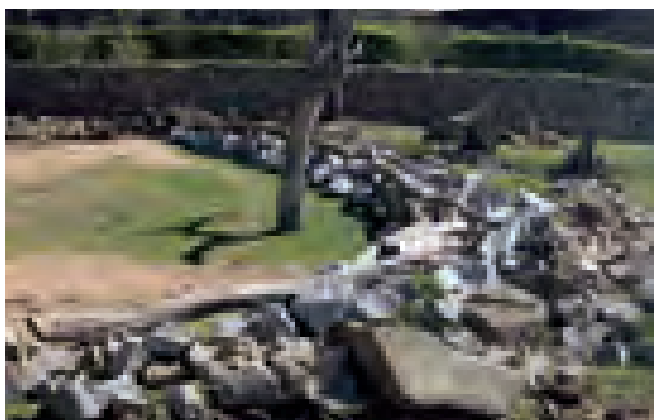
Stále hledáme úspory v provozních nákladech. Ve snaze o snížení spotřeb energií na vytápění jsme osadili topná tělesa inteligentními hlaviciemi, které umožňují dálkové nastavení teploty a zároveň nám poskytují dálkové informace o aktuální teplotě dotčeného prostoru. Čímž dokážeme předcházet přetápění dotčených prostor a zároveň máme kontrolu, zda je topný systém funkční a správně nastavený.

Při obnově osvětlení vnitřních expozic používáme technologicky pokročilé a úsporné led osvětlení obsahující také UV složku světla. Tím se prostředí v teráriích více blíží přirozenému prostředí, což má pozitivní vliv na zdravotní stav chovaných jedinců.

Na Modetě proběhla rekonstrukce jídelny, která od loňského léta roku slouží zaměstnancům. Zaměstnanci tím získali možnost stravování se v důstojných a kulturních prostorech.

Pro snížení rizika zranění ve výběhu pro žirafy byly na kamenné valy umístěny zábrany z kmenů stromů, aby zamezily kontaktu a případným zraněním.

Zrekonstruovali jsme pro naše návštěvníky lávku přes řeku Jihlávka. Lávka sice leží mimo areál zoologické zahrady, ale těm kdož se rozhodnou navštívit naši zoo v sezonně pěšky tato lávka podstatně zkracuje vzdálenost do zoo z centra města a jako další bonus nabízí příjemnou trasu přes městský park.

V roce 2024 došlo k předání další části budov Modety do užívání zoologické zahrady. Původně industriální areál nabízí zoologické zahradě možnost dalšího rozvoje. Jeho zakomponování do areálu zoologické zahrady je pro nás obrovskou výzvou. Přebudování původně industriálního areálu, na kterém se značně podepsal zub času, si vyžádá rozsáhlé investice a úsilí.

SUMMARY

The operations team ensures the daily smooth running of the zoo grounds. It takes care of maintenance, repairs, planning and implementation of capital projects, cleaning of indoor and outdoor areas, and physical security of the premises. In winter, it is responsible for maintaining the paths and roads to keep the zoo accessible even in bad weather. An important part of the work is the supply of animal feed. The volume of feedstuffs brought in is considerable, and therefore not only the operations team but also the keepers are involved in the distribution around the site. They use a variety of means, from trucks and loaders to small electric cargo cars. Maintenance is provided by a team of eight workers of various professions – locksmiths, carpenters, an electrician, a plumber, a heating engineer, a driver and a visual artist. Cleaning is provided by a team of four people who take care of the offices, changing rooms, exhibits and toilets. There is also an update in the form of a day concierge who supervises the movement of people and vehicles in the entrance area for employees. Most of the members of the operations team have been working at the zoo for a long time. Thanks to their experience and dedication, they are able to provide suitable conditions for animals and visitors every single day of the year, regardless of vacations and bank holidays, weather or service availability. The zoo has also long been cooperating with construction schools based in Jihlava and Havlíčkův Brod. The students participate in repairs and renovations, gaining valuable experience and building a relationship with the zoo. Successful projects include repairs to viewing platforms, footbridges, enclosures, the merchandise shop and the interiors of operations areas.

Vydala Zoologická zahrada Jihlava, příspěvková organizace, 2025

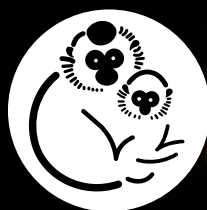
Fotografie: Martin Hanzal – 10, Simona Kubičková – 22, 23, 24, 25, 45, Šárka Krčilová – 37, Kateřina Martínková – 30, Daniela Oberreiterová – 2, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 17, 21, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 44, 46, 47, 48, 49, Zuzana Pařízková – 23, Ondřej Plachý – 54, 55, 56, Marek Špejtek – 26, Karolína Tvrdá – 12, 13, Richard Viduna – 34, 39 a archiv zoo.

Grafika a DTP: Jan Morkus

Tisk: PROTISK Prchal s.r.o., Velké Meziříčí

Náklad: 450 ks

Texty neprošly jazykovou úpravou.

**ZOO
JIHLAVA**

**ZOOLOGICKÁ ZAHRADA JIHLAVA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Březinovy sady 5642/10
586 01 Jihlava
Czech Republic
Tel: +420 565 596 999
E-mail: info@zoojihlava.cz

www.zoojihlava.cz